

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

“๑๐๑ ปี กรมราชทัณฑ์ ยืนหยัดป้องกันสังคม”

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน งานทุกอย่างจึงต้องมีผู้ปฏิบัติและมีผู้รับช่วง เพื่อให้งานดำเนินต่อเนื่องไปไม่ขาดสาย. ดังนั้น ผู้ปฏิบัติบริหารงานราชการทุกฝ่ายทุกระดับ จึงไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้ทำมาก่อน หรือใครเป็นผู้รับช่วงงานขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก จะต้องถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำ ด้วยความอุทิศสละเสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ. งานทุกอย่างจึงจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ไม่ติดขัด และสำเร็จผลเป็นประโยชน์ได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป.

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๕๘

“ขอตามรอยเบื้องพระยุคลบาททุกชาติไป”

“...งานราชทัณฑ์ นับตั้งแต่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ลงไปจนถึง
เจ้าหน้าที่ทั้งหมดต้องรับภาระหน้าที่อันหนัก และเหน็ดเหนื่อยมาก
ทั้งในสายตาของคนทั่วไป ก็มองงานราชทัณฑ์ไปในทางที่
ไม่เป็นมงคลว่า เป็นงานต้อยต่ำ เป็นงานकुงานตาราง
น่าเห็นใจผู้ที่ทำงานในกรมราชทัณฑ์ ขอให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์
และเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่าได้คิดท้อถอย”

“ขอให้คิดว่า งานราชทัณฑ์เป็นงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม
หากอบรมผู้ต้องขังให้ประพฤติตนดีขึ้นไม่ได้ พันโทออกไป
ก็จะกลับไปเป็นอันธพาลเป็นภัยแก่สังคมอีก ข้าราชการกรมราชทัณฑ์
ควรจะภาคภูมิใจ ถ้าสามารถฝึกอบรมผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีได้
ขอให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ มีมานะอดทน พยายามอบรมแก้ไข
ให้ผู้ต้องขังเป็นคนดี ฝึกหัดงานอาชีพสำหรับเป็นเครื่องมือทำมาหากิน
โดยสุจริตได้ เมื่อพันโทออกไปแล้ว ก็ควรจะติดตามดูแลผลด้วยว่า
เขานำเอาวิชาชีพที่ฝึกอบรมไปนั้นไปทำงานการอะไรได้บ้าง...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่
นายประดิษฐ์ พานิชการ อธิบดีอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

สารบัญ

CONTENTS

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์	๘
ลักษณะพิเศษของงานราชทัณฑ์	๙
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	๑๐
ส่วนที่ ๑	๒๖
ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน	
แผนปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์	
ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์	
ส่วนที่ ๒	๓๗
ผลการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์	
รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ	
ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์และการปฏิบัติราชการ	
ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙	
ส่วนที่ ๓	๑๑๑
รายงานการเงิน	
ภาคผนวก	๑๒๖
สถิติที่สำคัญ	

คำนำ

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และผลสำเร็จตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๔ ส่วน ดังนี้ (๑) ข้อมูลภาพรวมของส่วนราชการ (๒) ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี (๓) รายงานงบการเงิน และ (๔) เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรมราชทัณฑ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกต่อหน่วยงาน องค์กร ส่วนราชการ และผู้ที่สนใจทั่วไป ในการนำข้อมูลไปศึกษาและประยุกต์ใช้ ตลอดจนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของประชาชนและสังคมที่มีต่อกรมราชทัณฑ์ และให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ กลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้โดยปกติ

“๑๐๑ ปี กรมราชทัณฑ์ ยืนหยัดป้องกันสังคม”

คณะผู้บริหาร

DEPARTMENT OF
CORRECTIONS

นายปฎิคม วงษ์สุวรรณ
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

DEPARTMENT OF
CORRECTIONS

นายวสันต์ สิงคเสลิต
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF
CORRECTIONS

นายเรืองศักดิ์ สุวารี
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายพัฒนาพฤตินิสัย

DEPARTMENT OF
CORRECTIONS

นายนิมิต ท้วนวนันต์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายบริหาร

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์

การราชทัณฑ์ของไทย ได้มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับสังคมการเมืองและสภาพเศรษฐกิจตลอดยุคสมัยที่ผ่านมา

รัชกาลที่ ๕

ในยุคก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการเรือนจำได้สังกัดอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ สอดคล้องกับการปกครองแบบจตุสดมภ์ คือ แบ่งเป็นเรือนจำกรุงเทพฯ และเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก เรือนจำกรุงเทพฯ มี ๒ ประเภท คือ “คุก” เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป อยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ส่วน “ตาราง” ใช้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า ๖ เดือน หรือนักโทษที่มีไข้ผู้ร้ายสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ที่บังคับกิจการนั้นๆ ส่วนการเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก มีที่คุมขังผู้ต้องขังโทษ เรียกว่า “ตาราง” การคุมขังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการเมืองหรืออาจส่งต่อให้กระทรวงมหาดไทยกระทรวงกลาโหมรับตัวไปคุมขังแล้วแต่กรณี

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงระเบียบราชการใหม่ โดยโปรดให้สร้างคุกใหม่ขึ้น เรียกว่า “กองมหันตโทษ” และให้สร้างตารางใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาล และในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ (ร.ศ.๑๒๐) ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้นเพื่อให้อำนวยการเรือนจำเป็นไปอย่างเรียบร้อยยิ่งขึ้น

พ.ศ.
๒๔๔๔

พ.ศ.
๒๔๕๘

๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตรา “พระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์” โดยมีพระยาชัยวิชิตวิศิษฎ์ธรรมธาดา (ข้า ณ ป้อมเพชร) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้เกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายได้รายจ่ายไม่สมดุลภาพกัน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยุบกรมราชทัณฑ์และให้ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรมและต่อมาได้อโอนกรมราชทัณฑ์ไปเป็นแผนกหนึ่ง (แผนกราชทัณฑ์) สังกัดกระทรวงมหาดไทย

พ.ศ.
๒๔๖๙

พ.ศ.
๒๔๗๕

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๙ มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรือนจำการกักกัน ผู้มีสันดานเป็นโจรผู้ร้าย การฝึกและอบรมเด็ก ดัดสันดาน และในส่วนภูมิภาคได้มีการกำหนดเป็นเรือนจำจังหวัด และเรือนจำอำเภอ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้อโอนย้ายกรมราชทัณฑ์กลับมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

พ.ศ.
๒๕๔๕

ลักษณะงานพิเศษของงานราชทัณฑ์

เป็นงานที่ต้องปฏิบัติตลอด ๒๔ ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง

กรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ ๘ ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกวันละ ๑๖ ชั่วโมงและในวันหยุดราชการ กรมราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติ ทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ ทำให้ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรากตรำกว่าข้าราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายเสียขวัญ ไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างพอเพียง

เป็นงานที่ต้องปฏิบัติทันที ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันปฏิบัติในเวลาต่อมา

ภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์คือการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีกรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้แม้เรือนจำจะมีอัตรากำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำจึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลันแม้ว่าจะเลยเวลาราชการหรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตามทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

เป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และต้องอาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำจะเกิดความผิดพลาดไม่ได้

การรับหมายศาล การรับ-ปล่อย-ตรวจค้นตัวผู้ต้องขังการคำนวณวันพ้นโทษ/การลดวันต้องโทษและการดำเนินงานด้านอื่นๆ เช่น การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาดเป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบจะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญการและประสบการณ์เฉพาะทาง

เป็นงานที่มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม

การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่งเนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนานเป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ ดื้อด้านพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไปจึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๙ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๔๗๘ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้ององค์การสหประชาชาติ ตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์กรเอกชนและส่วนราชการอื่นๆ

เป็นงานที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของสังคม

ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์ หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนีปล่อยผู้ต้องขังผิดตัวหรือระบบแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

พลเอกนิวัตร มินะโยธิน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรมพร้อมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ เฝ้าฯ รับเสด็จบริเวณ หน้าแดนการศึกษาเรือนจำพิเศษมีนบุรี

ทอดพระเนตรการดำเนินงาน “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษมีนบุรี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา”

“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เป็นโครงการตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ครบรอบ ๑๕ ปี “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ กรมราชทัณฑ์ตั้งเป้าหมายการปฏิบัติงานตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงออกซึ่งความจงรักภักดี ความมุ่งมั่น พยายามของกรมราชทัณฑ์ในการที่จะสนองงานตามแนวพระราชดำริฯ ให้บรรลุเป้าหมาย

วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเอกนิวัตร มีนะโยธิน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม พร้อมด้วย นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ปลัดกระทรวงยุติธรรม, นายวิทยา สุริยะวงศ์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม, นายกอบเกียรติ กสิวิวัฒน์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์, นางพรทิพย์ โชคสมัย ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพฤตินิสัย, นายแพทย์สมภพ สังคุตแก้ว ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษมีนบุรี, ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์, หัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่, เจ้าหน้าที่

พลเอกนิวัตร มินะโยธิน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรมพร้อมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ และส่วนราชการในพื้นที่ เฝ้าฯ รับเสด็จ ณ ทณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น

กรมราชทัณฑ์ และผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น โดยมี พล.อ.นิวัตร มินะโยธิน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม พร้อมด้วย นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ปลัดกระทรวงยุติธรรม, นายกอบเกียรติ กลวิวัฒน์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์, นายวสันต์ สิงคเสลิต รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์, พล.ท.วิชัย แซจอหอ

แม่ทัพภาคที่ ๒, นายจรัสศรี จิรยากุล รองอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๔, นายพงษ์ศักดิ์ ปรีชาวิทย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น, พล.ต.ผดุงเกียรติ โปร่งจิตต์ ผู้บัญชาการทหารม้าที่ ๓, พ.ต.อ.พรหมณัฐ เขตฮามคำไพ รักษาการแทน ผบก.ภ.จว.ขอนแก่น, นายชนกพรณ บุญสม ผู้พิพากษาหัวหน้า ศาลจังหวัดขอนแก่น, นายณธพงศ์ แนน้อย ผู้อำนวยการ ทณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น, นายวีรชัย เพชรรัตน์ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางขอนแก่น และผู้บริหาร ข้าราชการ กระทรวงยุติธรรมกรมราชทัณฑ์ เฝ้าฯ รับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงกดปุ่มไฟฟ้าเปิดแพรคลุมป้าย “ห้องสมุดพร้อมปัญญา”
 ที่ณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น

ทอดพระเนตร
 การดำเนินงาน
 “ห้องสมุด
 พร้อมปัญญา”
 ที่ณฑสถานบำบัด
 พิเศษขอนแก่น

กิจกรรม “ผลิตพลคนดี” ในงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์
“สืบสานสมบัติศิลป์ เทิดพระปิ่นฟ้าราชินี” วันที่ ๒๑-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
และงานตลาดคลองผดุงกรุงเกษมของกระทรวงยุติธรรม
“รวมใจภักดิ์รักแม่ เทียงแท่ยุติธรรม” วันที่ ๑-๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ภายใต้ชื่อ “สืบสานสมบัติศิลป์ เทิดพระปิ่นฟ้าราชินี” ระหว่างวันที่ ๒๑-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ สนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม และร่วมกับกระทรวงยุติธรรม ในการร่วมออกร้าน จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์ฝีมือผู้ต้องขัง ณ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม ภายใต้ชื่องาน “ตลาดคลองผดุง : รวมใจภักดิ์ รักแม่เทียงแท่ยุติธรรม” ภายในงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ และตลาดคลองผดุงกรุงเกษม เป็นการจัดกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ภารกิจด้านการแก้ไขฟื้นฟู การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และการพัฒนาด้านทักษะอาชีพให้กับผู้ต้องขัง เช่น การออกร้านจัดแสดง และจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ฝีมือของผู้ต้องขัง ที่ได้ผ่านการฝึกฝน ทักษะฝีมือจากในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมถึงการจัดบูธเพื่อแสดงกิจกรรมด้านการส่งเสริมและการพัฒนาระบบราชทัณฑ์ในประเทศไทย

นอกจากนี้ ภายในงานยังได้จัดแสดง “ผลิตพลคนดี” เป็นการจัดแสดงการฝึกวิชาชีพ และสาธิตการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษที่ได้รับการฝึกฝนและอบรมจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ก่อนที่จะออกมาใช้ชีวิตภายหลังพ้นโทษ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ภารกิจด้านการพัฒนาพฤตินิสัย การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกได้รับทราบกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูและการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังเพื่อนำออกมาใช้ประกอบอาชีพสุจริตภายหลังพ้นโทษ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ซึ่งส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อกรมราชทัณฑ์ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา (นโยบาย ๕ ก้าวอย่างแท้จริง การเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์) ก้าวที่ ๕ การสร้างการยอมรับจากสังคม เน้นสร้างการยอมรับโดยให้ประชาชนรู้ผ่านสื่อต่างๆ ที่ถูกต้องและเกิดการยอมรับผู้พ้นโทษรวมทั้งปลูกฝังความเชื่อ ความศรัทธาทำให้เกิดทัศนคติค่านิยมที่ถูกต้อง

กิจกรรม “ผลิตผลคนดี” ในงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ “สืบสานสมบัติศิลป์ เทิดพระปิ่นฟ้าราชินี” วันที่ ๒๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และงานตลาดคลองผดุงกรุงเกษมของกระทรวงยุติธรรม “รวมใจภักดิ์รักแม่ เทียงแท่ยุติธรรม” วันที่ ๑-๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

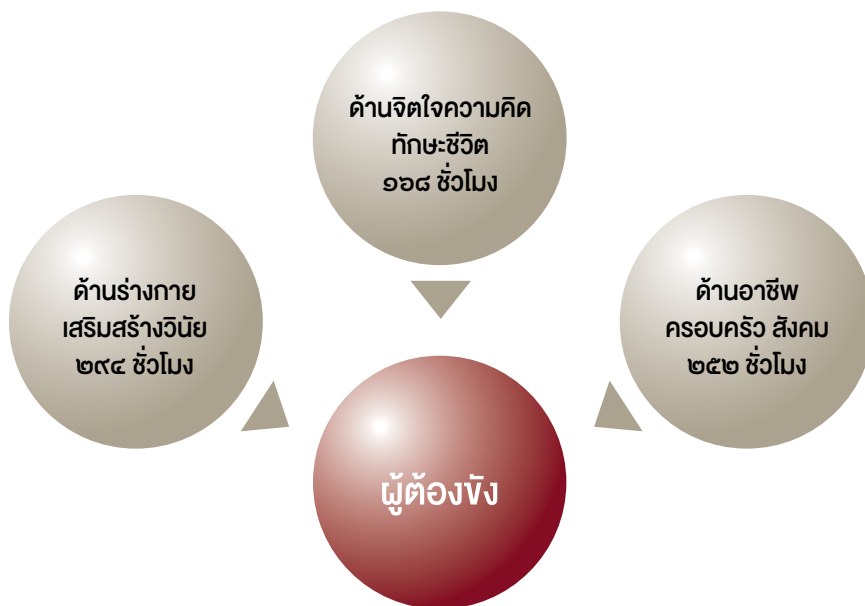
การพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (โครงสร้างเบา)

คณะรัฐมนตรีมีมติ (วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙) เห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินโครงการก่อสร้างเรือนจำโครงสร้างเบา ในวงเงิน ๓๓๐ ล้านบาท ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยสำหรับผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ เพื่อยกระดับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยอย่างเข้มข้นและเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยเหลือผู้ต้องขังที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการพักการลงโทษ และผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษออกจากผู้ต้องขังทั่วไปเพื่อเข้าสู่ระบบการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถระบายความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำปกติได้ทันที ช่วยให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังมีความเหมาะสมทั้งทางด้านการควบคุมและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

แบบเข้มข้น และมีความพร้อมออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ด้วยการเริ่มดำเนินโครงการนำร่องหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ๒ แห่ง คือ หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ณ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง และนำร่องหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาดหญิง (เรือนจำโครงสร้างเบา) ณ เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อทดลองใช้หลักสูตรดังกล่าวสำหรับเรือนจำที่คุมขังนักโทษเด็ดขาดชายและหญิงที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และนำผลจากการทดลองใช้หลักสูตร มาพัฒนาและปรับใช้กับเรือนจำ/ทัณฑสถานที่เป็นกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ต่อไป

หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เรือนจำโครงสร้างเบา เพื่อเตรียมความพร้อมใน ๓ ด้าน

หลักสูตร ๓ เดือน

กิจกรรมพิธีปล่อยตัวผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม
และได้รับการพักการลงโทษกรณีพิเศษ จำนวน ๒๘๒ คน
ตามโครงการนำร่องหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย
(เรือนจำโครงสร้างเบา) ณ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง

กิจกรรมพิธีปล่อยตัวผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรมโครงการนำร่องหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา)
จำนวน ๒๐๑ คน ณ เรือนจำชั่วคราวแควน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป :

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กำหนดจัดอบรมตามหลักสูตรในพื้นที่เป้าหมาย ๑๗ แห่ง (๑๘ ศูนย์)
แบ่งเป็น ๓ รุ่น เริ่มอบรมในเรือนจำชั่วคราว และทัณฑสถานเปิด ที่มีความพร้อมดำเนินการก่อน ๗ แห่ง

การศึกษาดูงานเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ ทักษสถานหญิงกลาง

เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ นายวีรชัย พลาศรัย เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทย ณ นครนิวยอร์ก นำคณะเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก จำนวน ๒๔ ท่าน เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ณ ทักษสถานหญิงกลาง โดยมีนายวิทยา สุริยะวงศ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้กล่าวต้อนรับและบรรยายสรุปเกี่ยวกับ

การนำข้อกำหนดกรุงเทพฯ มาปรับใช้ในงานราชทัณฑ์ของประเทศไทย และมีนายพิทยา จินาวัฒน์ ที่ปรึกษาสำนักกิจการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา บรรยายสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากนั้น H.E. Mrs. Jane J. Chigiyal Permanent Representative

of the Federated States of Micronesia to the United Nations เป็นตัวแทนคณะเอกอัครราชทูตฯ กล่าวขอบคุณ กรมราชทัณฑ์ที่ได้แบ่งปันประสบการณ์การดำเนินงาน โครงการกำลังใจฯ ซึ่งเป็นโครงการที่ช่วยเหลือผู้ต้องขังหญิง

และเด็กติดครกผู้ต้องขังหญิงให้เป็นไปตามข้อกำหนด กรุงเทพฯ และขอชื่นชมที่ทัณฑสถานหญิงกลาง และ กรมราชทัณฑ์จัดการดูแลผู้ต้องขังให้เป็นไปตามข้อกำหนด กรุงเทพฯ ได้อย่างดีเยี่ยม

โครงการกำลังใจฯ ภายใต้กิจกรรมติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ และข้อกำหนดแมนเดลา ณ เรือนจำกลางขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โปรดให้พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้แทนพระองค์เป็นประธานเปิดโครงการกำลังใจฯ ภายใต้กิจกรรมติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ และข้อกำหนดแมนเดลา ณ เรือนจำกลางขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีนายกำธร ถาวรสถิต ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น นายนิติ เอื้ออรรถพันธ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น พลตรีชาญชัย วานเครือ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๒๓ พลตำรวจตรีจิตรจรรยา ศรีวินิชย์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น นายวิระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา นายศิริชัย วัฒนโยธิน ประธานศาลอุทธรณ์ นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ปลัดกระทรวงยุติธรรม นายกอบเกียรติ กสิวิวัฒน์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายเกษม วงษ์เวช ผู้บัญชาการเรือนจำกลางขอนแก่น นายพิทยา จินาวัฒน์ ที่ปรึกษาสำนักกึ่งกิจการในพระดำริฯ นายกำจัด พ่วงสวัสดิ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ที่ปรึกษาสำนักกึ่งกิจการในพระดำริฯ พร้อมข้าราชการและเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางขอนแก่นให้การต้อนรับ

กิจกรรมติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ และข้อกำหนดแมนเดลา ณ เรือนจำกลางขอนแก่น เป็น

กิจกรรมในพระวิสัยทัศน์ ที่มีพระประสงค์ให้มีการปฏิรูปเรือนจำ โดยยึดถือข้อกำหนดกรุงเทพฯ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง รวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยจากเรือนจำเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมาทำผิดซ้ำอีก และดำเนินการตามข้อกำหนดแมนเดลา ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่องค์การสหประชาชาติได้ปรับปรุงและพัฒนาให้มีความทันสมัย เน้นความเท่าเทียมของมนุษย์

เรือนจำกลางขอนแก่น เป็นเรือนจำที่ควบคุมทั้งผู้ต้องขังชาย และหญิง ปัจจุบันมีผู้ต้องขังหญิง จำนวน ๕๒๕ คน เรือนจำได้ดำเนินการปรับปรุงแดนหญิง พื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ให้ปลอดภัย โปร่ง สะอาด และสวยงาม สร้างบรรยากาศให้ผู้ต้องขังรู้สึกไม่อึดอัด โดยเปลี่ยนมาใช้ชื่อ “แดนอุ่นไอรัก” นอกจากนี้ ยังส่งเสริมอาชีพ อาทิ การนวดแผนไทย, ทำบายศรี, งานฝีมือ, ซักรีดเสื้อผ้า, การทำอาหาร และเบเกอรี่ แล้วนำไปจำหน่ายที่ร้าน “ชวนชม” ซึ่งจำหน่ายสินค้า และอาหารสำหรับบุคคลทั่วไป รวมถึงกิจกรรมธรรมะ การนั่งสมาธิ และสวดมนต์ เพื่อกล่อมเกลาคิดใจผู้ต้องขัง นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยศิลปากรได้เข้ามาสอนปั้นพระพุทธรูปด้วยดินน้ำมัน ขนาดหน้าตัก ๗ นิ้ว โดยคัดเลือกจากผู้ต้องขังที่มีพื้นฐานด้านศิลปะ จำนวน ๓๐ คน

งานตลาดคลองผดุงกรุงเกษมของกระทรวงยุติธรรม “รวมใจภักดิ์รักแม่ เทียงแท้ยุติธรรม” ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

กระทรวงยุติธรรม ได้จัดงานตลาดคลองผดุงกรุงเกษม ภายใต้ชื่องาน “รวมใจภักดิ์รักแม่ เทียงแท้ยุติธรรม” เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ อันเป็นการตอบสนองนโยบายในการลดความเหลื่อมล้ำของรัฐบาล โดยการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเปิดพื้นที่การค้าสำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยเพื่อสร้างรายได้เพิ่มและพัฒนาสินค้าเชื่อมโยงการตลาดจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภคโดยตรง ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ภายในงานยังมีการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และมีการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

ยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์ได้เข้าร่วมจัดงานดังกล่าวมีกิจกรรม ดังนี้

๑. การจัดแสดงนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตามโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
๒. การให้บริการนวดแผนไทยและนวดฝ่าเท้าให้กับประชาชนที่สนใจ ในอัตราชั่วโมงละ ๑๕๐ บาท
๓. การจัดกิจกรรมการแสดงความสามารถพิเศษภายในงาน
๔. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเรือนจำ
๕. การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม
๖. การจัดนิทรรศการผลิตผลคนดี

การจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ บริเวณสนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นประจำทุกปี และได้จัดติดต่อกันมาถึง ๔๘ ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังจากเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆ มาเผยแพร่และจำหน่ายเพื่อนำรายได้ จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มาเป็นทุนในการฝึกวิชาชีพและจ่ายเป็นเงินรางวัลปล้นผลให้กับผู้ต้องขัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ ได้อนุญาตให้เรือนจำกลางคลองเปรม ร่วมกับเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๕๓ แห่ง จัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำนวน ๑๗,๕๗๑,๖๑๓.๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันหกร้อยสิบสามบาทถ้วน) โดยภายในงานมีการจัดกิจกรรมแสดงศักยภาพที่หลากหลาย โดยเฉพาะการจัดแสดงกิจกรรมและผลสำเร็จในด้านพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ได้แก่

(๑) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ จากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๕๓ แห่ง

(๒) การจัดแสดงนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียงตามโครงการกำลังใจในพระดำริฯ การจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตและจัดจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานโครงการฯ

(๓) การจัดแสดงนิทรรศการการดำเนินงานโครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง “หลักสูตรสี่คสามาธิ”

(๔) การจัดแสดงนิทรรศการ “๕ ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์”

(๕) การจัดแสดงนิทรรศการการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในสถานประกอบการภายนอกเรือนจำ

(๖) การจัดแสดงนิทรรศการผลิตผลคนดีของมูลนิธิส่งเสริมพลเมืองดี

(๗) การจัดกิจกรรมเรือนจำข้ามเพศ

(๘) การจัดแสดงกิจกรรมบันเทิงโดยผู้ต้องขังในพิธีเปิด และระหว่างการจัดงาน

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลภาพรวม ของหน่วยงาน

OVERVIEW OF DEPARTMENT
OF CORRECTIONS

แผนปฏิบัติการราชการของกรมราชทัณฑ์

๑. แผนปฏิบัติการราชการของกรมราชทัณฑ์

๑.๑ การกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนด

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยการราชทัณฑ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชีวศึกษา และหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
๔. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๒ แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

วิสัยทัศน์

กรมราชทัณฑ์ : เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม
แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม

พันธกิจ

๑. ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล
๒. พัฒนองค์กรให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

ยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๕
พัฒนาประสิทธิภาพ การควบคุมผู้ต้องขัง ตามหลักมาตรฐานสากล	พัฒนาพฤติกรรม ผู้ต้องขังเพื่อ คืนคนดีสู่สังคม	แก้ไขปัญหายาเสพติด ให้ได้ผลอย่างยั่งยืน	พัฒนาบุคลากร ให้มีความเป็นมืออาชีพ	เสริมสร้างการ ปฏิบัติงานราชทัณฑ์ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
เป้าประสงค์	เป้าประสงค์	เป้าประสงค์	เป้าประสงค์	เป้าประสงค์
การควบคุมผู้ต้องขัง มีประสิทธิภาพ ตามหลักมาตรฐาน สากล	คืนคนดี มีคุณค่า กลับสู่สังคม	เรือนจำและ ทัณฑสถานปราศจาก ยาเสพติดและ อุปกรณ์สื่อสาร	พัฒนาบุคลากร ให้มีความเป็น มืออาชีพ	การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ เป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาล
กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์
๑. พัฒนาระบบการ ควบคุมผู้ต้องขัง ๒. พัฒนาระบบการ ปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ๓. ลดความแออัด ของผู้ต้องขัง	๑. พัฒนาพฤติกรรม ผู้ต้องขัง ๒. พัฒนาสมรรถภาพ ผู้ต้องขังตาม ความเหมาะสม ๓. การจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์ ที่เหมาะสม	๑. สกัดกั้นยาเสพติด ไม่ให้เข้าสู่เรือนจำ ๒.ปราบปรามยาเสพติด ให้หมดสิ้นไปจาก เรือนจำ ๓. การบำบัดฟื้นฟู ผู้ต้องขังติดยาเสพติด	๑. พัฒนาระบบบริหาร ทรัพยากรบุคคล ๒. พัฒนาบุคลากร ให้มีความเหมาะสม ตามระบบสมรรถนะ ๓. พัฒนาสิ่งจำเป็น พื้นฐานในการ พัฒนาบุคลากร ๔. เสริมสร้างขวัญ กำลังใจและพัฒนา สวัสดิการเจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์	๑. พัฒนาระบบ ยุทธศาสตร์ ๒. พัฒนา IT ๓. ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ๔. พัฒนาการตรวจสอบ ๕. ราชทัณฑ์ใสสะอาด ๖. การมีส่วนร่วม ๗. ศึกษาวิจัย ๘. ประชาสัมพันธ์ ราชทัณฑ์

๑.๓ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพ (SWOT Analysis)

SWOT ANALYSIS

- โครงสร้างและระบบงานราชทัณฑ์เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับหลักทัณฑ์วิทยา ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน
- มีการปรับปรุงโครงสร้างเรือนจำ ระบบงาน การบริหารงานราชทัณฑ์ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
- มีการปรับปรุงระบบค่าตอบแทนในรูปของเงินพิเศษต่างๆ เช่น เงินค่าเสี่ยงภัย เงินค่าตอบแทนล่วงเวลา เงินค่าเวรยาม
- มีระบบการจัดเก็บความรู้และถ่ายทอดภายในองค์กร และศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในงานราชทัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การปรับและยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนางานราชทัณฑ์
- โครงสร้างและการบริหารงานราชทัณฑ์ให้อำนาจผู้บัญชาการเรือนจำเพิ่มมากขึ้น ทำให้การบริหารงานในเรือนจำมีความเป็นอิสระพอสมควร ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน
- เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานมากกว่าหนึ่งด้าน ทำให้เกิดทักษะความรู้ ความชำนาญรอบด้าน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
- มีความเชี่ยวชาญด้านการควบคุมและพัฒนาผู้ต้องขัง ไม่กลับมาก่อเหตุซ้ำ

S

STRENGTHS

จุดแข็ง

- การปฏิบัติภารกิจหลายด้านของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความตระกตร้าในการอยู่เวรยาม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ ขาดความสมดุล ไม่เหมาะสมกับการกิจที่ได้รับที่เพิ่มขึ้น เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล
- เรือนจำ/ทัณฑสถานหลายแห่งมีสภาพทรุดโทรมคับแคบ ไม่ได้มาตรฐานในการควบคุมผู้ต้องขัง
- นโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนายังขาดกระบวนการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และไม่บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ระบบเทคโนโลยียังใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- การประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจ ตลอดจนผลสำเร็จของการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยไปสู่ประชาชนและรัฐบาลซึ่งยังไม่เพียงพอ

W

WEAKNESSES

จุดอ่อน

SWOT ANALYSIS (Cont.)

- กระแสสังคมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มีมากขึ้น ทำให้สังคมและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม มากขึ้น
- ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง
- การตรวจสอบจากฝ่ายการเมือง องค์กรอิสระตาม กฎหมายต่างๆ หน่วยงานภาครัฐ NGO ส่งผลให้ ต้องปรับปรุงแบบการทำงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจ ของสังคมต่องานราชทัณฑ์ให้มากขึ้น
- การพัฒนากฎหมายของรัฐ เช่น การปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
- ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมออกไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้
- เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่ทำให้ได้รับรู้ วิทยาการใหม่ๆ ได้กว้างขวางมากขึ้น สามารถนำมา ปรับใช้ในงานราชทัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น
- กระแสสังคมและมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลต่อกระบวนการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

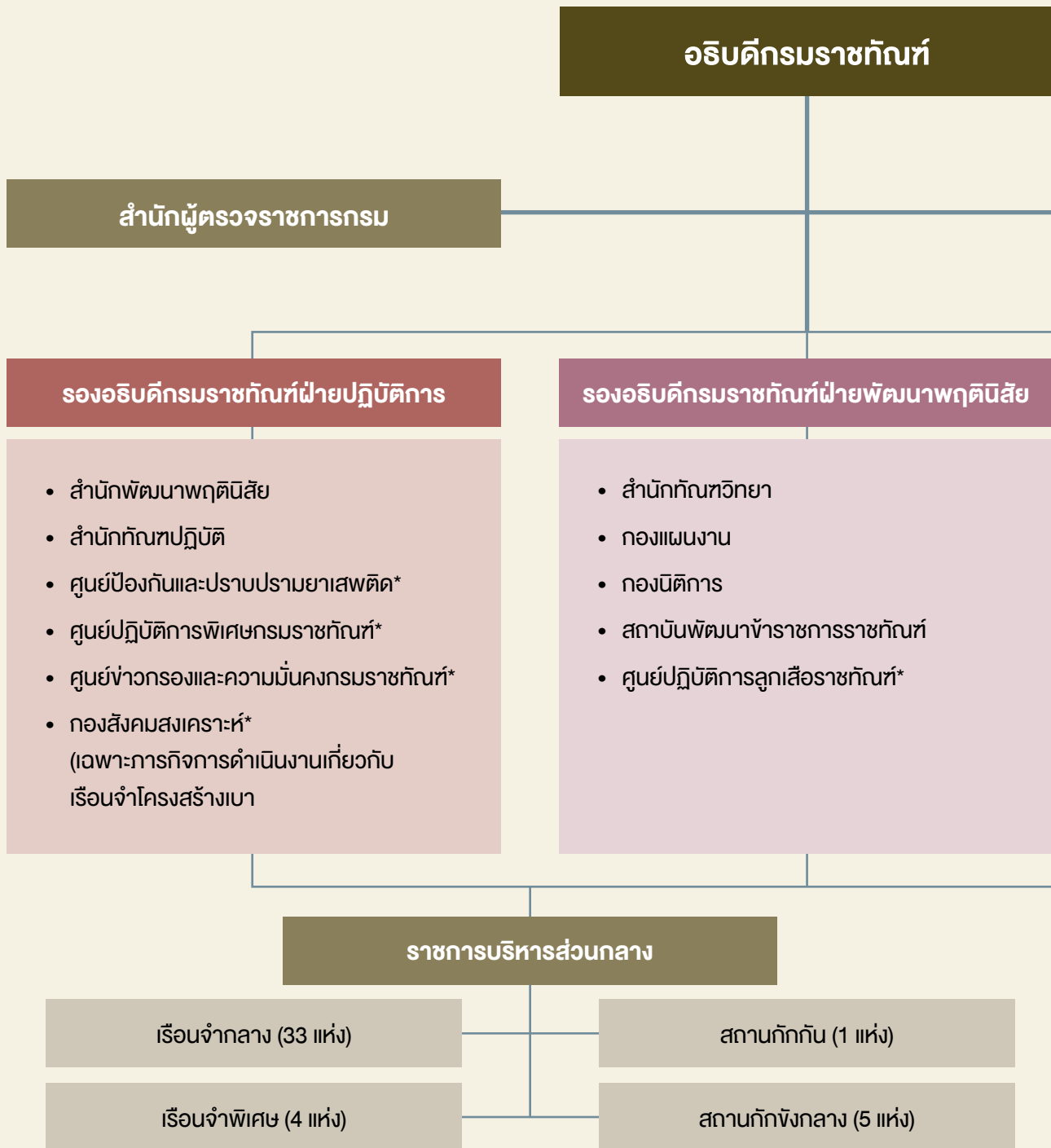
O
OPPORTUNITIES
โอกาส

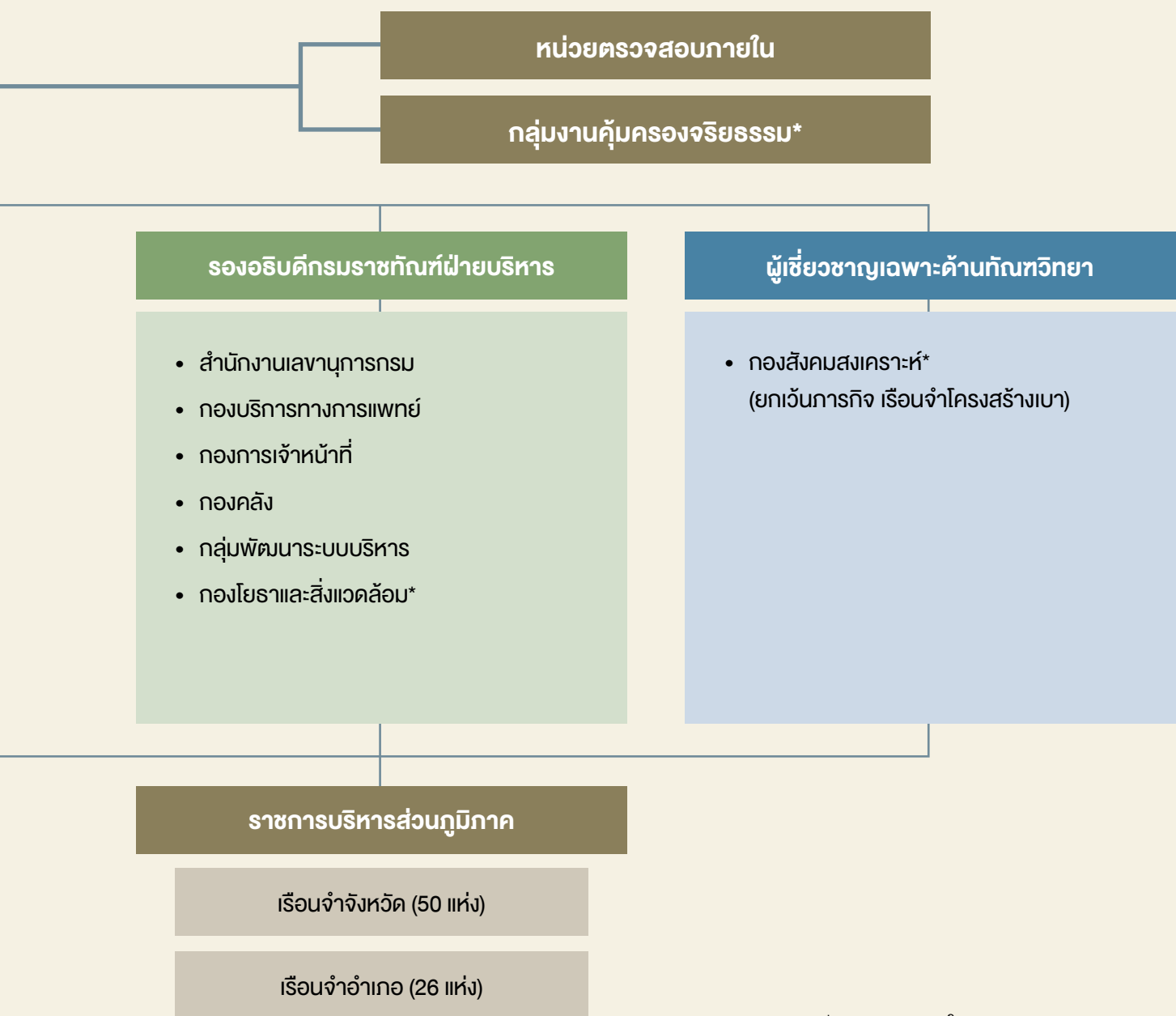
- การปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนของกรมฯ อาจหยุดชะงัก หรือมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามนโยบายของฝ่าย การเมืองที่มีความเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง รวมทั้งการที่ระดับ นโยบายให้ความสนใจรายละเอียดระดับปฏิบัติ
- รัฐบาลเรียกร้องและคาดหวังต่อ “การคืนคนดีสู่สังคม” ของ กรมราชทัณฑ์ แต่ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญ และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ การทำงานของกรมฯ
- ผู้ต้องขังเป็นบุคคลด้อยโอกาส รัฐบาลมองเป็นภาระ ไม่ให้ ความสนใจ แต่ก็คาดหวังสูงต่อกรมราชทัณฑ์ให้เปลี่ยนภาระ เป็นพลังสร้างสรรค์สังคม
- การบูรณาการการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเกิดขึ้นได้ยาก ปัจจัย สำคัญเกิดจากโครงสร้าง/สังกัด/กฎ/ระเบียบ/กระบวนการ ของแต่ละหน่วยงาน และการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของ ปัญหาร่วมกัน “ปัญหาของกรมฯ ไม่ใช่ปัญหากระบวนการฯ”
- สังคมไม่เชื่อมั่นกระบวนการแก้ไข ไม่ยอมรับไม่เปิดโอกาสให้ กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ส่งผลต่อการกลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นปัญหา/ภาระที่กรมฯ ต้องแบกรับต่อไป
- ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีผลกระทบทำให้ กรมราชทัณฑ์ ถูกมองว่าล้าหลังอีกทั้งทำให้การบริหารงาน เรือนจำยากมากขึ้น ต้องเพิ่มความรอบคอบและความ ระมัดระวังทุกกระบวนการ
- ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ เกิดกลุ่มอาชญากร และกลุ่มผู้ต้องขังอาชญากรรูปแบบ ใหม่ๆ ขึ้น ทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการ ทำงานรองรับ
- การพัฒนาและขยายเมือง ทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องย้าย สถานที่ปฏิบัติงานและเรือนจำออกไปเรื่อยๆ ทำให้ต้องจัดหา งบประมาณมาใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

T
THREATS
ภัยคุกคาม

ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์

๒.๑ การจัดโครงสร้างองค์กร (ภายใน) **

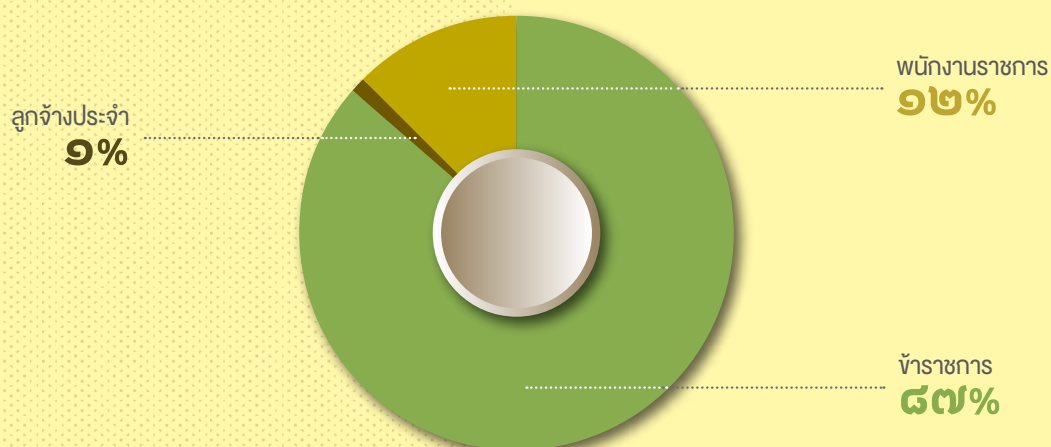
* ส่วนราชการภายใน
** จัดรูปแบบโครงสร้างตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์
ที่ ๘๑๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙

อัตรากำลังข้าราชการ

กรมราชทัณฑ์มีโครงสร้างอัตรากำลัง ดังนี้

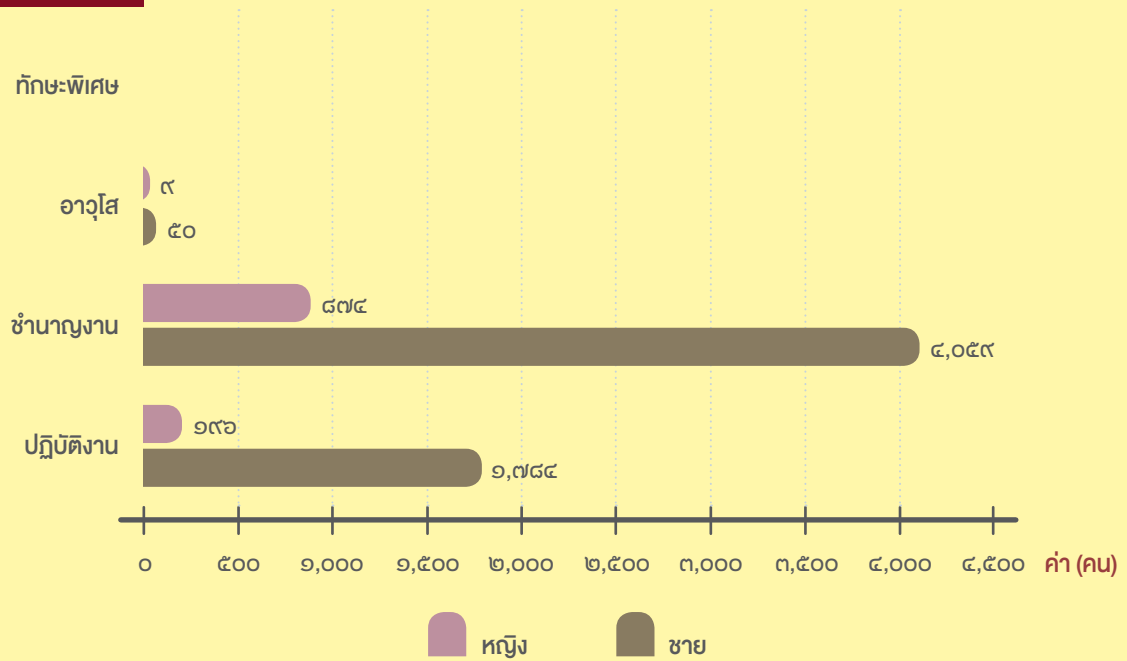
อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งหมดของกรมราชทัณฑ์จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการ	๑๑,๒๒๔
ลูกจ้างประจำ	๑๕๙
พนักงานราชการ	๑,๕๘๘
รวม	๑๒,๙๗๑

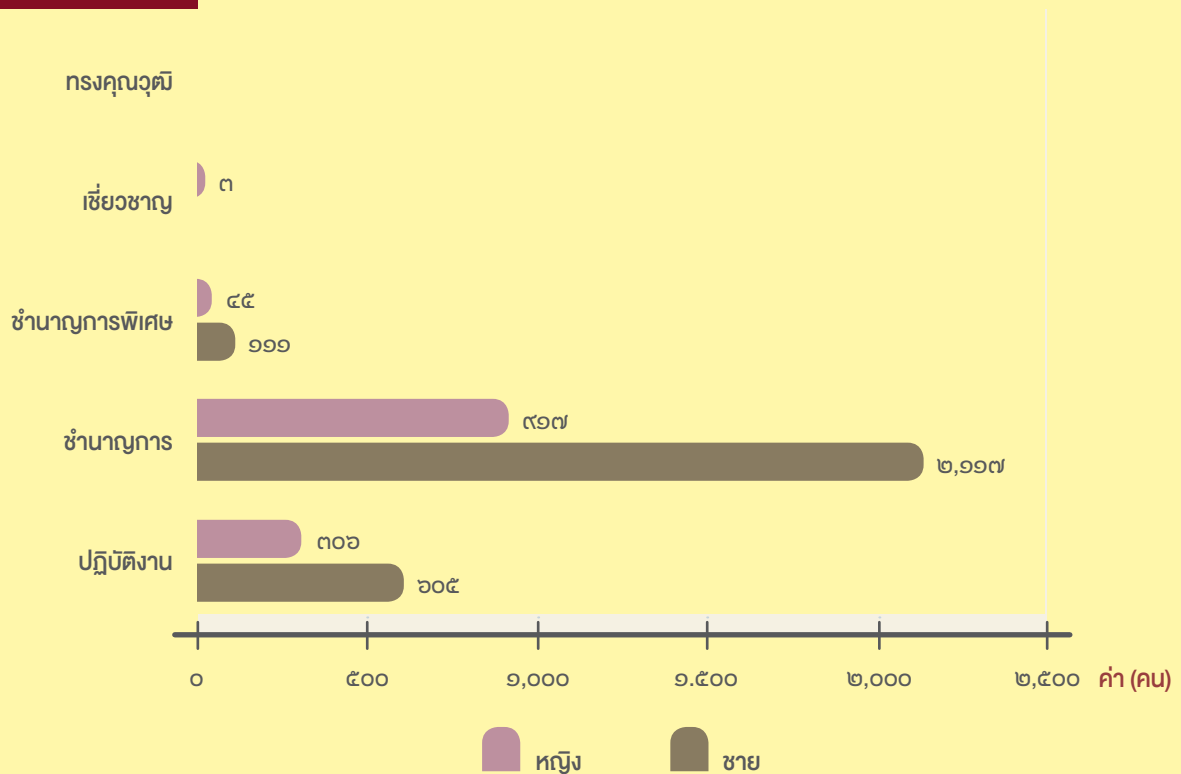

อัตรากำลังข้าราชการ จำแนกตามประเภท

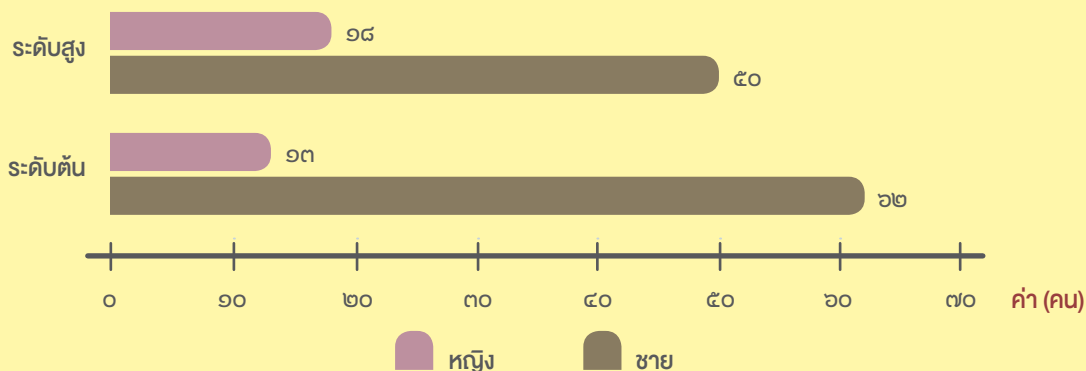
ประเภททั่วไป

ประเภทวิชาการ

ประเภทอำนวยการ

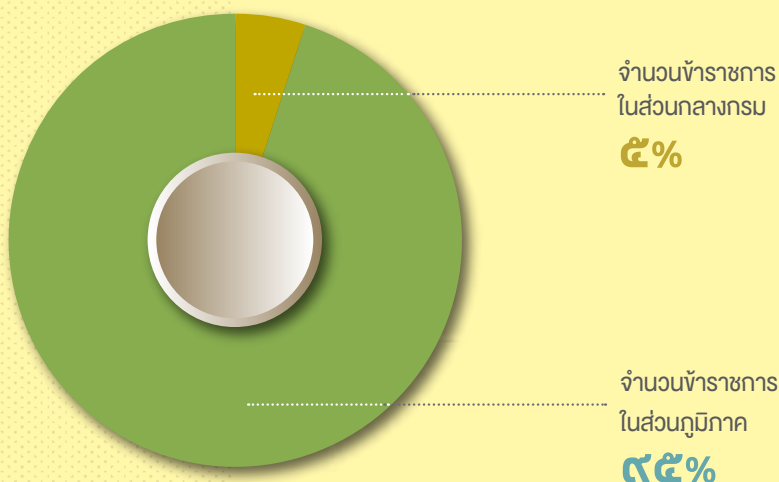

ประเภทบริหาร

ประเภท	ระดับต้น		ระดับสูง		รวม		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
บริหาร	๔	๐	๑	๐	๕	๐	๕

อัตรากำลังข้าราชการ จำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม
จำนวนข้าราชการในส่วนกลางกรม	๒๔๕	๒๘๓	๕๒๘
จำนวนข้าราชการในส่วนภูมิภาค	๘,๕๙๘	๒,๐๙๘	๑๐,๖๙๖
รวม	๘,๘๔๓	๒,๓๘๑	๑๑,๒๒๔

ผลการปฏิบัติราชการ ของกรมราชทัณฑ์

PERFORMANCES OF
DEPARTMENT
OF CORRECTIONS

ส่วนที่
๒

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามยุทธศาสตร์ของประเทศ / แผนยุทธศาสตร์กระทรวง /
ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) และตัวชี้วัดภารกิจหลักของกรม

มิติภายนอก

การประเมินประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้
๑.๑	ร้อยละการกระทำผิดซ้ำ	ร้อยละ ๗.๒๙	ร้อยละ ๗.๐๒	๕ คะแนน
๑.๒	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการติดตามการ มีงานทำของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	ระดับ ๕	ระดับ ๕	๕ คะแนน
๑.๓	จำนวนการหลบหนีสำเร็จจากที่คุมขัง	ไม่มีการหลบหนี สำเร็จจากที่คุมขัง	หลบหนีสำเร็จ จำนวน ๒ ครั้ง	๓ คะแนน
๑.๔	จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบภายในเรือนจำ	ไม่มีเหตุการณ์ ความไม่สงบ ภายในเรือนจำ	มีเหตุการณ์ความ ไม่สงบภายในเรือนจำ จำนวน ๑ ครั้ง	๔ คะแนน
๑.๕	ร้อยละของเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีสิ่งจำเป็น ขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังครบ ๕ ด้าน	๑๔๒ แห่ง	๑๔๑ แห่ง	๔ คะแนน
๑.๖	ร้อยละของการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๙.๙๖	๔.๙๘๔๐ คะแนน

การประเมินคุณภาพ

๒	ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ (การพิจารณาอนุญาต ให้บุคคลภายนอกที่ประสงค์จะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง ในเรือนจำตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด)	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๕	๕ คะแนน
---	---	-----------	-----------	---------

มิติภายใน

การประเมินประสิทธิภาพ

๓.๑	ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ ๘๗	ร้อยละ ๔๗.๙๒	๑ คะแนน
๓.๒	ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ภาพรวม	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๓.๕๒	๓.๗๖๐๐ คะแนน
๔	การประหยัดพลังงาน	ระดับ ๕	N/A	คะแนน
๕	การประหยัดน้ำ	ระดับ ๕	ระดับ ๓	๓ คะแนน
๖	การพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๕๕	๔ คะแนน
๗.๒	การพัฒนาสมรรถนะองค์กร	ระดับ ๕	ระดับที่ ๕	๕ คะแนน
๘	ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงาน	ระดับ ๘๐ - ๑๐๐ คะแนน	๗๑.๔๓	๔ คะแนน

รวมคะแนนผลการประเมินตนเอง

๔.๑๗๗๐ คะแนน

ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนการปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์และ การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :

พัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ : การควบคุมผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพตามหลักมาตรฐานสากล

- กลยุทธ์หลัก : ๑. พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง
๒. พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
๓. ลดความแออัดของผู้ต้องขัง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง

๑. การย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือไปคุมขังยัง เรือนจำ/ทัณฑสถานที่เหมาะสม

การลักลอบใช้เรือนจำและทัณฑสถานเป็นแหล่ง
บัญชาการสั่งการเครือข่ายภายในและภายนอกเรือนจำใน
การค้ายาเสพติด โดยใช้โทรศัพท์มือถือที่ลักลอบนำเข้า
ไปในเรือนจำและทัณฑสถาน ส่งผลกระทบในเชิงลบอย่าง
รุนแรงต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของเรือนจำและ

ทัณฑสถานและต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้น
การย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
และโทรศัพท์มือถือไปคุมขังยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ที่เหมาะสมจึงเป็นการลดโอกาสและตัดวงจรเครือข่าย
ยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกเรือนจำเป็นการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดภายในเรือนจำ และลดปัญหา
การสร้างอิทธิพลและเครือข่ายยาเสพติดของผู้ต้องขัง
ที่มีอิทธิพลทางการเงิน มีแนวทางในการย้าย ดังนี้

๑) ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหญ่มีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ พิจารณาให้ย้ายไปคุมขังยังเรือนจำกลางเขาบิน

๒) ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือระดับรองลงมา พิจารณาให้ย้ายไปคุมขังยังเรือนจำ/ทัณฑสถานความมั่นคงสูง ระดับ ๒ จำนวน ๘ แห่ง คือ เรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง

๓) ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือระดับท้องถิ่น คือ มีอิทธิพลภายในจังหวัด ที่เรือนจำคุมขังตั้งอยู่ พิจารณาให้ย้ายข้ามภาค

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดำเนินการเสนอขออนุญาตย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือไปคุมขังยังเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีความเหมาะสม จำนวน ๙๐๗ ราย

๒. การย้ายผู้ต้องขังประเภทต่างๆ ไปคุมขังยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน และตามอำนาจการควบคุมอัตราความจุกลีย้าย

การย้ายผู้ต้องขัง เป็นมาตรการหนึ่งตามความเหมาะสมในการควบคุมผู้ต้องขังเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตามอำนาจการควบคุมและอัตราความจุผู้ต้องขัง เป็นการเสริมสร้างการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการปกครองของเรือนจำ/ทัณฑสถานตามหลักทัณฑวิทยาปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์สามารถดำเนินการย้ายผู้ต้องขังได้ จำนวน ๓๔,๔๔๒ ราย

ผลการดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ ดำเนินการย้ายผู้ต้องขังทุกประเภท ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑๗,๒๙๓ ราย ดังนี้

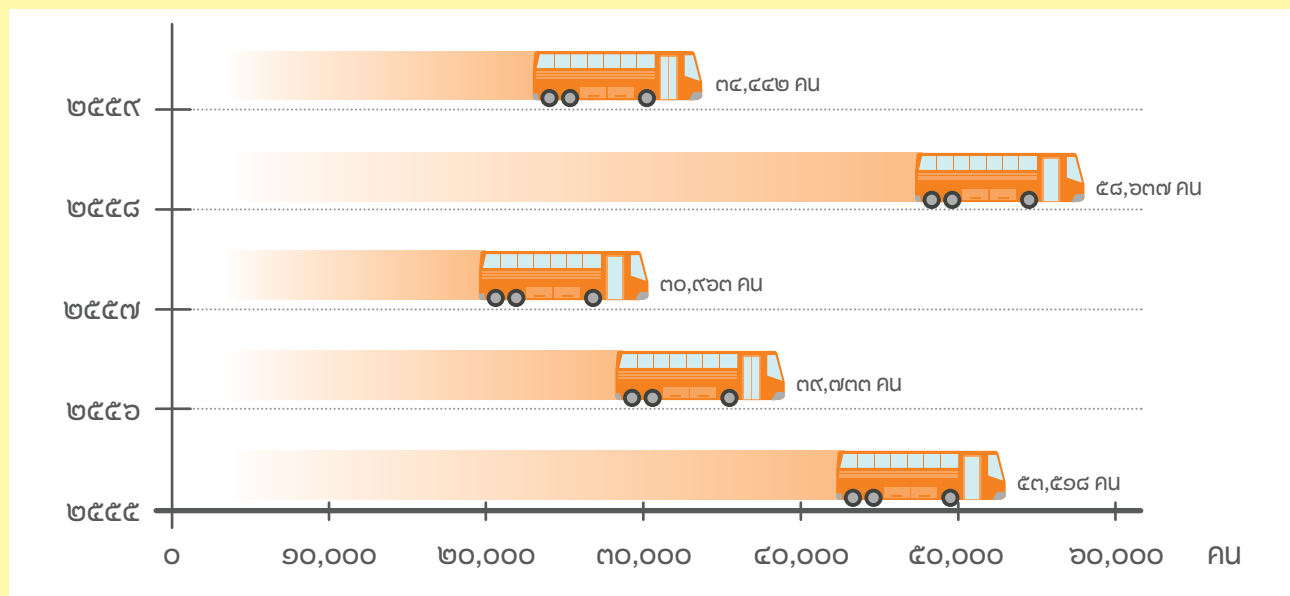
ปี ๒๕๕๕ ดำเนินการย้ายจำนวน ๕๓,๕๑๘ ราย

ปี ๒๕๕๖ ดำเนินการย้ายจำนวน ๓๙,๗๓๓ ราย

ปี ๒๕๕๗ ดำเนินการย้ายจำนวน ๓๐,๙๖๓ ราย

ปี ๒๕๕๘ ดำเนินการย้ายจำนวน ๕๘,๖๓๗ ราย

ปี ๒๕๕๙ ดำเนินการย้ายจำนวน ๓๔,๔๔๒ ราย

๓. การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน)

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาสภาพเรือนจำเก่า ชำรุดทรุดโทรมและแออัด ปัญหาการขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความคาดหวังของสังคมต่อการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในมิติต่างๆ ที่ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล ดังนั้นกรมราชทัณฑ์จึงจำเป็นต้องมีการสร้างมาตรฐานและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทฤษฎีอาชญาวิทยาและหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ โดยส่วนหนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำนับตั้งแต่การกินอยู่หลับนอน การรักษาพยาบาล และสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

จากความสำคัญดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยเรือนจำและพัฒนาให้เรือนจำ/ทัณฑสถานมีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังที่ได้มาตรฐานทั้งด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังทั้งด้านกายจิต สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารงานเรือนจำเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีเรือนจำ/ทัณฑสถานผ่านเกณฑ์การประเมินโดยหน่วยงานภายนอกครบ ๕ ด้าน ดังนี้

ผ่าน ๕ ด้าน จำนวน ๑๔๑ แห่ง

ผ่าน ๔ ด้าน จำนวน ๑ แห่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

๑. การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุกเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ตอบแทนให้แก่นักโทษเด็ดขาด ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๙ กล่าวคือ นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอุตสาหะความก้าวหน้าในการศึกษา และทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตอบแทน เช่น (๑) ให้ความสะดวกในเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ (๒) การเลื่อนชั้น....(๖) การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุก หมายถึง การพิจารณาให้นักโทษเด็ดขาดได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำ/

ทัณฑสถานก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาของศาล ภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติหรือเรียกอีกอย่างว่าการปล่อยตัวคุมประพฤติโดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของกรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และจิตแพทย์จากกรมการแพทย์ โดยมติเสียงส่วนมาก

ผลการดำเนินงานนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี ผ่านการแก้ไขพัฒนา พฤตินิสัยแล้วได้รับอนุมัติให้ปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกเพื่อคุมประพฤติ จำนวน ๓๐,๔๐๔ คน โดยประหยัดงบประมาณค่าอาหารผู้ต้องขังจำนวน ๒,๗๗๐,๑๑๖ บาท

๒. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาด ณ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง และเรือนจำชั่วคราวแค้น้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

กรมราชทัณฑ์ได้จัดตั้งศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในพื้นที่เรือนจำชั่วคราว และทัณฑสถานเปิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีนโยบายมุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปลดปล่อยมากยิ่งขึ้น โดยได้นำร่องหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาดชาย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ณ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง และหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยนักโทษเด็ดขาดหญิง (เรือนจำโครงสร้างเบา) ณ เรือนจำชั่วคราวแค้น้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์โดยให้ประโยชน์จากการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษแก่นักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ส่งนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายได้รับพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเข้ารับการอบรมในโครงการฯ จำนวน ๒ รุ่น โดยรุ่นที่ ๑ อบรมระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ - เดือนมีนาคม ๒๕๕๙ รุ่นที่ ๒ อบรมระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ - เดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน ๔๘๓ ราย (ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง จำนวน ๒๙๒ ราย และเรือนจำชั่วคราวแค้น้อย จำนวน ๒๐๔ ราย)

๓. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ นักโทษเด็ดขาดโครงการพัฒนาระบบการ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยการ ยกระดับจิตวิญญาณ “ธรรมารักษา” ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่นักโทษ
เด็ดขาดโครงการพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติดด้วยการยกระดับจิตวิญญาณ “ธรรมา
รักษา” เป็นมาตรการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ กระทรวง
ยุติธรรมนำมาใช้ในการบริหารงานของกรมราชทัณฑ์
โดยการพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดคดียาเสพติด
ให้โทษที่มีประวัติเสพยาเสพติดซึ่งถือว่าเป็นผู้ป่วย และ
ไม่เข้าข่ายเป็นผู้กระทำผิดร้ายสำคัญต้องได้รับการบำบัด
และฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจอย่างจริงจัง เพื่อให้เลิก
ยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘
คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับแผนประสานสอดคล้อง
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวง
ยุติธรรมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันยาเสพติด
๒) ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด ๓) ด้านการปราบปราม
ยาเสพติด และ ๔) ด้านการบริหารจัดการโดยยุทธศาสตร์
ด้านการบำบัดรักษายาเสพติดให้ความสำคัญกับการ
พัฒนางานในเชิงคุณภาพ สร้างเอกภาพในทุกกระบวนการ
ของการบำบัดรักษาทั้ง ๓ ระบบ รวมทั้งส่งเสริม
กระบวนการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดให้
กลับสู่สังคมได้อย่างปกติสุข โดยให้ความสำคัญกับ

กระบวนการบำบัดรักษาได้แก่ ๑) ระบบสมัครใจ ๒) ระบบ
บังคับบำบัด ๓) ระบบต้องโทษ และ ๔) ติดตามช่วยเหลือ
ผู้ผ่านการบำบัดรักษาซึ่งในส่วนของระบบต้องโทษ
ได้กำหนดให้มีการพัฒนาระบบแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด และการจัดระบบวงจรและการปฏิบัติ
ต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติด

โครงการพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ต้องขังติดยาเสพติดด้วยการยกระดับจิตวิญญาณ
“ธรรมารักษา” อันเป็นกระบวนการพัฒนาแก้ไขพฤติกรรม
ผู้ต้องขังติดยาเสพติดให้มีความเหมาะสมกับสภาพ
ปัญหายาเสพติดที่มีลักษณะเป็นพลวัตร (มีการ
เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา) โดยนำหลักศาสนามาใช้เพื่อ
รักษาฟื้นฟูและยกระดับจิตวิญญาณของผู้ต้องขังติดยา
เสพติดที่ใกล้จะพ้นโทษให้มีจิตใจเข้มแข็งสามารถ
ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่หวนกลับไปเสพยาเสพติด
ซ้ำและไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอันจะนำไปสู่เป้าหมาย
อันสูงสุดคือ “การคืนคนดีกลับสู่สังคม”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดกลุ่ม
เป้าหมาย คือ นักโทษเด็ดขาดชายที่ติดยาเสพติด จำนวน
๕๐๐ ราย จากเรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตพื้นที่ใกล้กับ
จังหวัดปทุมธานีซึ่งมีคุณสมบัติและอยู่ในหลักเกณฑ์ที่
กำหนดไว้ ดำเนินการจัดอบรมระหว่างเดือนกุมภาพันธ์
๒๕๕๙ - กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยมีนักโทษเด็ดขาดได้รับ
การอนุมัติพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน ๔๖๕
ราย

๔. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ นักโทษเด็ดขาดศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตามโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินงานตามโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ด้วยการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติผู้ต้องขังไปในทางที่ดีขึ้น สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตนอกเรือนจำได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โครงการ

ดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้ประโยชน์พักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษแก่นักโทษเด็ดขาดที่เข้ารับการอบรมในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ณ เรือนจำชั่วคราว ๖ แห่ง คือ เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เรือนจำชั่วคราวดอยราง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์ และเรือนจำชั่วคราว เจริญห้อง สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง โดยมีนักโทษเด็ดขาดชาย-หญิง ได้รับการอนุมัติพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษจำนวน ๒๖๒ ราย

๕. การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด

การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ตอบแทนให้แก่ นักโทษเด็ดขาด ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ กล่าวคือ นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตอบแทน เช่น (๑) ให้ความสะดวกในเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ (๒) การเลื่อนชั้น

การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด หมายถึง การพิจารณาให้นักโทษเด็ดขาดได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นตามอำนาจของผู้บัญชาการเรือนจำ/ทัณฑสถาน ภายใต้เงื่อนไขหลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีนักโทษเด็ดขาดได้รับการเลื่อนชั้น จำนวน ๘๒,๗๘๑ ราย

จ. โครงการปฏิบัติงานเพื่อการปล่อยพักการลงโทษ

การพักการลงโทษเป็นประโยชน์ตาม พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๒(๕) ที่จะพิจารณาให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะก้าวหน้าในการศึกษา และทำการทำงานจนเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับพักการลงโทษปล่อยตัวออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยมีพนักงานคุมประพฤติติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรได้รับพักการลงโทษหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันรอบคอบอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบในส่วนของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาล ความพร้อมในการติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมควบคุมกันไปด้วย กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมด้วยว่า นักโทษที่ได้รับโอกาสพักการลงโทษจะไม่ออกมาเป็นภัย แก่สังคม

หรือกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น การพิจารณาแต่เฉพาะความประพฤติของนักโทษขณะถูกคุมขัง อยู่ในเรือนจำแต่ประการเดียวย่อมไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการสอบสวน และตรวจสอบพิจารณาถึงประวัติอุปนิสัย ความเป็นมาของผู้กระทำผิด พฤติการณ์การกระทำผิด และมูลเหตุจูงใจ ตลอดจนผู้อุปการะและสภาพแวดล้อม หลังปล่อยคุมประพฤติเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาและพิจารณาพิเคราะห์กันรอบคอบเป็นไปภายใต้บังคับเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดไว้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเป้าหมายการปล่อยตัวพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นดี - เยี่ยม จำนวน ๖,๐๐๐ ราย ที่ประพฤติดันดีอยู่ในระเบียบวินัยตั้งใจศึกษาอบรม มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับประโยชน์พักการลงโทษเพื่อปล่อยคุมประพฤติออกไปอยู่ในสังคมภายนอกก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาอย่างเป็นปกติสุขไม่กลับมากระทำผิดซ้ำซึ่งสามารถดำเนินการปล่อยตัวพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดได้ จำนวน ๙,๙๔๑ ราย

กลยุทธ์ที่ ๓ ลดความแออัดของผู้ต้องขัง

๑. การบริหารความจุผู้ต้องขัง

๑.๑ การเกลี่ยย้ายระบายผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการบริหารอัตราความจุผู้ต้องขังให้เป็นไปอย่างเหมาะสมเกิดผลดีต่อการปกครอง และสุขอนามัยของผู้ต้องขัง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้อนุญาตให้เรือนจำและทัณฑสถานย้ายระบายผู้ต้องขัง จำนวน ๑๔,๗๘๕ ราย

๑.๒ การย้ายระบายผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำชายไปทัณฑสถานหญิงหรือปรับปรุงแดนหญิงให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักทฤษฎีวิทยาและตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้อนุญาตให้เรือนจำชายที่มีจำนวนผู้ต้องขังหญิง

өөอดย้ายไปคุมขังยังทัณฑสถานหญิง จำนวน ๑,๑๔๒ ราย

- ย้ายไปทัณฑสถานหญิงกลาง ๒๘ ราย
- ย้ายไปทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ๕๗๓ ราย
- ย้ายไปทัณฑสถานหญิงชลบุรี ๑๑๐ ราย
- ย้ายไปทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา ๒๘๖ ราย
- ย้ายไปทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ๑๒๐ ราย
- ย้ายไปทัณฑสถานหญิงสงขลา ๒๕ ราย

๒. โครงการเรือนจำโครงสร้างเบา (SOFT Prison)

สืบเนื่องจากกรณีที่กระทรวงยุติธรรมได้เสนอพระราชกฤษฎีกาการพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นผลให้ผู้ต้องขังที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่ประกาศกำหนดในพระราชกฤษฎีกาได้รับพระราชทานอภัยโทษทั้งสิ้นประมาณ ๓๘,๐๐๐ คน หลังจากที่มีการเผยแพร่ประกาศราชกิจจานุเบกษานับดังกล่าว ประกอบกับเกิดปฏิกิริยาจากผู้คนในสังคมโดยเฉพาะเครือข่ายสังคมต่างๆ ในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยของสังคม และจากการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ปรากฏการสำรวจว่าผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวแล้วมีการกลับเข้ามาจำคุกอีกหรือไม่

นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้มีความห่วงใยในเรื่องดังกล่าว จึงได้มีข้อสั่งการให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)หารือร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการชี้แจงทำความเข้าใจกับสังคม รวมทั้งร่วมกันวางแผนทางป้องกันเพื่อสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย โดยผู้ได้รับพระราชทานอภัยโทษต้องสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีงานทำ ตลอดจนสังคมโดยรวมต้องได้รับความสบายใจว่าบุคคลเหล่านี้จะไม่กลับมาสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมอีก โดยเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน

๒๕๕๘ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาซึ่งข้อสรุปในส่วนของกระทรวงยุติธรรม โดยมีประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ระบบและกระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ ก่อนที่จะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งต้องเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่ของการบำบัด การพัฒนาพฤตินิสัยเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ และอาชีพ รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมด้านทักษะสังคม เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

กรมราชทัณฑ์ได้ประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยปัจจุบันมีผู้ต้องขังสูงถึง ๓๑๑,๐๔๐ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นจำนวนหลังการปล่อยพ้นโทษตามพระราชกฤษฎีกา) ซึ่งการดำเนินการกระบวนการเตรียมพร้อมผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษนั้นไม่สามารถกระทำได้ในสถานที่และสถานการณ์ที่มีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ ๓,๐๐๐ คน/เดือน อีกทั้งสถานที่ในการควบคุมมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงได้มีการนำแนวคิดนวัตกรรม “เรือนจำโครงสร้างเบา” ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษในด้านต่างๆ สำหรับการพัฒนาพฤตินิสัย ทั้งนี้ เรือนจำโครงสร้างเบาจะเป็นพื้นที่ในการดำเนินการระบบ (System) เพื่อรองรับควบคุม แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและเตรียมความพร้อมใกล้พ้นโทษก่อนกลับคืนสู่สังคม และสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

จำนวนผู้ต้องขัง

รองรับผู้ต้องขังได้แต่ละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ คน รวมทั้งสิ้น ๙,๐๐๐ คน ต่อวัน รวมผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรม ๓ รุ่นต่อปี ทั้งสิ้น ๒๗,๐๐๐ คน

งบประมาณ

๓๓๐ ล้านบาท (ค่าก่อสร้างอาคาร ปรับปรุงอาคาร และระบบเสริมความมั่นคง)

โครงการจัดตั้งเรือนจำโครงสร้างเบา (SOFT Prison)

พื้นที่ดำเนินการ : เรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด จำนวน ๑๗ แห่ง

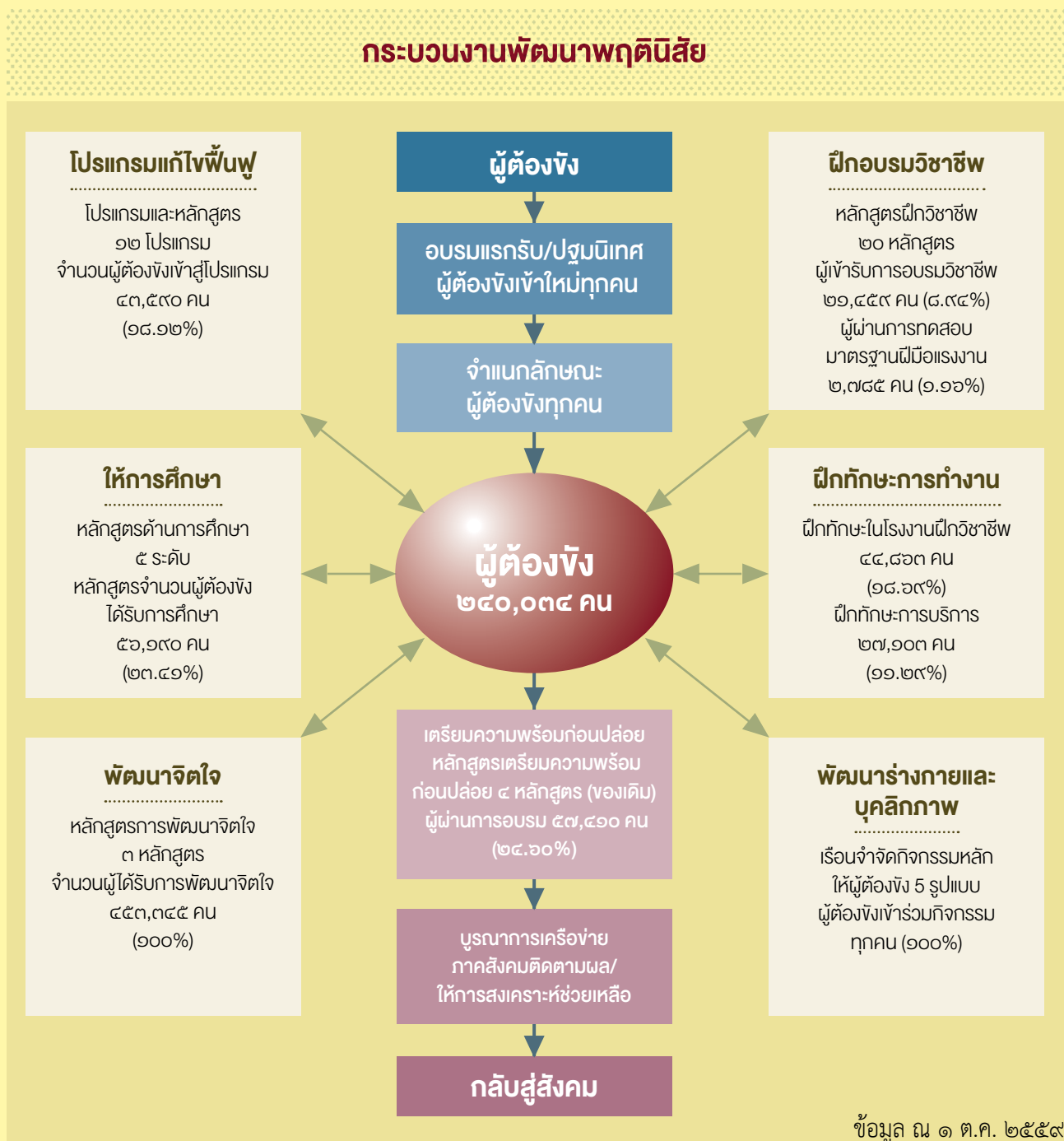
ทัณฑสถานเปิด / เรือนจำชั่วคราว	งบประมาณดำเนินการ	จำนวนผู้ต้องขังต่อรุ่น
๑. เรือนจำชั่วคราวปงยางคก (ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๒. เรือนจำชั่วคราวหนองเรีง (เรือนจำอำเภอสวรรคโลก)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๓. เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว (เรือนจำกลางระยอง)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๔. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๕. เรือนจำชั่วคราวห้วยกลั้ง (เรือนจำอำเภอลำปาง)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๖. เรือนจำชั่วคราวโคกมะตูม (เรือนจำอำเภอนางรอง)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๗. เรือนจำชั่วคราวร่องห้า (เรือนจำจังหวัดพะเยา)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๘. เรือนจำชั่วคราวห้วยม้า (เรือนจำจังหวัดแพร่)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๙. เรือนจำชั่วคราวแคน้อย (เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๐. ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น จังหวัดนครสวรรค์	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๑. ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๒. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๓. เรือนจำชั่วคราวรอบเมือง (เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๔. เรือนจำชั่วคราวโคกคำม่วง (เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๕. ทัณฑสถานเปิดบ้านนาหวาง จังหวัดพัทลุง	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๖. เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง (เรือนจำกลางเพชรบุรี)	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐
๑๗. ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง จังหวัดปราจีนบุรี	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	๓๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

เป้าประสงค์ : คืนคนดี มีคุณค่า กลับสู่สังคม

- กลยุทธ์หลัก :
- พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง
 - ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังตามความเหมาะสม
 - การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง

๑. โครงการจัดการศึกษาสายสามัญ-อาชีว

กรมราชทัณฑ์ตระหนักถึงบริบทในการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังเป็นสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ มีพื้นฐานความรู้ต่ำ (ความรู้ต่ำ หมายถึงผู้ที่มีความรู้ไม่จบในระดับชั้นพื้นฐาน) กรมราชทัณฑ์ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ตั้งแต่ระดับผู้ไม่รู้หนังสือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับอุดมศึกษา ในเรือนจำและ ทัดตสสถานทั่วประเทศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (เฉพาะภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙) มีผู้เข้ารับการศึกษาระดับต่างๆ ดังนี้

(สายสามัญ)

(๑) ระดับผู้ไม่รู้หนังสือ	๒,๖๔๒ คน
(๒) ระดับประถมศึกษา	๕,๓๑๒ คน
(๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๗,๙๒๗ คน
(๔) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๘,๒๘๙ คน

(อาชีวศึกษา/วิชาชีพพระยะสั้น)

(๑) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๔,๖๖๑ คน
(๒) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๔,๕๙๖ คน
(๓) หลักสูตรระยะสั้น (๓๐ ชั่วโมงขึ้นไป)	๘,๕๘๓ คน

๒. โครงการการจัดตั้งเรือนจำเฉพาะทาง ประเภท การศึกษา (เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา)

“เรือนจำเฉพาะทางด้านการศึกษา” เป็นแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงแก้ไขระบบการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้บังเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความคล่องตัว ซึ่งจะช่วยให้แนวทางการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังเป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายของกรมราชทัณฑ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยเน้นหนักที่กระบวนการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้มีความเข้มข้นมากขึ้น ในกลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการ

กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปรับปรุงโครงสร้าง วางระบบการบริหารงานให้เหมาะสม จัดหางบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ประสานกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการ และจัดสรรปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นให้สอดคล้องเหมาะสมกับการปฏิบัติงานให้มากที่สุด ดำเนินการนำร่องในเรือนจำและทัณฑสถานที่ถูกกำหนดให้เป็นเรือนจำต้นแบบก่อนขยายผลนำไปใช้กับเรือนจำและทัณฑสถานอื่นๆ ต่อไป ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีผลการดำเนินงานดังนี้

๒.๑ ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาผลิตนิสิตผู้ต้องขังในเรือนจำเฉพาะทาง ประเภทเรือนจำการศึกษา ระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์

๒.๒ เปิดทำการเรียนการสอนภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ มีสาขาวิชาที่เปิดสอนดังนี้

- สายสามัญ (ประถม-ม.ปลาย ๑๘๑ คน / ๔ ห้องเรียน) โดยสำนักงานคณะกรรมการ กศน.
 - ปวช. ช่างยนต์ ๗๖ คน/๒ ห้องเรียน โดยวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
 - ปวช. ช่างเชื่อม ๓๐ คน / ๑ ห้องเรียน โดยวิทยาลัยการอาชีพเสนา
 - ปวช. คอมพิวเตอร์กราฟิก ๒๐ คน/๑ ห้องเรียน โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
 - ปวส. ช่างยนต์ ๓๙ คน / ๑ ห้องเรียน โดยวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
- รวมทั้งหมด ๓๔๖ คน / ๙ ห้องเรียน

เปิดทำการเรียนการสอนภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ มีสาขาวิชาที่เปิดสอนดังนี้

- ผู้ไม่รู้หนังสือ ๑๖ คน หลักสูตรกรมราชทัณฑ์ ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒๘๖ คน หลักสูตร กศน. อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา
- ปวช. ช่างยนต์ ๙๗ คน หลักสูตรวิทยาลัย สารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
- ปวช. ช่างเชื่อม ๒๙ คน หลักสูตรวิทยาลัย การอาชีพเสนา
- ปวช. คอมพิวเตอร์กราฟิก ๓๗ คน หลักสูตร วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
- ปวช. ช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล ๔๔ คน หลักสูตรวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
- ปวส. ช่างยนต์ ๔๙ คน และช่างเทคนิค อุตสาหกรรม ๒๙ คน หลักสูตรวิทยาลัยสารพัดช่าง พระนครศรีอยุธยา

๓. โครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง “หลักสูตรสัปดาห์สมาธิ” ตามแนวทาง พระธรรมมคธญาณ (หลวงพ่อวิริยงค์ สิริบุรโส)

การฝึกสมาธิ หมายถึง การภาวนา หรือการพัฒนา ระดับของจิตใจ เพราะว่าจิตเป็นตัวกำหนด เป็นตัวควบคุม และเป็นตัวปรุงแต่งที่มีความสำคัญต่อการกระทำ ไม่ว่า

รวมทั้งหมด ๕๘๗ คน ได้แก่ สายสามัญ จำนวน ๓๐๒ คน สายอาชีพ จำนวน ๒๘๕ คน

๒.๓ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ ได้มีพิธีเปิด “ศูนย์การศึกษาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา บรมราชินีนาถ” เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา ตาม แผนการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะทางเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ผู้ต้องขัง ประเภทเรือนจำการศึกษา โดยมีรองอธิบดี กรมราชทัณฑ์ (นายเรืองศักดิ์ สุวารี) เป็นประธานในพิธี ณ เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ได้รับพระราชทาน พระราชานุญาตให้ใช้ชื่อ “ศูนย์การศึกษาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา มหาราชินี” เป็นชื่อศูนย์การศึกษาภายในเรือน จำกลางพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

จะเป็นการกระทำทางกาย ทางวาจา หรือทางใจก็ตาม ดังนั้น จิตที่ได้รับการฝึกสมาธิภาวนาจึงเป็นจิตที่ได้รับ ประโยชน์สูงสุดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนในหนทางที่ เหมาะสม กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาจิตใจ ผู้ต้องขัง “หลักสูตรสัปดาห์สมาธิ” ตามแนวทางพระ ธรรมมคธญาณ (หลวงพ่อวิริยงค์ สิริบุรโส) ขึ้น โดยร่วม กับสถาบันพลังจิตตานุภาพจัดทำหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขัง

เรียกว่า “หลักสูตรสัคคาสมาธิ” ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อการทำสมาธิสำหรับผู้ต้องขังตามแนวทางของพระธรรมมงคลญาณ (หลวงพ่อวริย์รงค์ สิรินธโร) วัดธรรมมงคลเถาบุญญนนทวิหาร (วัดธรรมมงคล) ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โดยมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. หลักสูตรสัคคาสมาธิ หมายถึง ยกใจขึ้นสู่สวรรค์ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบถึงการปฏิบัติสมาธิแบบง่ายๆ และได้ผลเร็ว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ คลายความเครียด มีสติ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ระยะเวลา ๑๐๐ ชั่วโมง ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๑๔๒ แห่ง มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน ๑๔๐,๙๙๖ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ ก.ย. ๕๙)

๕. โครงการอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ

กรมราชทัณฑ์ มีนโยบายให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรมทางศาสนา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เฝ้าจำคุกจากองค์กรทุกศาสนาที่อยู่ในพื้นที่เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมให้ความรู้ตามหลักธรรมคำสอนจากผู้นำศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือ ส่งผลดีต่อการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังเป็นอย่างดี โดยศาสนาพุทธได้นิมนต์พระสงฆ์เข้ามาอบรมบรรยายธรรมเป็นประจำ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง หรือเดือนละ

๒. หลักสูตรชินาสมาธิ หมายถึง การชนะใจตนเอง ระยะเวลา ๒๕ ชั่วโมง กำหนดระยะเวลาให้สอดคล้องกับการควบคุมผู้ต้องขัง/ผู้ต้องกักขัง ซึ่งมีกำหนดโทษน้อย ดำเนินการ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์, สถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง, สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี, สถานกักขังกลางจังหวัดตราด, สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด และสถานกักขังกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้ต้องขังและผู้ต้องกักขังผ่านการอบรม จำนวน ๒๓๒ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๘ ส.ค. ๕๙)

๓. หลักสูตรสันติสุขสมาธิ สำหรับผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต และจำคุกตลอดชีวิต ระยะเวลา ๔๒๓ ชั่วโมง ดำเนินการนำร่องแห่งแรกที่เรือนจำกลางบางขวาง ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๕๐ คน และเรือนจำกลางคลองไผ่ เป็นแห่งที่ ๒ ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐๐ คน

๔ ครั้ง และในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือวันอื่นๆ ที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน กำหนดขึ้นสำหรับศาสนาคริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ได้รับความร่วมมือจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่นแต่ละจังหวัด เข้ามาให้การสนับสนุนการปฏิบัติและฝึกอบรมแก่ผู้ต้องขัง ตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือ เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม นับเป็นการบูรณาการเครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนา

พหุศาสน์และฟื้นฟูผู้ต้องขังผ่านหลักธรรมของศาสนาอย่างกว้างขวาง โดยมีผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์

อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ ๘๐ ที่ผ่านการอบรมและฟังบรรยายธรรมตามศาสนา

๕. โครงการเรียนธรรมศึกษา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ตามหลักสูตรของคณะสงฆ์

การจัดให้ผู้ต้องขังได้เป็นนักเรียนธรรมศึกษา ถือว่าเป็นผู้รับมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ เพราะได้เรียนรู้ถึงธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคีและบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทยอันเป็นตัวอย่างแห่งการกระทำความดี การเรียนการสอนธรรมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสุจริตธรรม อันเป็นความดีที่สามารถแสดงถึงพุทธจริยธรรมในจิตใจของบุคคล ใจที่กตัญญูกตเวทีตาอันเป็นเครื่องหมายของคนดี

กอปรกับการเรียนการสอนธรรมศึกษา ชั้นตรี โท เอก เป็นการเผยแผ่ธรรม เพื่อปลูกฝังให้ผู้ต้องขังเป็น

คนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติความเป็นมา และหลักธรรมทางศาสนา ทำให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ที่ผ่านมารวมราชทัณฑ์จัดการเรียนการสอนธรรมศึกษา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอกให้แก่ผู้ต้องขังตามหลักสูตรของคณะสงฆ์ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะสงฆ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการจัดวิทยากรดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ต้องขัง ส่งผลดีต่อการอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังเป็นอย่างมาก จึงได้จัด “โครงการเรียนธรรมศึกษา” ขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาพุทธเข้าเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๓

๖. โครงการจัดกิจกรรมนิทรรศการและการประกอบศาสนพิธีเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข และ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาพฤตินิสัย โดยส่วนส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเป็นหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการในกระบวนการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเพื่อให้ผู้ต้องขังกลับเข้าไป สู่สังคมภายหลังการพ้นโทษอยู่อย่างปกติสุข เป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังซึ่งถือเป็นผู้ด้อยโอกาสให้สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามนโยบายรัฐบาล จึงได้จัดโครงการวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยให้เรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๒ แห่ง จัดกิจกรรมนิทรรศการภาพถ่าย และนำวิทยากรอย่างน้อย ๑ คน เข้าอบรมผู้ต้องขังอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ต่อครั้ง และอย่างน้อยจำนวน ๑๔ ครั้ง ต่อปี ดังนี้

๑. วันสำคัญของชาติ ๔ วัน ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล และวันรัฐธรรมนูญ

๒. วันสำคัญทางศาสนา ๕ วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา

๓. วันสำคัญสถาบันพระมหากษัตริย์ ๕ วัน ได้แก่ วันจักรี วันฉัตรมงคล วันแม่แห่งชาติ วันปียมหาราช และวันพ่อแห่งชาติ

ทั้งนี้ เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานกักขัง ทั่วประเทศ ให้ความร่วมมือดำเนินการตามโครงการดังกล่าว

๗. โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงาน ฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ (โครงการประชาร่วมรัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พลเอกไพบูลย์ คุ่มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้มีแนวคิดในเรื่องการสร้างการยอมรับของผู้พ้นโทษ โดยเล็งเห็นถึงความจำเป็นของการมีงานทำภายหลังพ้นโทษ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ จึงมีดำริให้กรมราชทัณฑ์ พิจารณาแนวทางในการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงานของผู้ต้องขัง ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้ออกไปฝึกวิชาชีพ และทักษะการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ เพื่อปรับตัว สร้างความคุ้นเคยและเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ

ในการนี้ นายกอบเกียรติ กลสิวิวัฒน์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาพฤตินิสัย โดยส่วนบริหารแรงงานและเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยจัดทำ “โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงาน ฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ” ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสในการฝึกวิชาชีพและทักษะการทำงาน ในขณะต้องโทษ ณ โรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ อันจะเป็นการสร้างการเรียนรู้ในการปรับตัวของผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ สร้างงาน และโอกาสในการทำงานภายหลังพ้นโทษ และสร้างการยอมรับของสังคมต่อภารกิจในด้านการพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำ “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ พ.ศ. ๒๕๕๙” ซึ่งได้ประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และกรมราชทัณฑ์ ได้แจ้งประกาศบังคับใช้ระเบียบฉบับดังกล่าว ไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศแล้วโดยมีสาระสำคัญ ได้แก่

- ระเบียบดังกล่าวใช้เพื่อ “การฝึกทักษะวิชาชีพ” ไม่ใช่เพื่อการรับจ้างงาน และผู้ต้องขังจะไม่ได้รับ “ค่าจ้าง” แต่จะได้ค่าตอบแทนในลักษณะรางวัลปันผลตามหลักเกณฑ์ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด
- ผู้ต้องขังจะต้องมีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางขึ้นไป ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน
- กำหนดโทษไม่เกิน ๑ ปี ได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ / กำหนดโทษเกิน ๑ ปี ได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ และเหลือโทษจำต่อไปไม่เกิน ๕ ปี

- ไม่อนุญาตให้ทำงานอันตราย และไม่อนุญาตให้ทำงานในสถานที่ของครอบครัว/เครือญาติ
- อัตราส่วนการควบคุม จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ๑ คน ต่อนักโทษเด็ดขาดได้ไม่เกิน ๒๐ คน

ทั้งนี้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศที่มีความพร้อม สามารถส่งผู้ต้องขังออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำได้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๙ แห่ง ส่งผู้ต้องขังออกทำงานฯ ได้จำนวน ๘๑ คน ในสถานประกอบการ จำนวน ๑๐ แห่ง ดังนี้

เรือนจำ / ทัณฑสถาน	ประเภทงาน	บริษัท / โรงงาน	จำนวนผู้ต้องขัง
เรือนจำกลาง ฉะเชิงเทรา	ผู้ผลิตและออกแบบประกอบตัวถังรถบัส (ช่างเชื่อม)	บริษัท พานทอง อัลโลแอนซ์ จำกัด	๒๐
เรือนจำกลาง นครสวรรค์	ผลิตวันเส้น (ช่างก่อสร้าง)	บริษัท อุตสาหกรรมวันเส้นธนวิเชียร จำกัด	๔
เรือนจำจังหวัดพิจิตร	ซ่อมสีรถยนต์ เครื่องยนต์ ช่วงล่าง และระบบแอร์รถยนต์ (ช่างยนต์ ช่างเชื่อม)	ศูนย์ซ่อมมาตรฐานอำเภอการช่าง	๕
เรือนจำจังหวัด จันทบุรี	ผลิตกระเบื้องดินเผา (ช่างเชื่อม)	โรงงานอุตสาหกรรม กระเบื้องดินเผา เด่นจันทร์	๕
เรือนจำจังหวัด สระแก้ว	งานก่อสร้าง (ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า)	สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	๑๕
เรือนจำกลางชลบุรี	รับประกอบโครงเหล็ก (ช่างเชื่อม)	บริษัท เอ็มอาร์พี เอ็นจิเนียริง จำกัด	๔
ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพระ	แกะสลักหินทราย การเกษตร	บุญมากหินทราย นายวัฒน์ อิศรานุกูล	๑๐ ๑๐
เรือนจำกลาง กำแพงเพชร	ขนย้าย/จัดเก็บพัสดุ	รชต รีไซเคิล	๓
เรือนจำจังหวัดสระบุรี	ผลิตเฟอร์นิเจอร์	ร้านน้องครีมเฟอร์นิเจอร์	๕
๙ แห่ง		๑๐ บริษัท/ผู้ว่าจ้าง	๘๑ คน

๘. โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลักในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมอันจะเป็นประโยชน์ในการควบคุมและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษและเพื่อรองรับภารกิจในด้านการพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ได้มีนโยบายให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ดำเนินงานโปรแกรมการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินงานโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังปรากฏรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

๘.๑ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ จำนวน ๑๓๗ แห่ง อย่างน้อยแห่งละ ๔ รุ่น มีผู้ต้องขังที่ผ่านโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ จำนวน ๓๔,๓๖๙ คน

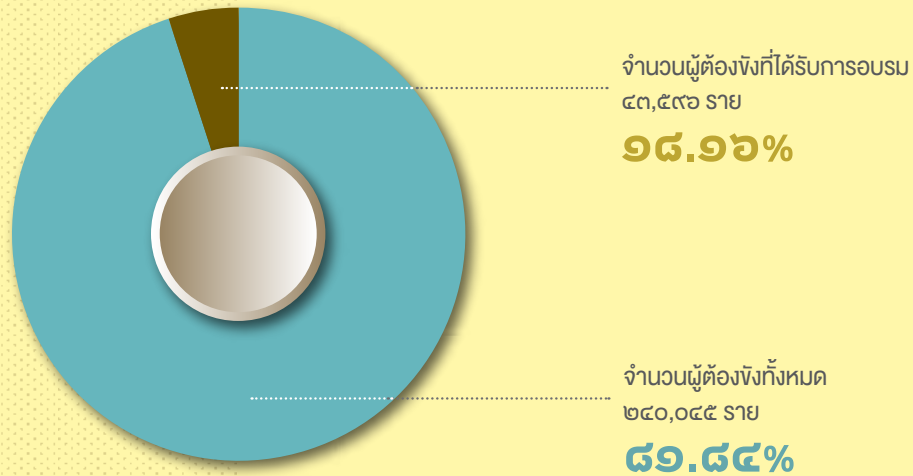
๘.๒ เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๖ แห่ง จัดโปรแกรมการสร้างความเข้มแข็งทางใจ มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๒,๖๔๓ คน

๘.๓ โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๗๔ แห่ง แห่งละ ๑ โปรแกรม โปรแกรมละ ๒ รุ่น ได้แก่ โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังคดียาเสพติด(ผู้ค้ารายย่อย) จำนวน ๓๐ แห่ง โปรแกรมการกระทำผิดซ้ำ จำนวน ๒๑ แห่ง โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน ๑๑ แห่ง โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย จำนวน ๕ แห่ง โปรแกรมปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง/ความรุนแรงในครอบครัว จำนวน ๒ แห่ง โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดทางเพศ จำนวน ๓ แห่ง โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากการดื่มสุรา จำนวน ๑ แห่ง และ โปรแกรมยุติธรรมนำสันติสุข จำนวน ๑ แห่ง รายละเอียดปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการอบรมแบ่งตามประเภทโปรแกรม

ลำดับที่	ชื่อโปรแกรม	จำนวนเรือนจำ / ทัณฑสถาน ที่ดำเนินการ (แห่ง)	จำนวนผู้ต้องขัง (คน)
๑	โปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่	๑๓๗	๓๔,๓๖๙
๒	โปรแกรมการสร้างความเข้มแข็งทางใจ	๒๖	๒,๖๔๓
๓	โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ค้ายาเสพติด (รายย่อย)	๓๐	๓,๑๙๓
๔	โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำผิดซ้ำ	๒๑	๑,๔๖๓
๕	โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๑๑	๙๒๕
๖	โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย	๕	๔๕๒
๗	โปรแกรมปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง/ความรุนแรงในครอบครัว	๒	๑๙๑
๘	โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดทางเพศ	๓	๒๓๘
๙	โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากการดื่มสุรา	๑	๖๐
๑๐	โปรแกรมยุติธรรมนำสันติสุข	๑	๖๒
	รวม		๔๓,๕๙๖

**กราฟที่ ๑ แสดงสัดส่วนผู้ต้องขังที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมฯ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด
(ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)**

โดยในการดำเนินงานดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวนทั้งสิ้น ๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) มีผู้ต้องขังที่ได้รับการอบรมตาม

โปรแกรมฯ จำนวน ๔๓,๕๙๖ ราย คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการอบรมตามโปรแกรมให้กับผู้ต้องขังเป็นเงิน ๑๒๗.๓๐ บาท/ราย

๙. โครงการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในหลักสูตรเตรียมความพร้อมของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กรมราชทัณฑ์มีนโยบายในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยการส่งเสริมให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศดำเนินการจัดอบรมวิชาชีพสาขาต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขัง เกิดทักษะความรู้ประสบการณ์มีแนวทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมภายหลังพ้นโทษ ซึ่งทางกรมราชทัณฑ์ได้จัดการฝึกอบรมวิชาชีพในหลายรูปแบบ รวมถึงอาชีพในระบบโรงงาน โดยถือว่าการฝึกอาชีพตามหลักสูตรมาตรฐานทำให้ผู้ต้องขังเกิดความชำนาญในวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งสามารถยกระดับฝีมือให้สูงขึ้นเทียบเท่ามาตรฐานภายนอก สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการที่จะเข้ามาสนับสนุนและว่าจ้างแรงงานผู้ต้องขัง โดยจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ผู้ต้องขังที่ผ่านการทดสอบจะได้รับใบประกาศรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมทั้งได้รับอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรมจากการทำงานเมื่อพ้นโทษ ปัจจุบันการฝึกอาชีพแก่ผู้ต้องขังได้ขยายสาขาอาชีพออกไปเป็นจำนวนมาก

เช่น การฝึกวิชาชีพช่างไม้เครื่องเรือน การฝึกวิชาชีพการประกอบอาหาร การฝึกวิชาชีพทอผ้าไหม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ ของผู้ต้องขังและความต้องการของตลาดแรงงาน กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในหลักสูตรตามความพร้อมของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานและส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ต้องขังให้มีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนเป็นการสร้างแรงงานที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรเงินประมาณให้เรือนจำ ทัณฑสถาน จำนวน ๑๓๑ แห่ง แห่งละ ๔๐,๐๐๐ บาท ดำเนินการจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จำนวน ๑-๒ รุ่น รุ่นละ ๒๕-๓๐ คน ซึ่งกรมราชทัณฑ์สามารถผลิตฝีมือแรงงานที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๑๒ แห่ง โดยมีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๒,๙๔๙ คน และมีผู้ต้องขังผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๒,๙๔๙ คน

๑๐. การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพเฉพาะทาง (ACADEMY)

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดนโยบายเน้นหนักภายใต้กรอบทิศทางการบริหาร และพัฒนางานราชทัณฑ์ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และภารกิจหลักในด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมีนโยบายให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ดำเนินการฝึกวิชาชีพสาขาต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้มีความสามารถ เพื่อไปประกอบอาชีพสุจริตได้ภายหลังพ้นโทษ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งใน และต่างประเทศ โดยมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพเฉพาะทาง (ACADEMY) ในเรือนจำและทัณฑสถาน ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้สนับสนุนให้เรือนจำและทัณฑสถานที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่ วัสดุ-อุปกรณ์ วิทยากร รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่จะมาให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โดยจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ Academy เพื่อเป็นศูนย์กลางของการฝึกอบรมและการฝึกทักษะวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างมาตรฐานฝีมือแรงงาน เป็นการสร้างคนดีมีคุณภาพผู้สังคมและตลาดแรงงานอย่างแท้จริง ซึ่งปัจจุบัน (ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙) มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ Academy จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

๑) ทัณฑสถานหญิงกลาง : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการประกอบอาหาร

เปิดเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๕๙ โดยมีการฝึกอบรมวิชาชีพการประกอบอาหาร และจัดโครงการแบ่งปันความรู้สู่อาชีพ โดยเปิดโอกาสให้เรือนจำและทัณฑสถานอื่น นำผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม ในปี ๒๕๕๙ ได้แก่ เรือนจำกลางนครสวรรค์ส่งผู้ต้องขังจำนวน ๕ คน พร้อมเจ้าหน้าที่ ๑ คน ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงส่งผู้ต้องขังจำนวน ๒๐ คน พร้อมเจ้าหน้าที่ ๒ คน เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการ สำหรับในทัณฑสถานหญิงกลางมีการฝึกวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยปีละ ๖๐-๘๐ คน

๒) ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการนวดแผนไทย

เปิดเป็นทางการเมื่อ ปี ๒๕๕๙ มีการฝึกอบรมวิชาชีพนวดแผนไทยหลักสูตรเรือนจำมารงค์ ๓๐๐ ชั่วโมง (ผู้ต้องขังสามารถจ่ายกองนอกได้) ระยะเวลาการอบรม ๑๐ สัปดาห์ และหลักสูตรเรือนจำมารงค์ หลักสูตรเร่งรัด ๑๘๐ ชั่วโมง (ผู้ต้องขังไม่สามารถจ่ายกองนอกได้ แต่มีความประสงค์จะฝึกวิชาชีพ) ระยะเวลาการอบรม ๖ สัปดาห์ ใช้วิทยากรผู้ต้องขังภายในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ซึ่งเป็นผู้ฝึกสอนมืออาชีพและได้รับการรับรองมาตรฐานพนักงานนวดไทยระดับ ๑ จากสำนักพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เมื่อเรียนจบแต่ละรุ่นแล้ว จะมีการจัดอบรมเพิ่มหลักสูตรศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๘๐ ชั่วโมง โดยทางทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ร่วมกับศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ที่จัดวิทยากรภายนอกให้เข้ามาจัดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา ๖ สัปดาห์ เป็นการฝึกแบบต่อเนื่องตามความสนใจของผู้ต้องขัง เฉลี่ยปีละ ๖๐-๘๐ คน

๓) ทัณฑสถานหญิงธนบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการเสริมสวย

เปิดเป็นทางการเมื่อวันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีการจัดทำลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างทัณฑสถานหญิงธนบุรีและสโมสรซอนต้ากรุงเทพ ๕ และดำเนินการฝึกอบรม จำนวน ๒ หลักสูตร มีผู้ต้องขังผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๒๕ คน/หลักสูตร รวม ๕๐ คน

๔) เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างเชื่อม

เปิดเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ จะเริ่มอบรมอย่างเป็นรูปธรรมในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ นี้ ขณะนี้อยู่ระหว่างเรือนจำกำหนดรายละเอียดการอบรมและเปิดรับสมัครรับย้ายผู้ต้องขังเข้าอบรม

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กรมราชทัณฑ์มีเป้าหมายจะจัดตั้ง Academy อีกจำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) เรือนจำพิเศษธนบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างสิบหมู่

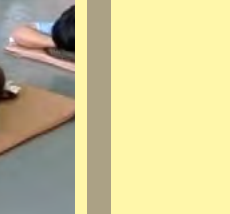
อยู่ระหว่างรอเปิดศูนย์ฝึกอบรม ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ จากการสำรวจพบว่า เรือนจำมีความพร้อมในการดำเนินการฝึกอบรมผู้ต้องขัง โดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ให้การสนับสนุนด้านวิทยากร และวัสดุ อุปกรณ์

๒) เรือนจำกลางกำแพงเพชร : ศูนย์ฝึกทักษะวิชาชีพช่างไม้

อยู่ระหว่างศึกษา และปรับปรุงพื้นที่ เพื่อเตรียมเปิดศูนย์ โดยเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ เข้าสำรวจพื้นที่ ณ เรือนจำกลางกำแพงเพชร ช่วงเดือนพฤศจิกายน

ทัศนสถานหญิงกลาง : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการประกอบอาหาร

ทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการนวดแผนไทย

ทันตสถานหญิงธนบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านการเสริมสวย

เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างเชื่อม

เรือนจำพิเศษธนบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพด้านช่างสิบหมู่

เรือนจำกลางกำแพงเพชร : ศูนย์ฝึกทักษะวิชาชีพช่างไม้

๑๑. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพผู้ต้องขังหญิงตามแผนปฏิบัติการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

โครงการฝึกอบรมวิชาชีพผู้ต้องขังหญิงตามแผนปฏิบัติการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองแผนปฏิบัติการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) ภายใต้ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (Bangkok Rule) ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและทัณฑสถาน มีความรู้ สามารถประกอบอาชีพอิสระเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ มีเป้าหมายเรือนจำและทัณฑสถานที่ผู้ต้องขังหญิงจำนวน ๙๙ แห่ง วงเงินแต่ละ ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๔๗๕,๐๐๐ บาท (สองล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เรือนจำและทัณฑสถานจำนวน ๙๙ แห่ง ได้จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังหญิงจำนวนทั้งสิ้น ๗,๑๒๓ คน ประเภทของการฝึกอบรมวิชาชีพ มีจำนวน ๗ ประเภท ดังนี้

- (๑) การฝึกวิชาชีพนวดแผนไทย นวดฝ่าเท้า ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๙๓๒ คน
- (๒) การฝึกวิชาชีพช่างเสริมสวย ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๐๔๖ คน
- (๓) การฝึกวิชาชีพการประกอบอาหาร ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๙๓ คน
- (๔) การฝึกวิชาชีพการทำขนมไทย เบเกอรี่ ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๔๐๒ คน
- (๕) การฝึกวิชาชีพงานประดิษฐ์ งานฝีมือ งานบ้านงานครัว ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๒๖๔ คน
- (๖) งานตัดเย็บเสื้อผ้า ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๘๓๔ คน
- (๗) การฝึกวิชาชีพ กาแฟโบราณ ผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๕๒ คน

๑๒. โครงการส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงาน สาธารณะนอกเรือนจำ

การส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำเป็นมาตรการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน โดยอาศัยทรัพยากรในชุมชนแบบต่างๆ เข้ามาช่วยในการแก้ไขผู้กระทำความผิด เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขผู้กระทำความผิด

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อเป็นการแก้ไข พื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
๒. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังก่อนคืนสู่สังคม
๓. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานของกรมราชทัณฑ์ ให้เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป

สถานที่ดำเนินการ ดำเนินงานให้กับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การบริการสาธารณะ การช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัย หรืองานที่เป็นลักษณะเป็นการบริการสังคม ศาสนสถาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ เช่น ล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำให้กับกรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ดำเนินการส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำจำนวน ๓๔ แห่ง ๑๑๗ โครงการ สร้างผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงิน ๗๕,๕๓๓,๙๓๙.๙๔ บาท โดยมีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการอนุมัติให้ออกทำงานสาธารณะจำนวน ๒,๕๖๐ คน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาสมรรถภาพผู้ต้องขังตามความเหมาะสม

๑. โครงการอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการ กำลังใจในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา หลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง”

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีพระดำริให้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ พึ่งตนเองได้และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

กรมราชทัณฑ์ เล็งเห็นประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำไปพัฒนาในด้านต่างๆ ให้กับผู้ต้องขังจึงได้จัดทำโครงการอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาหลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง” โดยมุ่งหวังให้ผู้ต้องขังได้รับกำลังใจ ได้เรียนรู้และเข้าใจสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ พึ่งตนเองได้ และไม่หวนมากระทำผิดซ้ำอีก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เรือนจำชั่วคราว ศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๖ แห่ง ได้ดำเนินการเปิดอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริฯ หลักสูตรการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง แห่งละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม ทั้งสิ้น ๒๕๙ คน ดังนี้

- ๑) เรือนจำชั่วคราวดอยราง จำนวน ๔๐ คน
- ๒) เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ จำนวน ๓๖ คน
- ๓) เรือนจำชั่วคราวแคน้อย จำนวน ๕๐ คน
- ๔) เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง จำนวน ๕๐ คน
- ๕) เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน จำนวน ๔๖ คน
- ๖) เรือนจำชั่วคราวเหียงห้อง จำนวน ๓๗ คน

๒. โครงการอบรมผู้ต้องขังภายใต้ โครงการกำลังใจ หลักรัฐธรรมนูญ โดยมูลนิธิเพื่อนพึ่ง(ภา) ยามยาก

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีพระดำริให้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ พึ่งตนเองได้ และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เรือนจำชั่วคราว ศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๖ แห่ง ได้ดำเนินการเปิดอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริฯ หลักสูตรเข้มข้น โดยมูลนิธิ เพื่อนพึ่ง(ภา) ยามยากแห่งละ ๕๐ คน มีผู้ต้องขังผ่านการอบรมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน ดังนี้

- ๑) เรือนจำชั่วคราวดอยราง จำนวน ๕๐ คน
- ๒) เรือนจำชั่วคราวเขาระก้า จำนวน ๕๐ คน
- ๓) เรือนจำชั่วคราวแคน้อย จำนวน ๕๐ คน
- ๔) เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง จำนวน ๕๐ คน
- ๕) เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน จำนวน ๕๐ คน
- ๖) เรือนจำชั่วคราวเหียงห้อง จำนวน ๕๐ คน

๓. โครงการรณรงค์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬา นันทนาการ เพื่อสุขภาพกายและใจสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กรมราชทัณฑ์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง ทั้งในด้านส่งเสริมสมรรถภาพร่างกาย สร้างเสริมสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงและมีจิตใจแจ่มใส ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการตามความถนัด และสมัครใจ จึงเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้ต้องขัง รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การเข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมและเพียงพอ ทำให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพกายแข็งแรง สุขภาพจิตแจ่มใส เรียนรู้ร่วมกันพัฒนาภูมิปัญญาให้ควบคู่กับการอนุรักษ์

สืบสานวัฒนธรรมประเพณี เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้าน แสดงดนตรี ร้องเพลง การจัดให้มีการออกกำลังกาย การเล่นเกม และอื่นๆ เพื่อลดความเครียดทางจิตใจอารมณ์ อีกทั้งช่วยบำบัดรักษาคนป่วยทางร่างกายสุขภาพจิต เป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ต้องขัง ให้มีภูมิคุ้มกันที่ดี ลดภาระค่ารักษาพยาบาลของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตลอดจนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองและสังคมและถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงจัดให้มีโครงการรณรงค์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬา นันทนาการเพื่อสุขภาพกายและใจสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานขึ้น โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานกักขัง ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณแล้วทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๒ แห่ง

๔. โครงการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในเรือนจำและทัณฑสถานระบบปิดและเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม และสอดคล้องกับโครงการ อบรมเตรียมความ พร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำและทัณฑสถาน ระบบปิด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้มีการขออนุมัติโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำ และทัณฑสถานระบบปิด จำนวน ๒ โครงการ โดยใช้เงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง (เงินทอน) ทั้งสองโครงการ ดังนี้

(๑) โครงการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำและทัณฑสถานระบบปิด ได้จัดสรรเงินผลพลอยได้ฯ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ระบบปิด จำนวน ๑๐๖ แห่ง แห่งละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๖๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกหมื่นบาทถ้วน) เพื่อดำเนินการจัดอบรมตามโครงการฯ ให้แก่ผู้ต้องขังที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน - ๑ ปี โดยกำหนดจัดปีละ ๒ ครั้ง

(๒) โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อคืนคนดีสู่สังคมและสอดคล้องกับโครงการ (๑) ได้จัดสรรเงินผลพลอยได้ฯ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ระบบปิด จำนวน ๑๐๙ แห่งซึ่งมีการเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ทัณฑสถานวันหนุ่มพระนครศรีอยุธยา และทัณฑสถานวันหนุ่มนครศรีธรรมราช แห่งละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๙๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าหมื่นบาทถ้วน) โดยขยายกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ต้องขังที่เหลือโทษจำคุกต่อไปไม่เกิน ๒ ปี

มีผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัว จำนวน ๕๗,๑๗๓ คน เป็นผู้ต้องขังที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยจำนวน ๕๖,๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒๒ ของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว และผู้ต้องขังมีความเชื่อมั่นต่อการใช้ชีวิตภายหลังพ้นโทษ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๔ ของผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรมตามโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

๕. อบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในพื้นที่เรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด

กรมราชทัณฑ์ได้จัดตั้งศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในพื้นที่ของเรือนจำชั่วคราวและ ทัณฑสถานเปิด จำนวน ๑๑ แห่ง เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ โดยมุ่งเน้นในการรื้อฟื้นแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ควบคู่ไปกับพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาจิตใจ การฝึก

วิชาชีพด้านเกษตรกรรม เพื่อให้ผู้ต้องขังได้กลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยไม่เป็นภาระและเป็นอันตรายต่อสังคม ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณ (เงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง) ให้แก่เรือนจำชั่วคราว และทัณฑสถานเปิด จำนวน ๗๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) ดังนี้

ที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	จำนวนเงิน ที่จัดสรร (บาท)
๑.	เรือนจำชั่วคราวห้วยระเมศ สังกัดเรือนจำอำเภอกะเทิง	๗๐,๐๐๐
๒.	เรือนจำชั่วคราวโคกคำม่วง สังกัดเรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์	๗๐,๐๐๐
๓.	เรือนจำชั่วคราวรอบเมือง สังกัดเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด	๗๐,๐๐๐
๔.	เรือนจำชั่วคราวเขาน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดน่าน	๗๐,๐๐๐
๕.	เรือนจำชั่วคราวร่องห้า สังกัดเรือนจำจังหวัดพะเยา	๗๐,๐๐๐
๖.	เรือนจำชั่วคราวห้วยม้า สังกัดเรือนจำจังหวัดแพร่	๗๐,๐๐๐
๗.	เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี	๗๐,๐๐๐
๘.	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี	๗๐,๐๐๐
๙.	ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง	๗๐,๐๐๐
๑๐.	ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง จังหวัดพัทลุง	๗๐,๐๐๐
๑๑.	ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น จังหวัดนครสวรรค์	๗๐,๐๐๐

จากการดำเนินงานตามโครงการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในพื้นที่เรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด พบว่า

๑. ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงสาเหตุการกระทำผิดของตนเอง และมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีพฤติกรรมดีขึ้น และผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม พัฒนาพฤติกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาจิตใจ ไปในแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

๒. ผู้ต้องขังส่วนใหญ่สามารถควบคุมตนเองในการระงับความโกรธได้เมื่อมีคนทำให้โกรธ

๓. ผู้ต้องขังมีแนวทางในการดำเนินชีวิต มีทัศนคติในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมถูกต้อง สามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้

๔. ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาดตนเองได้

๕. ผู้ต้องขังได้รับการส่งเสริมในด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถนำไปใช้ได้จริง มีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว

๖. ผู้ต้องขังรู้สึกมีกำลังใจมากขึ้น เพราะได้รับความรู้และประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมตามโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปลดปล่อย

๗. ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ในการดำรงชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในพื้นที่ของเรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด จำนวน ๑๑ แห่ง มุ่งเน้นการน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้

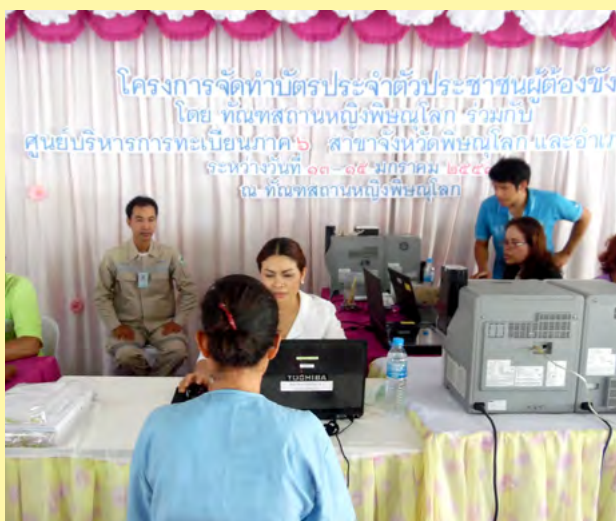
กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

๑. โครงการค่าธรรมเนียมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อสวัสดิการผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ และกรมการปกครองได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการจัดทำทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ บันทึกข้อตกลงฉบับนี้เป็นบันทึกเพิ่มเติมในข้อตกลงว่าด้วยการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระหว่างกรมการปกครองกับกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อความตามบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ฉบับดังกล่าวด้วย วัตถุประสงค์หลักของบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานแก่กลุ่มบุคคลดังกล่าว

ในการแสดงตน และการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมาย ทั้งด้านการรักษาพยาบาล การศึกษา การขอรับการสงเคราะห์จากภาครัฐ การติดต่อราชการ และการอื่นใดที่ต้องใช้หลักฐานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน

โดยกลุ่มเป้าหมายในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน คือ กลุ่มผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ในปี ๒๕๕๙ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ต้องขัง จำนวน ๘ แห่ง มีผู้ต้องขังที่ได้ทำบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๗๑๕ คน และได้ขออนุมัติจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังเป็นเงิน ทั้งสิ้น ๓๓,๕๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันห้าร้อยบาทถ้วน) ทั้งนี้ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๕ แห่งได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าปรับจากศูนย์บริหารการทะเบียนภาคกรมการปกครอง

๒. กิจกรรมการมอบทุนประกอบอาชีพให้แก่ผู้พ้นโทษ ตามโครงการสานฝันอาชีพเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกระแสรับสั่ง เรื่องการจัดหาทุนประกอบอาชีพให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ เมื่อคราว

เสด็จฯ ณ เรือนจำชั่วคราวเขาน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อสนองพระราชประสงค์ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินโครงการสานฝันอาชีพตามพระราชกระแสรับสั่งของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการให้ความช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ และจัดตั้ง “กองทุนพระราชทาน สานฝันอาชีพ” ขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษในเรื่องของทุนประกอบอาชีพ

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนพระราชทานสานฝันอาชีพ และคณะกรรมการฝ่ายทุนประกอบอาชีพฯ พิจารณานุมัติทุนประกอบอาชีพให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๔๔,๒๔๐ บาท (สี่หมื่นสี่พันสองร้อยสี่สิบบาทถ้วน) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิส่งเสริมพลเมืองดี ในการนี้ ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นอกจากนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้พิจารณาให้โครงการสานฝันอาชีพเพื่อเฉลิมพระเกียรติฯ เป็นหนึ่งในโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๓. การดำเนินงานมูลนิธิพิบูลสงเคราะห์

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จอมพล ป.พิบูลสงคราม และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงครามได้รับบริจาคเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เนื่องในวันวิสาขบูชา มอบให้กรมราชทัณฑ์ ดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นต่อกรมราชทัณฑ์จึงได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาवालหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดตั้งมูลนิธิ โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อสงเคราะห์

ผู้พ้นโทษให้มีอาชีพและที่อยู่อาศัย นอกจากนั้น เพื่อการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในระหว่างที่ถูกคุมขังอยู่ ในรายการที่ไม่อาจเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณได้ โดยให้ชื่อว่า “มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์” ซึ่งจดทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา

ผลการดำเนินงานของมูลนิธิฯ ประจำปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ คือตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีดังนี้

๑. การมอบทุนประกอบอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ รวมจำนวน ๘ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๒. การมอบทุนสนับสนุนทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง รวมจำนวน ๒๐๐ ราย รวมเป็นเงิน ทั้งสิ้น ๔๖๒,๐๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นสองพันบาทถ้วน)

๒.๑ เงินสนับสนุนจากมูลนิธิอาสาสมัครนาชาตประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๒๐ ราย (๔๐,๐๐๐ บาท)

๒.๒ เงินสนับสนุนของมูลนิธิโสภาคธารน้ำใจเพื่อพัฒนาสังคมไทย จำนวน ๒๕ ทุน (๖๔,๐๐๐ บาท)

๒.๓ เงินสนับสนุนจากพิบูลสงเคราะห์ จำนวน ๑๕๕ ราย (๓๕๘,๐๐๐ บาท)

การมอบทุนประกอบอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ
การมอบทุนสนับสนุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง

๔. โครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อคืนคนดีสู่สังคม

กระทรวงยุติธรรมมีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ จ้างงานผู้พ้นโทษ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และผู้ถูกคุมประพฤติเข้าทำงานในหน่วยงาน กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อคืนคนดีสู่สังคมขึ้นโดยการจ้างผู้พ้นโทษ เข้าทำงานที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ให้ผู้พ้นโทษได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษส่งผลให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าต่อไป

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจ้างงานผู้พ้นโทษจากเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ตามโครงการคืนคนดีสู่สังคม จำนวน ๗๘ แห่ง จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖ อัตรา ประกอบด้วย

- พนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน ๑๘ อัตรา
 - พนักงานขับรถ จำนวน ๒๒ อัตรา
 - พนักงานทั่วไป จำนวน ๑๗๖ อัตรา
 - พนักงานครูสอนนวดแผนโบราณ/เสริมสวย จำนวน ๑๐ อัตรา
- เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๘ - เดือนกันยายน ๒๕๕๙

๕. โครงการสัปดาห์รณรงค์การส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง ๙ ธันวาคม

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำ โครงการ“สัปดาห์รณรงค์การส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง ๙ ธันวาคม” ขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพให้กับผู้ต้องขัง ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังตระหนักหันมาสนใจในเรื่องสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง รวมทั้งความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีและถูกสุขอนามัยภายในเรือนจำก่อนที่ความเจ็บป่วยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจะเกิดขึ้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินกิจกรรมรวมทั้งสิ้น ๑๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๙ และมีผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒๕๐,๕๕๘ ราย ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

๖. การอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การจัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ เพื่อพัฒนาให้เป็นอาสาสมัครผู้ต้องขังเพื่อปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในเรือนจำที่มีความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การควบคุมป้องกันโรคและภัยสุขภาพในเรือนจำ และ

กิจกรรมที่ ๑ เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขัง

กิจกรรมที่ ๒ บริการตรวจคัดกรองโรคเบื้องต้น ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคเมร็งเต้านม เป็นต้น

กิจกรรมที่ ๓ พัฒนางานสุขาภิบาลเรือนจำ (Big Cleaning Day) ทำความสะอาด ภายนอกและภายในเรือนจำ เช่น บริเวณเรือนนอน โรงเลี้ยง แดนสุทกรรม และปรับภูมิทัศน์ด้านหน้าเรือนจำ จัดให้มีการรณรงค์ในเรื่องการคัดแยกขยะและการจัดการขยะในเรือนจำ

กิจกรรมที่ ๔ การจัดกิจกรรมรณรงค์เนื่องใน“วันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ๒๑ ต.ค.๕๙ เน้นการให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังให้สามารถดูแลสุขภาพอนามัยในช่องปากได้ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการประสานให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาจัดบริการทันตกรรมเบื้องต้น

การดูแลสุขภาพเพื่อนผู้ต้องขัง อันจะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือพยาบาลเรือนจำดูแลสุขภาพผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยบนเรือนนอนในแต่ละแดน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพเบื้องต้นและข้อมูลการเข้ารับบริการที่สถานพยาบาลเรือนจำแก่เพื่อนผู้ต้องขัง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จัดอบรมผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๑๓๘ แห่ง (แห่งละ อย่างน้อย ๓๐ คน รวมผู้ผ่านการอบรมทั้งสิ้น ๔,๑๔๐ คน)

๗. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดประชุมร่วมกับ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือแนวทางการประกันสุขภาพและจัดทำ “แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ” ขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงให้กับหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ของกรมราชทัณฑ์และกระทรวงสาธารณสุขได้รับทราบ เมื่อวันที่ ๓-๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมารวยการ์เด็นท์ และประกาศให้สถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยร่วมให้บริการในระบบสุขภาพแห่งชาติ ภายใต้ CUP (Contracting Unit for Primary Care) หรือโรงพยาบาลแม่ข่ายที่รับผิดชอบเรือนจำนั้น โดยโรงพยาบาลแม่ข่าย มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของ

สถานพยาบาลในเรือนจำเช่นเดียวกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และให้โรงพยาบาลแม่ข่ายมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสถานพยาบาลเรือนจำในด้านต่างๆ ให้เทียบเท่ากับ รพ.สต. เป็นลำดับ

นอกจากนั้น กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือที่ สธ ๐๒๒๘.๐๖/๓๙๓๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๘ ขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัด มอบหมายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เรือนจำ/ทัณฑสถาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำตามมติคณะรัฐมนตรี และขอความอนุเคราะห์กระทรวงยุติธรรม แจ้งกรมราชทัณฑ์ประสานผู้บัญชาการเรือนจำในพื้นที่ให้ความร่วมมือและประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลในพื้นที่ดำเนินการตามแนวทางฯ ที่ได้จัดทำร่วมกัน

๘. โครงการพัฒนาความรู้ในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ

กรมราชทัณฑ์ ได้ส่งเสริมสุขภาพและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงทางจิตใจและทักษะดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชนตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและข้อเสนอการพัฒนาชมรมผู้ต้องขังสูงอายุจากเรือนจำและทัณฑสถาน พบว่า มีเรือนจำและทัณฑสถานที่มีผลการดำเนินงานต่อเนื่อง พร้อมสำหรับการจัดตั้งชมรมผู้ต้องขังสูงอายุ มีนักสังคมสงเคราะห์หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะ มีเครือข่ายภาคสังคมเข้าสนับสนุนการดำเนินงาน มีแนวทางพัฒนาชมรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม จำนวน ๑๐ แห่ง ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำจังหวัดจันทบุรี เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำกลางอุดรธานี ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ เรือนจำกลางกำแพงเพชร เรือนจำกลางราชบุรี เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และทัณฑสถานหญิงสงขลา มีผลการดำเนินงานดังนี้

๑) การอบรมให้ความรู้ในเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกอย่างปกติสุข โดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาทักษะชีวิต การใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การดูแล/รักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตในวัยสูงอายุ

๒) กิจกรรมทางศาสนา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ ฟังธรรม สวดมนต์ ตักบาตร

๓) กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ

• กิจกรรมออกกำลังกาย อาทิ การรำไท่เก๊ก รำกระบอง กายบริหาร การรำ/เต้นประกอบเพลงเข้าจังหวะ รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์ออกกำลังกายสำหรับบริหารร่างกาย เช่น รอกคู่ จักรยาน ลูกบอล บริหารมือ

• การตรวจสุขภาพอนามัย การตรวจสุขภาพปากและฟัน การตรวจวัดสายตา โดยดำเนินการร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีอนามัย โรงพยาบาล หน่วยบริการทางการแพทย์ต่างๆ เพื่อให้การดูแลสุขภาพทางด้านร่างกายที่เหมาะสมกับวัย ส่งผลให้สภาพจิตใจของผู้สูงอายุดีขึ้น

๔) กิจกรรมกลุ่มบำบัด/นันทนาการ

• กิจกรรมนันทนาการ เช่น การสันทนาการ การลีลาศ การร้องเพลง จัดหาสื่อคลายเครียด แสดงศิลปวัฒนธรรม (ลิเก)

• กิจกรรมดนตรีบำบัด การเล่นดนตรีพื้นบ้าน กิจกรรมศิลปะบำบัด การวาดรูป

• การให้คำแนะนำปรึกษาและให้การสงเคราะห์ตามความเหมาะสม

๕) กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ

• กิจกรรมด้านอาชีพ ได้แก่ การจักสาน การปั้น แกะสลัก การทำบายศรี ประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ งานฝีมือต่างๆ ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่การประกอบอาชีพ

• กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน การสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง การบอกเล่าประสบการณ์ชีวิต กิจกรรมถ่ายทอดวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และสืบทอด ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่มีอยู่

๔. สวัสดิการเด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิง ตั้งครรภ์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีการดูแลเด็กติดผู้ต้องขังหรือเด็กที่ติดมารดาคลอดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งเด็กติดผู้ต้องขังเข้า-ออกเรือนจำเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๓๐๐ - ๓๕๐ คนทั่วประเทศ จากสถานการณ์ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าการช่วยให้เด็กได้มีชีวิตเริ่มต้นที่ดีตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ช่วยในการเจริญเติบโต และพัฒนาการอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลที่ดีให้กับเด็กในอนาคต สุขภาพของมารดาทั้งด้านร่างกายและจิตใจมีอิทธิพลโดยตรงต่อทารกในครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์จึงควรได้รับความรู้ในการปฏิบัติตนขณะตั้งครรภ์ เพื่อส่งผลที่ดีต่อสุขภาพทั้งมารดาและเด็ก จึงถือเป็นภาระหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่กรมราชทัณฑ์ต้องให้การดูแลตามความเหมาะสม เพราะเด็กถือว่าเป็นประชาชนคนหนึ่งที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองดูแลในด้านต่างๆ เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป โดยมีกลุ่มเป้าหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คือ

- ๑) เด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน อายุ ๐ - ๓ ปี จำนวน ๒๓๑ คน
- ๒) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๑๓ คน
- ๓) เด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงที่เข้าร่วมโครงการกำลังใจในพระดำริฯ

ผลการดำเนินงาน : กรมราชทัณฑ์อนุมัติจัดสรรงบประมาณให้เด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๗๓ แห่ง ดังนี้

- จัดสรรงบประมาณ ให้แก่เด็กติดผู้ต้องขังจำนวน ๕,๐๐๐ บาท /คน/ปี ในการจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นและเหมาะสมภายในวงเงินที่ได้รับการจัดสรรค่าอาหารเสริม ค่านมผง ค่าของใช้จำเป็นสำหรับเด็กติดผู้ต้องขัง เช่น ผ้าอ้อม ผ้าอ้อมสำเร็จรูป, ผ้าเช็ดตัว, แป้ง, สบู่ ฯลฯ) และค่าเวชภัณฑ์ต่างๆ
- จัดสรรให้แก่ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ คนละ ๓,๐๐๐ บาท/คน/ปี ในการจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เช่น อาหารเสริม, ผ้านอนามัยแบบห่วง, ผ้าเช็ดตัว, สำลี, กระดาษชำระ ฯลฯ

การมอบของให้แก่ผู้ต้องขังตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขังปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑๐. การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง พิการ ประจำปี ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ โดยการจัดสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดูแลรักษาสุขภาพ การจัดหากายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการ เพื่อให้ผู้ต้องขังพิการสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติ นอกจากนี้เพื่อเป็นการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังพิการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในเรือนจำและทัณฑสถานที่มีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาผู้ต้องขังพิการ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ๑. ศูนย์ผู้ต้องขังชาย ได้แก่ เรือนจำกลางบางขวาง และศูนย์ผู้ต้องขังหญิง ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงกลาง ซึ่งจากการดำเนินงานกรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รายการสวัสดิการผู้ต้องขัง สำหรับการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในเรือนจำกลางบางขวางและทัณฑสถานหญิงกลาง แห่งละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

การประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

๑) เรือนจำกลางบางขวางและทัณฑสถานหญิงกลาง ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการและจัดประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

๒) ลงพื้นที่เพื่อหารือถึงแนวทางปรับปรุงสภาพแวดล้อม สถานที่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องขังพิการในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การจัดทำข้อมูลผู้ต้องขังพิการ

๑) จัดทำข้อมูลผู้ต้องขังพิการรายบุคคล เกี่ยวกับประวัติทางสังคม สภาพความพิการ ความต้องการช่วยเหลือ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและให้บริการอย่างเหมาะสม

๒) จัดทำบัตรประจำตัวผู้ต้องขังพิการและประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓) ตรวจสอบผู้ต้องขังพิการที่เข้าเกณฑ์การพักการลงโทษกรณีพิเศษ เพื่อดำเนินการเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

ปรับปรุงสภาพแวดล้อม

การปรับปรุงศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังพิการ อาทิ ทางลาด ราวจับบริเวณทางเดิน ห้องน้ำผู้พิการ อ่างล้างหน้า-ล้างมือแบบมีราวจับด้านข้าง

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ อาชีพและสังคม

๑) ตรวจสอบสุขภาพและประเมินสภาพความพิการของผู้ต้องขังแต่ละราย การให้คำปรึกษาแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพ

๒) ฝึกกิจวัตรประจำวัน การใช้กายอุปกรณ์/เครื่องช่วยความพิการที่เหมาะสม โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

๓) การอบรมพี่เลี้ยงผู้พิการ เพื่อสร้างความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติต่อผู้พิการอย่างถูกต้อง โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ ทักษะการดำเนินชีวิต การแก้ไขปัญหาทางจิตใจและอารมณ์ของตนเอง การให้คำปรึกษาแนะนำทางสังคมสงเคราะห์

๕) การฝึกวิชาชีพระยะสั้นและแนวทางประกอบอาชีพอิสระสำหรับผู้ต้องขังพิการ

๖) ประสานหน่วยงานภาคสังคมในเขตพื้นที่ เพื่อเข้าร่วมดูแลและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ต้องขังพิการ เช่น การมอบสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น ให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต การจัดกิจกรรมนันทนาการ การละเล่น เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

แก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ : เรือนจำและทัณฑสถานปราศจากยาเสพติดและอุปกรณ์สื่อสาร

กลยุทธ์หลัก : ๑. สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่เรือนจำ
๒.ปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากเรือนจำ
๓. การบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

กลยุทธ์หลัก ๑ สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่เรือนจำ

๑. โครงการจัดระเบียบเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ดำเนินการจัดระเบียบภายในเรือนจำและทัณฑสถานเพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพของผู้ต้องขัง ทั้งยังเป็นการป้องกันการ ซุกซ่อนยาเสพติด โทรศัพท์ และสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความมีระเบียบวินัยให้กับผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการภายใต้แนวทาง “วินัยเข้ม สะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม ทุกตารางนิ้ว” กำหนดเป็นนโยบาย ๙ ข้อ

ข้อ ๑. ห้ามผู้ต้องขังนำสิ่งของเครื่องใช้ทุกชนิดขึ้นบนเรือนนอน

ข้อ ๒. ห้ามผู้ต้องขังมีสัมภาระในโรงงานฝึกวิชาชีพ

ข้อ ๓. สัมภาระทุกชนิดของผู้ต้องขังให้จัดเก็บในตู้ล็อกเกอร์เท่านั้น

ข้อ ๔. จัดหาตู้ล็อกเกอร์ให้กับผู้ต้องขัง

ข้อ ๕. จัดทำทะเบียนตู้ล็อกเกอร์ โดยมีรูปถ่ายและหมายเลขกำกับของผู้ต้องขังและได้ตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน

ข้อ ๖. กำหนดให้ผู้ต้องขังมีเสื้อผ้าไม่เกิน ๕ ชุด

ข้อ ๗. ไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขัง/กลุ่มผู้ต้องขัง มีกระติกน้ำร้อน หม้อหุงข้าวไฟฟ้า หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ เป็นของตนเอง

ข้อ ๘. ความสะอาดเรียบร้อยและความสวยงามในเรือนจำ เช่น ไม่มีเศษขยะมูลฝอย ถังขยะมีฝาปิดมิดชิด มีถังเก็บขยะอยู่ภายนอกแดนที่มีหลังคาและมุ้งลวด ฯลฯ

ข้อ ๙. ยกเลิกการจำหน่ายอาหารสดให้กับผู้ต้องขังปรุงในเรือนจำ

ทั้งนี้ เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ส่งผลให้เรือนจำและทัณฑสถานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพของ

ผู้ต้องขัง ทั้งยังเป็นการป้องกันการชุกช่อนสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความมีระเบียบวินัยให้กับผู้ต้องขังอีกด้วย

“วินัยเข้ม สะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม ทุกตารางนิ้ว”

๒. โครงการตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการสุ่มตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง มีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (ข้อมูล ณ ๑ ต.ค.๕๘ - ๓๐ ก.ย.๕๙)

- ตรวจปัสสาวะเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๗,๑๓๑ คน ผลการตรวจไม่พบสารเสพติด

- ตรวจปัสสาวะผู้ต้องขัง จำนวน ๔๗๙,๗๒๒ คน ผลการตรวจเบื้องต้นพบสารเสพติด จำนวน ๔๖๘ คน ผลตรวจยืนยัน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ ของจำนวนผู้ต้องขังที่ตรวจปัสสาวะทั้งหมด

กลยุทธ์หลัก ๒ ปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากเรือนจำ

๑. การควบคุมปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ

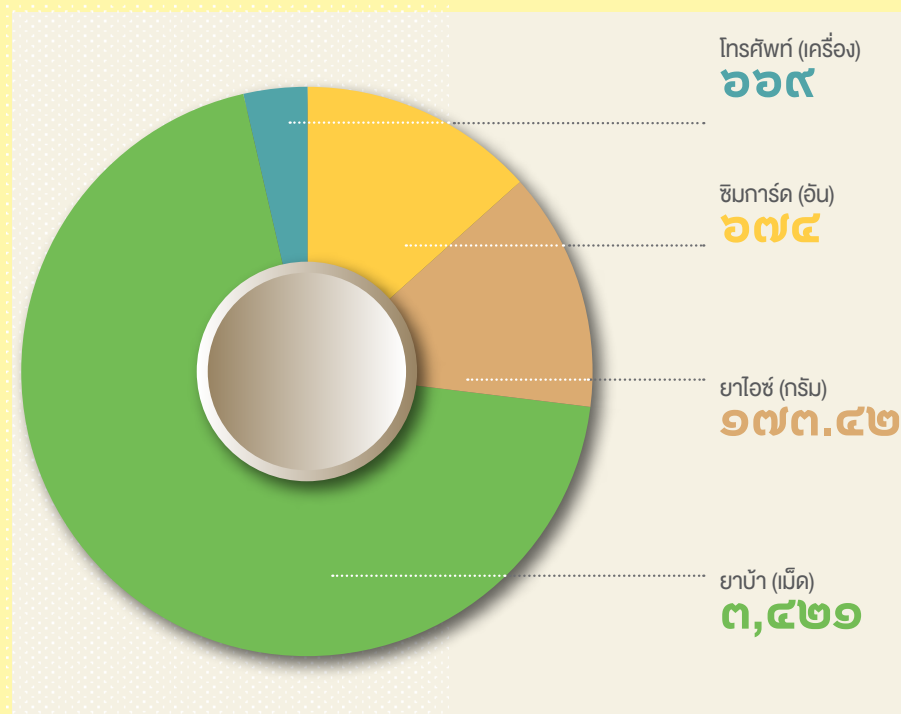
กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการควบคุมปราบปรามยาเสพติด และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำอย่างจริงจังตามนโยบาย ๕ ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ มีการกำหนดมาตรการตรวจค้นบุคคลเข้า-ออก เรือนจำทุกกรณี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจค้น มีมาตรการตรวจค้นจุดภายในเรือนจำถี่ขึ้น โดยได้มีการสนธิกำลังร่วมกับจังหวัด ตำรวจ ทหารในพื้นที่ในการตรวจค้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำยาเสพติด โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เข้าไปในเรือนจำเพื่อใช้ในการค้ายาเสพติด ทั้งนี้ได้มีการบูรณาการตรวจค้นเรือนจำและทัณฑสถานในกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

ผลการสกัดกั้นและตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

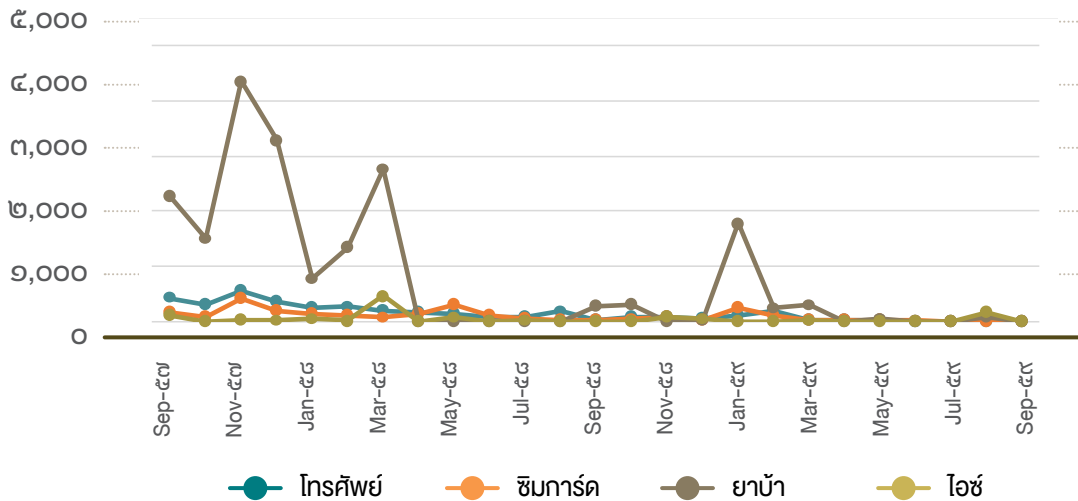
ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

- การบูรณาการตรวจค้นกรณีปกติโดยเรือนจำและทัณฑสถาน ๒๒,๒๑๖ ครั้ง
- การบูรณาการตรวจค้นกรณีพิเศษโดยกรมราชทัณฑ์ร่วมกับตำรวจ ทหาร ๘๖๘ ครั้ง
- การบูรณาการตรวจค้นโดยชุดปฏิบัติการพิเศษ กรมราชทัณฑ์ จำนวน ๑๗ แห่ง

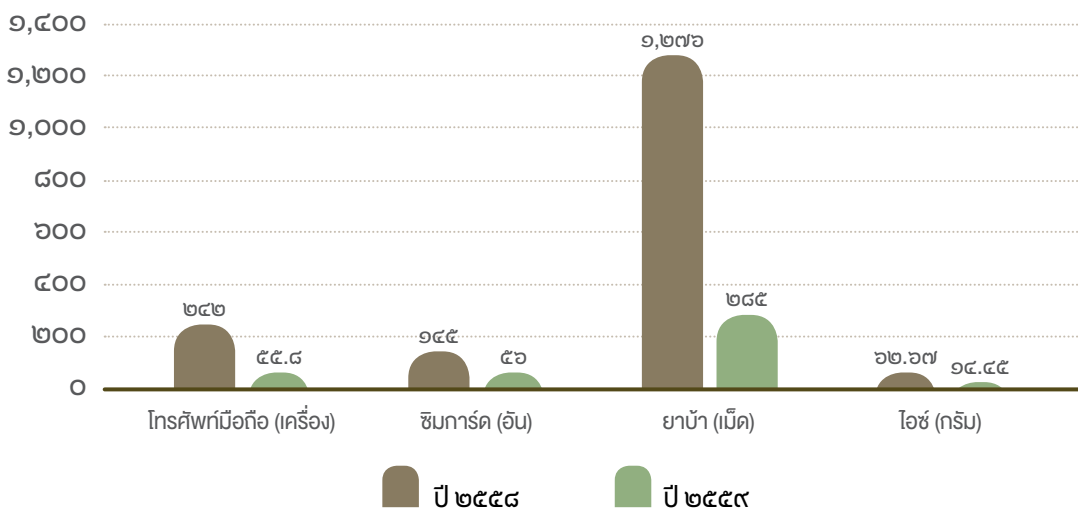
ประเภท	สกัดกั้นภายนอกเรือนจำ	สกัดกั้นภายในเรือนจำ	รวม
โทรศัพท์ (เครื่อง)	๕๕	๖๑๔	๖๖๙
ซิมการ์ด (อัน)	๑๕	๖๕๙	๖๗๔
ยาบ้า (เม็ด)	๑,๒๐๒	๒,๒๑๙	๓,๔๒๑
ยาไอซ์ (กรัม)	๒.๙๔	๑๗๐.๔๘	๑๗๓.๔๒

แผนภูมิแสดงผลการสกัดกั้นและจุดเฝ้าตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ ตั้งแต่ ๑ ก.ย. ๕๗ - ๓๐ ก.ย. ๕๙

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการตรวจพบต่อเดือน ระหว่างปี ๕๘ และ ๕๙

จากกราฟแสดงผลการสกัดกั้นและตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าจากการดำเนินงานควบคุมปราบปราม ยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำอย่างเข้มงวด

และจริงจัง ตามนโยบาย ๕ ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ ส่งผลให้การตรวจพบยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

“การสกัดกั้น ฐุโฆม ตรวจค้น ยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์
ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ตามนโยบาย ๕ ก้าวแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์”

กลยุทธ์ที่ ๓ การบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

๑. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้น้อมนำแนวทางโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทุกละห้อมหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ มาปรับใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ” ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อาศัยกระบวนการกลุ่มให้เกิดความพร้อมกับการพัฒนาทักษะต่างๆ อาทิ การควบคุมอารมณ์ และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม มีความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ

สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา แสดงออกได้อย่างเหมาะสม และมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต มีความสงบสุขทางใจ รวมทั้งให้ผู้ต้องขังมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ ได้รับความรู้ในเรื่องพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งขณะต้องโทษ และกลับเป็นคนดี คืนสู่สังคมภายหลังพ้นโทษได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ ได้ขยายเครือข่ายการดำเนินงานโครงการดังกล่าวไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๕๕ แห่ง และได้จัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE จำนวน ๓๗ แห่ง

จำนวนสมาชิก TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปี ๒๕๕๙

ลำดับที่	ประเภท	สมาชิก (คน)
๑.	ชมรม TO BE NUMBER ONE	๖๐,๓๖๑
๒.	ศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE	๓๗,๐๒๔

นอกจากนี้ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔ แห่ง ร่วมจัดบูธนิทรรศการแสดงผลงาน TO BE NUMBER ONE

ประจำปี ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ Hall ๙ ศูนย์การประชุม IMPACT Forum เมืองทองธานี

๒. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์หลัก โดยในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและการติดยาเสพติดโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง เพื่อลดอุปสงค์ด้านยาเสพติด ให้ผู้เสพ/ผู้ติดเข้าถึงบริการด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตลอดจนได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างมีคุณภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อป้องกันการเสพติดซ้ำ

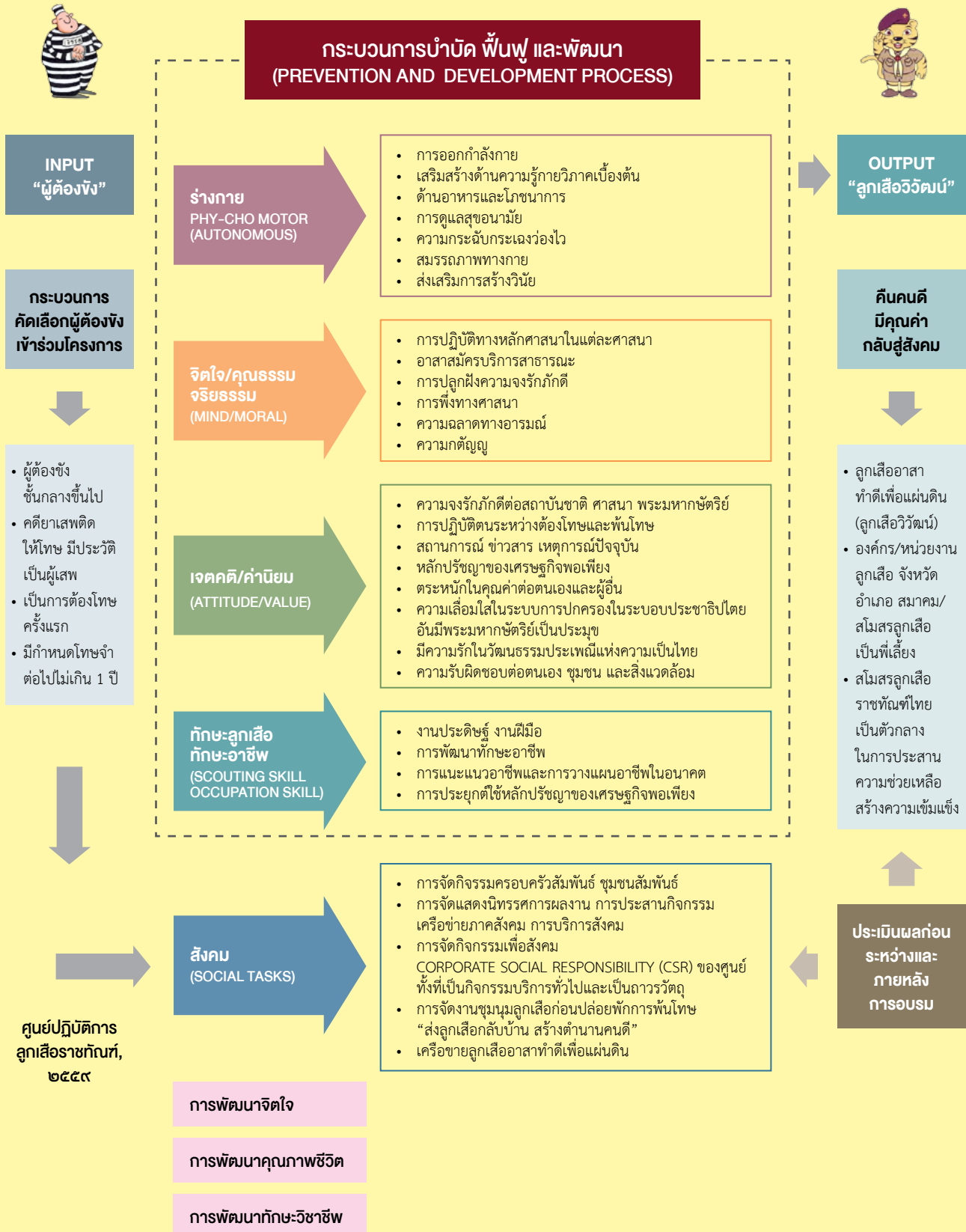
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายนำผู้เสพเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพในทุกระบบจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๐,๐๐๐ คน โดยกำหนดให้กรมราชทัณฑ์ ต้องบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน กรมราชทัณฑ์ได้สนองตอบนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงยุติธรรม จึงได้จัดทำโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงาน ป.ป.ส. และกระทรวงสาธารณสุข ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยนำกิจกรรม กาย สังคมบำบัด (Matrix Program) และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (Life Living) เข้ามาร่วมในโครงการ เพื่อให้การบำบัดฯ มีความเข้มข้นมากขึ้น โดยกรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูฯ ผู้ต้องขังติดยาเสพติด รวมทั้งสิ้น ๑๖,๐๐๑ คน ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๗๗ แห่ง

๓. การบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบวิวัฒน์พลเมือง ราชภัฏด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

การบำบัด ฟื้นฟูและพัฒนาผู้ต้องขัง ตามแผนงานการบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบโรงเรียน วิวัฒน์พลเมืองราชภัฏ ด้วยกระบวนการลูกเสือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ดำเนินการภายใต้ชื่อโครงการโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ราชภัฏด้วยกระบวนการลูกเสือ(ลูกเสือวิวัฒน์) ภายใต้แนวคิด “การคืนคนดี มีคุณค่ากลับสู่สังคมด้วยอุดมการณ์ลูกเสือ” โดยมุ่ง บูรณาการกิจกรรมกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในหลักสูตรของโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชภัฏรูปแบบเดิม กับหลักการแนวคิด การฟื้นฟูและพัฒนามนุษย์ ด้วยกระบวนการลูกเสือ กิจกรรมกระบวนการทางศาสนา มุ่งพัฒนาตัวบุคคลและพัฒนาความสัมพันธ์ของ บุคคลกับสังคม ใช้หลักการบูรณาการภารกิจกับหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนของสังคม ให้เข้ามามีบทบาทขับเคลื่อนกิจกรรมแผนงาน สร้างความตระหนักร่วมของภาคสังคม โดยเปิดโอกาสให้ภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนา ดังแนวพระราชดำรัสใน สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานไว้ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ความว่า “ถ้าสังคมไม่ให้ออกาส จะไม่มีคนดีกลับสู่สังคม”

การบำบัดฟื้นฟู พัฒนาสมรรถภาพผู้ต้องขังในรูปแบบลูกเสือวิวัฒน์พลเมืองราชภัฏ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙
“คืนคนดี มีคุณค่า กลับสู่สังคม ด้วยอุดมการณ์ลูกเสือ”

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ การฟื้นฟูและพัฒนาสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองด้วย กระบวนการลูกเสือ ครอบคลุมกลุ่มผู้ต้องขังทั่วประเทศ จำนวน ๒,๗๕๐ คน เกินไปจากที่ตั้งเป้าไว้ ๒๕๐ คน (เป้าหมายแผนงาน ๒,๕๐๐ คน) คิดเป็นร้อยละ ๑๐ มียอดผู้ต้องขังที่ผ่านกระบวนการบำบัด ฟื้นฟู จำนวน ๒,๗๑๒ คน แยกตามศูนย์ฝึก ดังนี้

ที่	ศูนย์ฝึก	เป้าหมาย (คน)	จบหลักสูตร	
			จำนวน	ร้อยละ
๑.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง	๓๕๐	๓๔๙	๙๙.๗๑
๒.	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก	๖๐๐	๕๗๗	๙๖.๑๗
๓.	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	๖๐๐	๖๐๐	๑๐๐
๔.	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	๖๐๐	๕๙๙	๙๙.๘๓
๕.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	๖๐๐	๕๘๗	๙๗.๘๓
	รวม	๒,๗๕๐	๒,๗๑๒	๙๘.๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ

เป้าประสงค์ : พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ

- กลยุทธ์หลัก :**
๑. พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
 ๒. พัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมตามระบบสมรรถนะ
 ๓. พัฒนาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากร
 ๔. เสริมสร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาสวัสดิการเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๑. การดำเนินการด้านอัตรากำลังที่ได้รับจัดสรร อัตรากำลังใหม่ของกรมราชทัณฑ์

คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) อนุมัติให้เพิ่มอัตรากำลังข้าราชการต้งใหม่ในกรมราชทัณฑ์ รวม ๑,๗๙๔ อัตรา ซึ่งกรมราชทัณฑ์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุผลความจำเป็น โดยพิจารณาตามภาระงานและความขาดแคลนกำลังคนของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อจัดทำแผนการกระจายอัตรากำลังที่ได้รับจัดสรรให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดังนี้

๑) สำหรับเรือนจำที่ต้องควบคุม ดูแลผู้ต้องขังเป็นพิเศษ

ตามนโยบายการรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งให้ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม หาแนวคดีวิธีการและแนวทางการดำเนินการ ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด/ผู้ต้องหาคดีอาญาเสพติด โดยการแยกขัง/แยกเรือนจำจากผู้กระทำ

ความผิดประเภทอื่น ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้นำผู้ต้องขังดังกล่าวไปคุมขังไว้ในเรือนจำขนาดใหญ่ที่มีความมั่นคงสูง จำนวน ๘ แห่ง คือ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เรือนจำกลางเขาบิน เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำกลางพิษณุโลก และเรือนจำกลางสงขลา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำหรับเรือนจำที่กำหนดให้ควบคุม ดูแลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมต้องควบคุมดูแลเป็นพิเศษ

๒) สำหรับปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำทั่วไป

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในเรือนจำทั่วประเทศและเพื่อลดความตราบาปของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ กรมราชทัณฑ์จึงวิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังเพิ่มจากโครงสร้างการปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ ๑ คืน เว้น ๑ - ๒ คืน ให้เป็น ๑ คืน เว้น ๓ คืน

๓) สำหรับปฏิบัติหน้าที่บำบัดรักษาผู้ต้องขังป่วยในกักตุนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

เพื่อปฏิบัติงานด้านการบำบัดรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และส่งเสริม ดูแลสุขภาพผู้ต้องขังป่วย และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาในการส่งตัวผู้ต้องขังป่วย ที่ต้องใช้เวลาในการบำบัดรักษาเป็นเวลานาน หรือผู้ต้องขังป่วยเฉพาะโรคออกไปรักษายังโรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังหลบหนีขณะที่ออกไปบำบัดรักษายังสถานพยาบาลภายนอกเรือนจำ ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ และเป็นการประหยัดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ที่ต้องควบคุมผู้ต้องขังป่วยที่ส่งไปรักษายังสถานพยาบาลนอกเรือนจำดังกล่าว

๖. การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมราชทัณฑ์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการตัวชี้วัดที่ ๗ การพัฒนาสมรรถนะองค์กร กำหนดให้ส่วนราชการมีการวิเคราะห์ปัจจัยในการสร้างความพึงพอใจและความผูกพัน

ของบุคลากร สำหรับใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กร และแนวทางสร้างแรงจูงใจของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ นอกจากนี้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (PMQA) ฉบับที่ ๒ หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Focus) กำหนดให้ส่วนราชการมีการประเมินความต้องการด้านความสามารถและอัตราค่าจ้าง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดีมีการสร้างความผูกพัน มีการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร รวมถึงการนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ผลการประเมินมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุมากกว่า ๔๕ ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน ภูมิลำเนาเป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับชำนาญงานมากที่สุด บทบาทหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานปัจจุบัน มากกว่า ๑๔ ปี ส่วนใหญ่อายุราชการตั้งแต่ ๑๑ - ๑๕ ปี และมีเงินเดือน/ค่าจ้าง/ค่าตอบแทน น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

ระดับความผาสุกและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ เนื่องจากลักษณะงานที่ปฏิบัติของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการของเรือนจำ/ทัณฑสถานและส่วนกลางกรมราชทัณฑ์มีความต่างกัน จึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ/ทัณฑสถานในประเด็นความพึงพอใจ ความผาสุก และความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับมากที่สุด พบว่า ส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อหน่วยงาน/กรมราชทัณฑ์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานเป็นที่ตั้ง

กลุ่มที่ ๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ในประเด็นความพึงพอใจ ความผาสุก และความผูกพันต่อองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ส่วนใหญ่เต็มใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถ

และประสบการณ์เพื่อให้งานของหน่วยงานประสบความสำเร็จ

ปัจจัยที่มีผลต่อความผาสุกและความผูกพัน แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ/ทัณฑสถาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผาสุกและความผูกพัน มากที่สุด อันดับที่ ๑ คือ ผู้บังคับบัญชา รองลงมาอันดับที่ ๒ คือ ครอบครัว และอันดับที่ ๓ คือ เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ/ค่าเวร

กลุ่มที่ ๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผาสุกและความผูกพัน มากที่สุด อันดับที่ ๑ คือ ผู้บังคับบัญชา รองลงมาอันดับที่ ๒ คือ เพื่อนร่วมงาน และอันดับที่ ๓ คือ ความก้าวหน้าในสายงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมตามระบบสมรรถนะ

๑. การฝึกอบรมหลักสูตร ข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ (แรกรับ) รุ่นที่ ๑๒๑ - ๑๒๔

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะการทำงานแตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของกรมราชทัณฑ์ คือ เรือนจำและทัณฑสถาน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ประสบการณ์ในการทำงานในหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ เป็นประสบการณ์ที่ไม่มีในสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้เข้ารับราชการใหม่จะต้องเรียนรู้แนวทางและวิธีปฏิบัติเอง ข้าราชการแรกบรรจุส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในเรื่องความเข้าใจและความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ที่ต้องทำในเรือนจำและทัณฑสถานและผู้ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการแรกบรรจุเหล่านี้ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ใกล้ชิดและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดังนั้น ระบบการสอนงานโดยเพื่อนร่วมงานจึงมีอิทธิพลมากกว่าการฝึกอบรมในระยะสั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานที่มีประสบการณ์

มาก่อน อาจทำให้ข้าราชการแรกบรรจุได้รับภาพหรือข้อมูลที่ไม่ตรงต่อความเป็นจริง ไม่เหมาะสม หรือก่อให้เกิดความย่อท้อ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งไม่ต้องการทำงานอยู่กับกรมราชทัณฑ์อีกต่อไป

กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดอบรมหลักสูตร ข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ (แรกรับ) รุ่นที่ ๑๒๑ - ๑๒๔ เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้าง กระบวนการระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ และจรรยาบรรณในงานราชทัณฑ์ มีทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กรสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ดำเนินการจัดฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ (แรกรับ) ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ จำนวน ๓๙๗ คน สำหรับเนื้อหาการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น ๕ ภาค ดังนี้

- ๑) ภาควิชาความรู้ทั่วไป
- ๒) ภาควิชาความรู้เกี่ยวกับงานราชทัณฑ์
- ๓) ภาควิชาความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีราชทัณฑ์
- ๔) ภาควิชาการฝึกปฏิบัติธรรม
- ๕) ภาควิชาการศึกษาดูงาน

ผลการดำเนินงาน :

- รุ่นที่ ๑๒๑ ระหว่างวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๐๘ คน
- รุ่นที่ ๑๒๒ ระหว่างวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๘๖ คน
- รุ่นที่ ๑๒๓ ระหว่างวันที่ ๒๕ เมษายน - ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๑๖ คน
- รุ่นที่ ๑๒๔ ระหว่างวันที่ ๒๕ เมษายน - ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๘๗ คน

๒. หลักสูตร นักบริหารงานราชทัณฑ์ระดับผู้บังคับบัญชา (พัศดี)

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ที่กำลังจะก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งทางปกครองของเรือนจำ หรือ พัศดี ซึ่งเป็นตำแหน่งระดับผู้บังคับบัญชาที่มีความสำคัญยิ่งต่องานเรือนจำและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง สาเหตุประการหนึ่ง คือ การประกาศใช้พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บังคับใช้ในหน่วยงานภาครัฐ มิได้กำหนดลักษณะตำแหน่งทางการปกครองที่ชัดเจนส่งผลให้การบังคับบัญชาเกิดการคละปะปนกัน ประสบปัญหาหลักเส้นทางการบริหารและการปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะสายการบังคับบัญชาที่ลดหลั่นตามลำดับหน้าที่และความรับผิดชอบ กรมราชทัณฑ์จึงได้ตระหนักและเล็งเห็นความจำเป็นที่ต้องวางแผนเตรียมการโดยจัดการฝึกอบรมบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ให้มีทักษะและพัฒนาศักยภาพเพื่อให้มีคุณสมบัติและประสบการณ์ทางการปกครองที่จำเป็น มีความพร้อมที่จะทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมืออาชีพ และเพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะที่สำคัญไปตามลำดับขั้นในช่วงและจังหวะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามนโยบาย ๑๐ ด้าน Road map ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ในการพัฒนาบุคลากร ของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรนักบริหารงานราชทัณฑ์ระดับผู้บังคับบัญชา (พัศดี)

วัตถุประสงค์ :

การจัดอบรมหลักสูตรนักบริหารงานราชทัณฑ์ระดับผู้บังคับบัญชา (พศต) ขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ให้มีทักษะ มีคุณสมบัติและประสบการณ์ทางการปกครองที่จำเป็น มีความพร้อมที่จะทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมืออาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย :

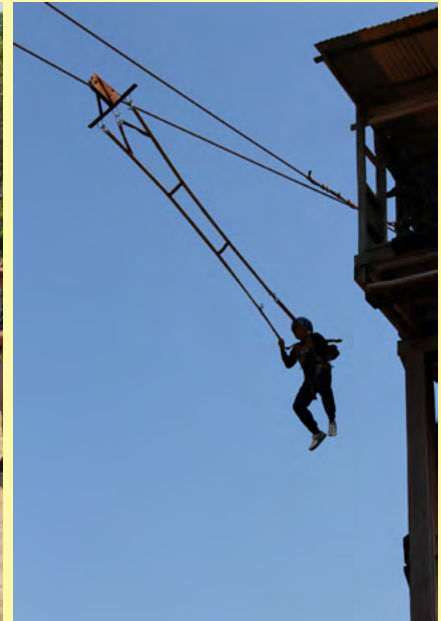
สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์รับนักศึกษา รุ่นละ ๖๐ คน โดยเป็นบุคคลที่ผ่านการสอบคัดเลือกซึ่งดำเนินการโดย

กองการเจ้าหน้าที่ การคัดเลือกเรียงตามลำดับคะแนนสูงสุด ๖๐ ราย และให้ลำดับที่ ๖๑ - ๖๕ เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกลำดับสำรอง

ระยะเวลา :

ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙

จำนวนผู้ผ่านการอบรม : ๖๐ คน

๓. หลักสูตร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเรือนจำ โครงสร้างเบา

กรมราชทัณฑ์ได้ประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำมาเป็นระยะเวลานาน โดยปัจจุบันมีผู้ต้องขังสูงถึง ๓๑๑,๐๙๐ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) ซึ่งการดำเนินการเตรียมพร้อมผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษนั้นไม่สามารถกระทำได้ในสถานที่และสถานการณ์ที่มีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ ๓,๐๐๐ คน/เดือน อีกทั้งสถานที่ในการควบคุมมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงได้มีการนำแนวคิดนวัตกรรมเรือนจำโครงสร้างเบา ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษในด้านต่างๆ สำหรับการพัฒนาพฤตินิสัย ทั้งนี้เรือนจำโครงสร้างเบาจะเป็นพื้นที่ในการดำเนินการเพื่อรองรับ ควบคุม แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และเตรียมความพร้อมใกล้พ้นโทษก่อนกลับคืนสู่สังคม และสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในการดำเนินโครงการเรือนจำโครงสร้างเบาดังกล่าวนั้นมีเป้าหมายสำคัญในการจัดให้มีสถานที่แยกการควบคุมสำหรับกลุ่มผู้ต้องขังที่เข้าหลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ภายใต้หลักสูตรการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแบบเข้มข้น (Intensive Pre-release Program) ที่มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ครอบคลุมทั้งด้านการฝึกความเข้มแข็งทางร่างกาย จิตใจ อาชีพ และทักษะการอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคม ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ได้เห็นชอบมาตรการบูรณาการแก้ไขฟื้นฟู ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดในชุมชนที่กระทรวงยุติธรรมโดยกรมคุมประพฤติเป็นผู้เสนอ ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ อาทิ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงแรงงาน ต้องเข้ามาร่วมในกระบวนการจัดโปรแกรมการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งหากมีพื้นที่ในการดำเนินการแยกจากเรือนจำแม่ที่มีมาตรการตรวจค้นที่เข้มข้นก็จะทำให้สามารถจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายได้มากขึ้น และสร้างความมั่นใจให้กับหน่วยงานภาคีที่เข้ามามีส่วนร่วมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ :

เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้าง กระบวนการ ระเบียบวินัยกฎเกณฑ์ในงานราชทัณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานในเรือนจำโครงสร้างเบา สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในเรือนจำโครงสร้างเบาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย :

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำโครงสร้างเบา

ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม : ๗๔ คน

๔. หลักสูตร อบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่เกษตร เศรษฐกิจพอเพียงและกฤษฎีใหม่ประยุกต์

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์เรือนจำและทัณฑสถานได้เข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ลึกซึ้ง โดยสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้และขยายผลให้แก่ผู้ต้องขัง

กลุ่มเป้าหมาย :

- เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ (ผู้เกี่ยวข้องและมีความสนใจ)
- เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน (ผู้ปฏิบัติงานด้านการเกษตร)

ระยะเวลา :

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙
- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๙

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม :

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน
- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๙ มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน

๕. หลักสูตร การขับเคลื่อนเรือนจำต้นแบบตาม ข้อกำหนดกรุงเทพของกรมราชทัณฑ์

วัตถุประสงค์ :

เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามข้อกำหนด
กรุงเทพของเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบ ให้เห็นถึงระบบการ
บริหารจัดการตามข้อกำหนดกรุงเทพ และแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์และความคิดเห็นในการดำเนินงานของข้อกำหนด
กรุงเทพของเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบ

กลุ่มเป้าหมาย :

ข้าราชการราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง
หญิงจากเรือนจำและทัณฑสถาน

ระยะเวลา :

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๙

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม :

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๐ คน
- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ กันยายน ๒๕๕๙
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๐ คน

๖. หลักสูตร การสืบสวนหาข่าว เทคนิคการตรวจค้นจู่โจม และยุทธวิธี เรือรบจําลองประธาณเขต ๑ - ๙ และเรือรบจําลองตีสระ ๑๙ แห่ง

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๘ กรมราชทัณฑ์ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ได้ดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับเรือนจําลองประธาณเขต ๑ - ๙ เพื่อดำเนินการจัดฝึกอบรม หลักสูตร การสืบสวนหาข่าว เทคนิคการตรวจค้นจู่โจม และยุทธวิธี โดยดำเนินการจัดฝึกอบรม เป็นจำนวนทั้งหมด ๑๒๐ รุ่น มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๖,๐๐๐ คน และได้จัดฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวให้กับส่วนกลางและเขตตีสระ เป็นจำนวนทั้งหมด ๕ รุ่น มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๐ คน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ จำเป็นต้องมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมกับการป้องกันและระงับเหตุร้ายในเรือนจําลองและทัณฑสถาน ในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์ฉุกเฉิน จึงต้องมีการทบทวนพัฒนาความสามารถสมรรถนะให้กับข้าราชการให้มีทักษะเพิ่มขึ้น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรมุ่งสู่ความเป็นราชทัณฑ์มืออาชีพ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเรือนจําลองและทัณฑสถาน ทั่วประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำหลักสูตร การสืบสวนหาข่าว เทคนิคการตรวจค้นจู่โจม และยุทธวิธี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนาข้าราชการให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น ตอบรับนโยบายและ Road Map ของกรมราชทัณฑ์ และเป็นการทบทวนยุทธวิธีราชทัณฑ์ โดยเนื้อหาของหลักสูตรเน้นยุทธวิธีในรูปแบบต่างๆ เช่น ทักษะการสืบสวน การหาข่าว การวางสายข่าว การวิเคราะห์ข้อมูลจากสายข่าว เทคนิคการตรวจค้นจู่โจม การใช้อาวุธ และเทคนิคในการควบคุมผู้ต้องขังในรูปแบบต่างๆ โดยในแต่ละหัวข้อวิชาจะเน้นทักษะการปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความ

ชำนาญ และสามารถถ่ายทอดทักษะให้ข้าราชการในสังกัดเพื่อที่จะขยายการพัฒนาข้าราชการได้อย่างทั่วถึง

วัตถุประสงค์ :

๑) เพื่อเป็นการฝึกทบทวนเทคนิคใหม่ๆ ของยุทธวิธี การปฏิบัติ สามารถเพิ่มทักษะให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่ว แม่นยำ และนำไปปฏิบัติงานในเรือนจําลองและทัณฑสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อฝึกอบรมเทคนิคยุทธวิธีในการจัดกำลังพล เพื่อเข้าปฏิบัติการโดยฉับพลันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมให้สามารถทำงานได้ผลสัมฤทธิ์ และมีความปลอดภัย

กลุ่มเป้าหมาย :

๑) เจ้าหน้าที่ผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การสืบสวนหาข่าว เทคนิคการตรวจค้นจู่โจม และยุทธวิธี หรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้เข้ารับการฝึกอบรม ของเรือนจําลองและทัณฑสถานเขต ๑ - ๙ โดยเรือนจําลอง/ทัณฑสถานภายในเขตจะต้องส่งข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมครบทุกแห่ง กำหนดให้จัดฝึกอบรมเขตละ ๒ รุ่น รุ่นละ ๕๐ คน รวมจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๙๐๐ คน

๒) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชุดปฏิบัติการพิเศษ หรือปฏิบัติงานฝ่ายควบคุม หรือเจ้าหน้าที่ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้เข้ารับการฝึกอบรม ของเรือนจําลอง/ทัณฑสถานเขตตีสระ จำนวน ๑๙ แห่ง โดยเรือนจําลอง/ทัณฑสถาน จะต้องจัดฝึกอบรมให้กับข้าราชการในสังกัด กำหนดให้จัดฝึกอบรมแห่งละ ๑ รุ่น จำนวน ๓๐ คน รวมจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๕๗๐ คน

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม :

- ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ - เดือนสิงหาคม ๒๕๕๙

มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๔๗๐ คน

๗. หลักสูตร นักบริหารเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับหัวหน้าฝ่าย (นบฝ.)

การบริหารเรือนจำและทัณฑสถานที่มีประสิทธิภาพ ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน จำเป็นจะต้องมีทีมงานภายใต้การบังคับบัญชาที่มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายของงานในความรับผิดชอบแต่ละด้านเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การบริหารงานเรือนจำไม่เกิดข้อผิดพลาดสร้างความเสียหายต่อทางราชการ ซึ่งเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศจะมีบุคลากรกลุ่มหนึ่ง ที่เป็นหัวใจสำคัญต่อการบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถาน เสมือนเป็นจุดเชื่อมโยงให้การถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การบริหาร กำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ดังกล่าว บรรลุผลตามเป้าหมายของกรมราชทัณฑ์ และความคาดหวังของสังคม คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ระดับหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยเฉพาะหัวหน้าฝ่าย ๔ กลุ่มหลัก ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาจิตใจและสวัสดิการผู้ต้องขัง หัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการพัฒนาบุคลากรกลุ่มดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ยังไม่มีหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะให้กับบุคลากรระดับหัวหน้าฝ่าย กรมราชทัณฑ์ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาหลักสูตรนักบริหารเรือนจำและทัณฑสถานระดับหัวหน้าฝ่ายที่สำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารงานของผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถานขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักบริหารเรือนจำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายครบถ้วน) อย่างมีประสิทธิภาพ (บรรลุผลสัมฤทธิ์โดยใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า) และอย่างมีคุณภาพ (ประชาชนพึงพอใจในผลงาน) ตามบทบาทภารกิจและงานในอำนาจหน้าที่ของเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเสริมสมรรถนะ ตลอดจนการพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารราชการสมัยใหม่อันจะส่งผลให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ :

๑) เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรนักบริหารเรือนจำและทัณฑสถานระดับหัวหน้าฝ่ายทั้ง ๔ ฝ่ายที่สมบูรณ์เพื่อนำไปกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ บริหารจัดการเรือนจำและทัณฑสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุสัมฤทธิ์ผลตามภารกิจของกรม

๒) เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานบุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง

๓) เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (สมรรถนะ) ในการปฏิบัติงาน โดยจะนำความจำเป็นในการพัฒนาไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางและทิศทางการพัฒนาให้มีความยั่งยืนต่อไป

๔) เพื่อพัฒนาการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนานักบริหารเรือนจำให้เหมาะสมกับภารกิจที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนานักบริหารเรือนจำอย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย :

นักบริหารเรือนจำและทัณฑสถานระดับหัวหน้าฝ่าย ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาจิตใจและสวัสดิการผู้ต้องขัง หัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม :

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน
- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน
- รุ่นที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน
- รุ่นที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเรียนรู้ประจำหน่วยงานสำหรับเจ้าหน้าที่

กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถาน จัดตั้งมุมการเรียนรู้ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเรือนจำ ๑๐ ด้าน โดยให้แยกจากห้องสมุดผู้ต้องขัง เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านต่างๆ เกิดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์กรได้อย่าง มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีแนวทางการ พัฒนาสื่อรูปแบบการเรียนรู้จากเอกสารทางวิชาการ ปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-book

เพื่อเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้เรือนจำและ ทัณฑสถาน ดำเนินโครงการมุมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดการพัฒนารูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะส่งผลต่อ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของกรมราชทัณฑ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ดำเนินการจัดซื้อสื่อความรู้ ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-Book ทำให้ช่วยลดปัญหา ข้อจำกัดด้านสถานที่ที่คับแคบ ลดพื้นที่ในการจัดเก็บหนังสือ เป็นการขยายขอบเขตการให้บริการ เพิ่มโอกาสในการอ่านหนังสือ ได้ง่ายรวดเร็วในทุกที่ทุกเวลา เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ที่ง่ายและ สะดวกรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ ๔ เสริมสร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาสวัสดิการเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

๑. โครงการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการ คัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นได้ขอให้ทุกส่วนราชการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด โดย คัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นจากส่วนราชการ ๒ ประเภท ได้แก่ ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค

กรมราชทัณฑ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรองและคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีการประชุมพิจารณากลั่นกรอง และคัดเลือกโดยวิธีสัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากเรือนจำ กลางประเทศ และเรือนจำ/ทัณฑสถานเขตอิสระเพื่อเข้ารับ

การคัดเลือกในระดับ กรมฯ และเสนอรายชื่อไปยังกระทรวง ศึกษาธิการต่อไป

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำโครงการการคัดเลือกข้าราชการ พลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น เพื่อเสริมสร้างและ กำลังใจแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงานดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องาน ในหน้าที่จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ เพื่อรับเกียรติบัตรและ เชื้อชมเชิดชูเกียรติ (ครุฑทองคำ) ในวันข้าราชการพลเรือน

ผลการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ ข้าราชการตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และชำนาญ การพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส จำนวน ๒ คน ได้แก่

๑. นางวิษชุดา คงพร้อมสุข พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ทักษะสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

๒. นางสาวปรียธิดา สมจิตร นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

กลุ่มที่ ๒ ข้าราชการ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และชำนาญงาน จำนวน ๑ คน ได้แก่

นางจินตนา โพธิ์ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชำนาญงาน เรือนจำกลางลำปาง

๖. การสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้มีการสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่ จนเกิดผลดี แก่ทางราชการ โดยมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ พร้อมเงินรางวัลให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ผู้คุมดีเด่นชาย จำนวน ๑ คน และผู้คุมดีเด่นหญิง จำนวน ๑ คน

ผลการสรรหาผู้คุมดีเด่นกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีรายนามดังต่อไปนี้

ผู้คุมดีเด่นชาย นายจักรี โฉมงาม นักทัณฑวิทยาชำนาญการ สังกัดเรือนจำกลางนครสวรรค์

ผู้คุมดีเด่นหญิง นางสาวชัตยา ใจสมุทร นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง

๓. พัฒนาคูณภาพชีวิตบุคลากรกรมราชทัณฑ์ (นักสร้างสุขกรมราชทัณฑ์)

โครงการ “นักสร้างสุขราชทัณฑ์” ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และความร่วมมือจากสำนักงาน ก.พ. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการสัมมนาโครงการพัฒนาคูณภาพชีวิตบุคลากรกรมราชทัณฑ์ หลักสูตร “นักสร้างสุของค์กร” จำนวน ๔ รุ่น ๔ ภาค จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๘ คน ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมโครงการดังกล่าวจะมีแนวคิดใหม่ เช่น การปรับมุมมองการทำงานภายใต้อุปสรรคที่ทำให้เกิดความท้อถอย เปลี่ยนเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเอง สร้างความคิดเชิงบวก เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนการทำงานให้ก้าวหน้า และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อนร่วมงาน องค์กร ก่อให้เกิดความสมดุลทุกด้าน และสิ่งสำคัญต่อการทำงานในวิชาชีพในเรือนจำ คือการทำงานอย่างมีเครือข่าย เพราะจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดอันหลากหลาย และความคิดนั้นสามารถนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตร จัดกิจกรรม จัดฝึกอบรม พัฒนาพฤตินิสัย พัฒนาจิตใจ เพื่อการบำบัดฟื้นฟูหรือแก้ไขผู้ต้องขังทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียดลดลง สามารถลดอัตราการทำร้ายเจ้าหน้าที่และแหกหักหลบหนีออกจากเรือนจำได้อีกทางหนึ่ง

“ผู้คุมดีเด่นชาย

นายจักรี โฉมงาม

นักทัณฑวิทยาชำนาญการ
สังกัดเรือนจำกลาง
นครสวรรค์”

“ผู้คุมดีเด่นหญิง

นางสาวชัตยา ใจสมุทร
นักวิชาการอบรมและฝึก
วิชาชีพชำนาญการ
สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง”

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

เสริมสร้างการปฏิบัติงานราชทัณฑ์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์หลัก :

๑. พัฒนาระบบยุทธศาสตร์
๒. พัฒนา IT
๓. ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย
๔. พัฒนาการตรวจสอบ
๕. ราชทัณฑ์ใสสะอาด
๖. การมีส่วนร่วม
๗. ศึกษาวิจัย
๘. ประชาสัมพันธ์ราชทัณฑ์

๑. โครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ ๕ ด้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ปัจจุบันสังคมได้ให้ความสนใจเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และการขาดคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อศรัทธาที่ประชาชนมีต่อระบบการบริหารราชการ ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรมธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาคราชการ โดยส่วนราชการทุกแห่งต้องให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ต้องสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการประพฤติชอบยึดมั่นตามมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงจัดโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ ๕ ด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเป็นมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ

ทุจริตในหน่วยงาน สร้างความโปร่งใสการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยหน่วยงานในสังกัดต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ ๕ ด้าน อย่างเคร่งครัด และร่วมมือร่วมใจในการสร้างกรมราชทัณฑ์ใสสะอาด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- ๒) เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในหน่วยงาน
- ๓) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดี
- ๔) เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ สามารถตอบชี้แจงและอธิบายในเรื่องต่างๆ ได้อย่างชัดเจน
- ๕) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ร่วมมือร่วมใจในการสร้างกรมราชทัณฑ์ใสสะอาด สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร

เป้าหมาย : เรือรบ/ทัศนสถาน ทุกแห่งทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน :

- เรือรบ/ทัศนสถาน ทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๓ แห่ง ได้ดำเนินการตามแนวทางมาตรฐานความโปร่งใสของเรือรบ ๕ ด้าน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
- ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานความโปร่งใสเรือรบ ๕ ด้าน จำนวน ๔ ครั้ง จำนวน ๒๐ แห่ง
- กรมราชทัณฑ์ ได้จัดส่งรายงานผลการประเมินมาตรฐานความโปร่งใสไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในระยะเวลาที่กำหนด และได้รับประกาศเกียรติคุณ จากสำนักงาน ก.พ. ให้เป็นส่วนราชการที่ได้จัดทำมาตรฐานความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗, พ.ศ. ๒๕๕๘ และล่าสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. การตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การตรวจราชการถือเป็นมาตรการหนึ่งที่มีส่วนในการขับเคลื่อนให้การบริหารราชการสามารถตอบสนองพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากการตรวจราชการที่ดีจะทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจของส่วนราชการเป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งมีความโปร่งใสเป็นธรรม สามารถตรวจติดตามความก้าวหน้าแก้ไขปัญหาเร่งด่วนและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นของหน่วยงาน ในเบื้องต้นได้ทันที นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ กำหนดให้ดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปี หรือ ตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บัญชา ซึ่งระเบียบในส่วนของการตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการประจำปีนั้น กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น ถ้าในกระทรวงใดมีผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวง และระดับกรม แผนการตรวจราชการประจำปีของกรม จะต้องสอดคล้องกับแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง

๕. โครงการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางาน ราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดคิดค้นและนำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการนำแนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ หรือปรับปรุงของเดิมที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดเวลาและแรงงานในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้ประดิษฐ์คิดค้นและหน่วยงานเกิดความภาคภูมิใจในการคิดค้นเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) และเมื่อมีการถ่ายทอดนวัตกรรมซึ่งกันและกันก็จะทำให้มีการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม ทั้งเป็นการส่งเสริมหน่วยงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กรมราชทัณฑ์ จึงได้ให้ความสำคัญกับการคิดค้นนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด มีการปรับปรุง/พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การบริหารงานเกิดการพัฒนาและมีศักยภาพสูงขึ้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่งนวัตกรรมเข้าประกวด จำนวน ๓ ประเภท ได้แก่ ประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนางานราชทัณฑ์ ประเภท

การบริหารจัดการเรือนจำ และประเภทสิ่งประดิษฐ์ ทั้งหมดจำนวน ๔๓ นวัตกรรม โดยนวัตกรรมที่ได้รับรางวัลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับโล่พร้อมเงินสด ดังนี้

๑) ประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนางานราชทัณฑ์

รางวัลที่ ๑ เรือนจำกลางเพชรบุรี

รางวัลที่ ๒ มี ๒ รางวัล คือ เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำจังหวัดสระแก้ว

๒) ประเภทการบริหารจัดการเรือนจำ

รางวัลที่ ๑ เรือนจำอำเภอนางรอง

รางวัลที่ ๒ มี ๒ รางวัล คือ เรือนจำกลางเชียงใหม่ และเรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓) ประเภทสิ่งประดิษฐ์

รางวัลที่ ๑ เรือนจำกลางเชียงใหม่

รางวัลที่ ๒ มี ๒ รางวัล คือ เรือนจำกลางนครสวรรค์ และทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก

ประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนางานราชทัณฑ์
รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางเพชรบุรี

ประเภทการบริหารจัดการเรือนจำ
รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำอำเภอนางรอง

ประเภทสิ่งประดิษฐ์
รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงใหม่

๖. โครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ๘๘ พรรษา (๕ ธันวาคม ๒๕๕๘) “ราชธรรม ราชทัณฑ์” รุ่นที่ ๓๙ และสัมมนาเครือข่ายจริยธรรมฯ

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดจัดโครงการปฏิบัติธรรม
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาส
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา (๕ ธันวาคม ๒๕๕๘)

“ราชธรรม ราชทัณฑ์” รุ่นที่ ๓๙ และสัมมนาเครือข่ายจริยธรรมฯ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยกำหนดให้ข้าราชการ
ระดับผู้อำนวยการส่วน หัวหน้าฝ่าย หรือผู้แทน เข้าร่วมกิจกรรม
ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ วัดเลิศสวลีศรี (เขา
จันทน์งาม) ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรม “ราชธรรม ราชทัณฑ์” รุ่นที่ ๓๙
จำนวน ๑๒๕ คน

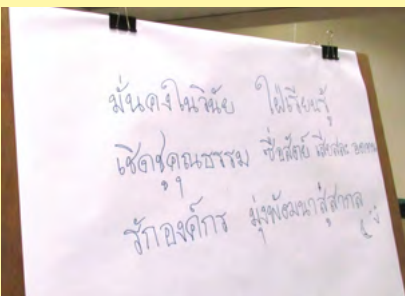

๗. โครงการสร้างความผูกพันในการดำเนินงาน เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ เพื่อพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์การที่มีความทันสมัย กะทัดรัด มีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์การ เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒.๑.๖ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง โดยพัฒนาระบบการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ให้มีความเหมาะสมให้มีความน่าเชื่อถือ มุ่งเน้นการวัดผลลัพธ์เป็นสำคัญ ลดภาระงาน ขั้นตอนและงบประมาณให้กับส่วนราชการ รวมทั้งนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประเมินผล

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการสร้างความผูกพันในการทำงาน เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความผูกพันในการทำงาน เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ระหว่างส่วนราชการบริหารส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ กลุ่มเป้าหมาย บุคลากรทุกสำนัก/กอง/กลุ่ม รวมทั้งสิ้น ๕๐ คน

ผลการดำเนินงาน :

ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการตามโครงการสร้างความผูกพันในการทำงานเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๓-๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมภูเขาแก้ว พานาโมรา รีสอร์ท จังหวัดนครนายก โดยมีการแบ่งกลุ่มเพื่อกำหนดบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาภายในของสำนัก/กอง ต่อเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ในการจัดทำรายงานตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ระดับ

กระทรวง/กรม/สำนัก/กอง/กลุ่ม/เรือนจำ/ทัณฑสถาน แบ่งกลุ่มเพื่อฝึกภาคปฏิบัติในการจัดทำรายงานตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวนนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของกรมราชทัณฑ์ ให้มีความเหมาะสมและเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจในการดำเนินการตามแผนพัฒนาองค์การกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

รายงานทางการเงิน

FINANCIAL REPORTS OF DEPARTMENT OF CORRECTIONS

ส่วนที่
๓

งบแสดงฐานะการเงิน

กรมราชทัณฑ์

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		๒๕๕๙	๒๕๕๘
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๕	๑,๔๐๓,๙๑๐,๓๖๓.๐๑	๑,๘๓๖,๙๑๐,๓๘๗.๓๐
ลูกหนี้ระยะสั้น	๖	๕๓,๑๘๙,๗๑๔.๙๒	๖๙,๐๒๑,๘๗๙.๙๘
เงินลงทุนระยะสั้น		๑,๑๖๓,๐๗๔.๗๐	๑,๔๑๙,๘๗๑.๓๐
วัสดุคงเหลือ		๓๐,๘๑๐,๗๗๖.๗๘	๑๐,๑๑๔,๔๔๘.๖๔
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		๑,๔๘๘,๐๗๓,๙๖๔.๔๑	๑,๙๑๗,๔๔๖,๕๘๗.๒๒
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว		๓,๗๒๙,๔๙๘.๘๐	๓,๗๒๙,๔๙๘.๘๐
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	๗	๑๔,๐๔๖,๘๗๕,๔๑๒.๒๖	๑๓,๓๒๒,๖๔๐,๒๒๘.๓๔
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		๑๓๕,๖๙๒,๕๑๐.๑๓	๑๕๔,๙๖๑,๓๔๖.๒๓
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		-	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		๑๔,๑๘๖,๒๙๗,๔๒๑.๑๙	๑๓,๔๘๑,๓๓๑,๐๗๓.๓๗
รวมสินทรัพย์		๑๕,๖๗๕,๓๗๑,๓๘๕.๖๐	๑๕,๓๙๘,๗๗๗,๖๖๐.๕๙

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

กรมราชทัณฑ์

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		๒๕๕๙	๒๕๕๘
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	๘	๓,๑๘๒,๙๒๗,๙๖๐.๑๗	๓,๒๙๒,๐๘๘,๙๙๖.๒๒
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		๓๗,๙๑๘.๓๙	๑๑,๒๒๕.๒๗
เงินรับฝากระยะสั้น	๙	๑,๓๐๑,๓๐๘,๙๘๐.๖๔	๑,๗๖๘,๗๗๔,๔๖๘.๑๕
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		๘,๖๖๒.๘๒	๗๗,๗๘๒.๔๙
รวมหนี้สินหมุนเวียน		๔,๔๘๔,๒๘๓,๕๖๒.๐๒	๕,๐๖๐,๙๕๒,๔๗๒.๑๓
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว		๘๔,๗๑๘,๒๓๓.๙๒	๘๙,๓๑๔,๑๘๑.๖๑
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลระยะยาว		๖,๔๑๙,๐๐๐.๐๐	๖,๔๑๙,๐๐๐.๐๐
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		๙๑,๑๓๗,๒๓๓.๙๒	๙๕,๗๓๓,๑๘๑.๖๑
รวมหนี้สิน		๔,๕๗๕,๔๒๐,๗๙๕.๙๔	๕,๑๕๖,๖๘๕,๖๕๓.๗๔
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		๑๑,๐๙๙,๙๕๐,๕๙๔.๖๖	๑๐,๒๔๒,๑๑๒,๐๐๖.๘๕
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		๙,๐๘๐,๙๓๑,๗๙๖.๐๗	๙,๐๘๐,๙๓๒,๒๘๘.๙๘
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		๒,๐๑๙,๐๑๘,๗๙๘.๕๙	๑,๑๖๑,๑๗๙,๗๑๗.๘๗
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		๑๑,๐๙๙,๙๕๐,๕๙๔.๖๖	๑๐,๒๔๒,๑๑๒,๐๐๖.๘๕

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

กรมราชทัณฑ์

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		๒๕๕๙	๒๕๕๘
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	๑๑	๑๕,๗๒๐,๖๕๙,๔๓๖.๐๖	๑๔,๑๙๖,๙๑๘,๑๕๓.๕๒
รายได้จากเงินกู้และรายได้อื่นจากรัฐบาล		-	-
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		๒,๖๑๙,๔๓๒.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	๑๒	๓๖,๖๐๙,๒๑๑.๑๙	๓๖,๕๑๕,๔๘๘.๒๕
รายได้อื่น	๑๓	๓๒,๒๘๒.๔๖	๑,๐๙๙,๐๘๒.๓๘
รวมรายได้		๑๕,๗๕๙,๙๒๐,๓๖๑.๗๑	๑๔,๒๐๗,๕๓๔,๗๒๔.๑๕
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๑๔	๕,๓๐๕,๐๔๗,๒๗๓.๒๙	๔,๙๙๔,๓๗๘,๙๙๓.๑๓
ค่าบำเหน็จบำนาญ	๑๕	๑,๒๙๓,๑๕๐,๑๕๖.๐๗	๑,๑๑๐,๔๑๔,๕๖๔.๗๘
ค่าตอบแทน	๑๖	๒๐,๙๕๓,๔๖๑.๕๖	๒๐,๙๗๑,๓๔๒.๑๖
ค่าใช้สอย	๑๗	๖๑๔,๒๔๖,๕๑๖.๑๒	๗๗๕,๙๑๓,๖๘๔.๙๘
ค่าวัสดุ	๑๘	๖,๔๒๕,๗๓๒,๘๓๑.๗๑	๖,๔๕๖,๙๔๖,๔๘๘.๔๘
ค่าสาธารณูปโภค	๑๙	๖๖๖,๑๒๐,๒๓๕.๘๕	๖๖๐,๙๔๖,๔๓๖.๗๘
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	๒๐	๘๐๔,๗๐๔,๔๕๗.๕๐	๗๘๕,๘๑๔,๔๕๑.๖๕
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	๒๑	๕,๗๕๕,๑๑๑.๔๘	๑๐,๙๑๙,๔๒๘.๓๓
ค่าใช้จ่ายอื่น	๒๒	๑๒,๗๕๘,๒๘๒.๘๑	๑๘,๓๔๔,๗๙๐.๕๔
รวมค่าใช้จ่าย		๑๕,๑๔๘,๔๖๘,๓๒๖.๓๙	๑๔,๘๓๔,๖๕๐,๑๘๐.๘๓
รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		๖๑๑,๔๕๒,๐๓๕.๓๒	๕๖๐,๑๑๕,๕๕๖.๖๘

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

กรมราชทัณฑ์

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ - ตามที่รายงานไว้เดิม ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	๙,๑๐๒,๕๓๑,๙๘๐.๘๔
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ - หลังการปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี ๒๕๕๘ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าลงทุน	๙,๑๐๒,๕๓๑,๙๘๐.๘๔
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘	๙,๐๘๐,๙๓๒,๒๘๘.๙๘

(หน่วย : บาท)

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ - ตามที่รายงานไว้เดิม ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	๑,๖๕๙,๑๐๒,๓๐๐.๖๐	-	๑๐,๗๖๑,๖๓๔,๒๘๑.๔๔
	(๖๒,๖๕๕,๕๗๓.๑๔)	(๖๒,๖๕๕,๕๗๓.๑๔)	
	-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ - หลังการปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี ๒๕๕๘ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าลงทุน	๑,๗๒๑,๗๕๗,๘๗๓.๗๔	-	๑๐,๘๒๔,๒๘๙,๘๕๔.๕๘
	(๒๑,๕๙๙,๖๙๑.๘๖)		(๒๑,๕๙๙,๖๙๑.๘๖)
	(๕๖๐,๕๗๘,๑๕๕.๘๗)		(๕๖๐,๕๗๘,๑๕๕.๘๗)
	-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘	๑,๑๖๑,๑๗๙,๗๑๗.๘๗	-	๑๐,๒๖๓,๖๑๐,๖๐๖.๘๕

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

กรมราชทัณฑ์ สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ (หน่วย : บาท)

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ – ตามที่รายงานไว้เดิม	๙,๐๘๐,๙๓๒,๒๘๘.๙๘
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ – หลังการปรับปรุง	๙,๐๘๐,๙๓๒,๒๘๘.๙๘
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี ๒๕๕๘	
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าลงทุน	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙	๙,๐๘๐,๙๓๒,๗๘๑.๘๙

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ – ตามที่รายงานไว้เดิม	๑,๑๖๑,๑๗๙,๗๑๗.๘๗	-	๑๐,๒๔๒,๑๑๒,๐๐๖.๘๕
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	(๒๔๔,๘๔๘,๑๔๙.๖๙)		(๒๔๔,๘๔๘,๑๔๙.๖๙)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ – หลังการปรับปรุง	๑,๔๐๖,๐๒๗,๘๖๗.๕๖	-	๑๐,๔๘๖,๙๖๐,๑๕๖.๕๔
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี ๒๕๕๘			
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	๔๙๒.๙๑		๔๙๒.๙๑
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	๖๑๑,๕๖๗,๑๐๘.๘๔		๖๑๑,๕๖๗,๑๐๘.๘๔
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าลงทุน	-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙	๒,๐๑๗,๕๙๔,๙๗๖.๔๐	-	๑๑,๐๙๘,๕๕๗,๗๕๘.๒๙

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

รายงานรายได้แผ่นดิน

กรมราชทัณฑ์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

	๒๕๕๙	๒๕๕๘
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - ภาษี		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	๔๒,๓๘๒,๙๔๘.๔๖	๕๖,๔๐๙,๖๙๖.๔๘
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	๔๒,๓๘๒,๙๔๘.๔๖	๕๖,๔๐๙,๖๙๖.๔๘
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	๔๓,๗๔๔.๗๒	-
รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย	-	-
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บสุทธิ	๔๒,๓๓๙,๒๐๓.๗๔	๕๖,๔๐๙,๖๙๖.๔๘
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	๔๒,๑๙๑,๓๓๖.๓๐	๕๖,๕๗๓,๙๒๘.๕๑
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (๕๒๑๐๐๑๐๑๒)	๓๒,๗๙๓.๙๒	๑๗๐,๓๓๒.๘๓
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	๑๑๕,๐๗๓.๕๒	๖,๑๐๐.๘๐
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	๐.๐๐	๐.๐๐
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	๑,๗๑๙,๔๒๘.๓๖	๘,๐๑๑,๗๗๕.๐๘
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	๔๓๘,๗๓๑.๐๙	๓๘๗,๕๒๖.๘๔
รายได้อื่น	๔๐,๒๒๔,๗๘๙.๐๑	๔๘,๐๑๐,๓๙๔.๕๖
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	๔๒,๓๘๒,๙๔๘.๔๖	๕๖,๔๐๙,๖๙๖.๔๘

รายงานสรุปผลการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตของกรมราชทัณฑ์

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดผลผลิตหลักประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไว้จำนวน ๓ ผลผลิต จากการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

- ควบคุมผู้ต้องขัง
- พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ
- บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๑. สรุปผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑) ค่าใช้จ่ายประกอบการคำนวณต้นทุน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการนำค่าใช้จ่ายที่ได้มาจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) มาคำนวณต้นทุน มีผลการคำนวณดังนี้

กลุ่มบัญชี/ ประเภทค่าใช้จ่าย	เงินใน	เงินนอก	งบกลาง	รวม
๕๑๐๑ ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๔,๗๕๖,๒๕๓,๕๘๔.๕๕	๐.๐๐	๕๓๙,๗๖๔,๑๒๘.๗๔	๕,๒๙๖,๐๑๗,๗๑๓.๒๙
๕๑๐๒ ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม	๘๐,๘๘๑,๒๑๖.๖๗	๙๓๓,๘๗๕.๐๐		๘๑,๘๑๕,๐๙๑.๖๗
๕๑๐๓ ค่าใช้จ่ายด้านการเดินทาง	๖๘,๐๖๖,๓๘๘.๒๙	๕,๓๗๔,๗๐๖.๗๒		๗๓,๔๔๑,๐๙๕.๐๑
๕๑๐๔ ค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุ และสาธารณูปโภค	๔,๕๖๙,๖๐๐,๐๕๖.๔๕	๒,๑๔๙,๙๓๖,๒๐๒.๘๘	๘๘๗,๙๔๔,๗๒๖.๐๔	๗,๖๐๗,๔๘๐,๙๘๕.๓๗
๕๑๐๕ ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย	๓๕๕,๔๖๕,๑๘๕.๙๕	๔๓๙,๘๘๖,๘๕๗.๖๑	๙,๓๕๒,๔๑๓.๙๔	๘๐๔,๗๐๔,๔๕๗.๕๐
๕๑๐๖ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานรักษาความมั่นคงของประเทศ	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐			๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๕๑๐๗ ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	๔,๐๕๓,๐๘๖.๕๑	๑,๗๐๒,๐๒๔.๙๗		๕,๗๕๕,๑๑๑.๔๘
๕๒๐๓ ค่าใช้จ่ายค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์	๒๖๕,๓๙๐.๔๘	๑๒๑,๒๘๗.๕๒	๓.๐๐	๓๘๖,๖๘๑.๐๐
๕๒๑๒ ค่าใช้จ่ายอื่น	๑,๕๕๘,๕๓๒.๗๔	๕,๗๖๔,๑๒๒.๖๕	๑๑๔,๐๖๐.๐๐	๗,๔๓๖,๗๑๕.๓๙
รวมต้นทุนผลผลิต	๙,๘๔๑,๑๔๓,๔๔๖.๖๔	๒,๖๐๓,๗๑๙,๐๗๗.๓๕	๑,๔๓๗,๑๗๕,๓๓๑.๗๒	๑๓,๘๘๒,๐๓๗,๘๕๐.๗๑

๒) ต้นทุนกิจกรรมย่อยของหน่วยงานสนับสนุนตามกิจกรรมบัญชีกลางกำหนด

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมบัญชีกลางกำหนดให้ส่วนราชการมีกิจกรรม จำนวน ๑๑ กิจกรรม ผลการคำนวณดังนี้

กิจกรรมย่อย	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
๑. ด้านการเงินและบัญชี	๑๖๙,๕๘๐,๑๓๒.๙๒	๖,๙๕๙	จำนวนรายการเอกสาร	๒๔,๓๖๘.๔๖
๒. ด้านการพัสดุ (จัดหา)	๑๑๐,๖๖๒,๘๗๐.๔๔	๕๐๔	จำนวนครั้งของการจัดซื้อจัดจ้าง	๒๑๙,๕๖๙.๑๙
๓. ด้านบริหารงานบุคคล	๓,๘๑๑,๗๑๑.๒๖	๑๕,๐๘๗	จำนวนบุคลากร	๒๕๒.๖๕
๔. ด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคล	๔๓,๒๖๐,๕๕๐.๔๕	๒๘๕,๕๒๒	จำนวนชั่วโมง/คนการฝึกอบรม	๑๕๑.๕๑
๕. การตรวจสอบภายใน	๑๑,๗๔๓,๐๕๘.๔๗	๕,๑๗๔	จำนวนงานตรวจสอบ/คนวัน	๒,๒๖๙.๖๓
๖. ด้านยานพาหนะ	๒,๑๙๐,๕๑๓.๙๑	๑,๐๖๔,๕๔๒	กิโลเมตร	๒.๙๖
๗. ด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์	๑,๙๘๓,๐๐๐.๐๐	๑	ระบบ	๑,๙๘๓,๐๐๐.๐๐
๘. ด้านงานสารบรรณ	๗,๒๘๒,๓๑๓.๒๔	๑๗๔,๖๙๙	จำนวนหนังสือเข้า/ออก	๔๑.๖๘
๙. ด้านการจัดทำแผนฯ	๑๓,๗๘๒,๓๒๘.๒๖	๑	ด้าน	๑๓,๗๘๒,๓๒๘.๒๖
๑๐. ด้านพัฒนาระบบบริหาร ราชการ	๓,๙๘๔,๕๖๗.๓๗	๑	ด้าน	๓,๙๘๔,๕๖๗.๓๗
๑๑. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	๓,๔๔๕,๕๘๒.๐๖	๔๖๔	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์	๗,๔๒๕.๘๒

๓) **ต้นทุนกิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก (เรือนจำ/กักขังสถาน)**
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดกิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก จำนวน ๕ กิจกรรม
สรุปผลการคำนวณต้นทุนกิจกรรมย่อย ได้ดังนี้

กิจกรรมย่อย	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๑๐,๔๐๓,๔๑๙,๒๗๔.๑๐	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๓๒,๗๖๓.๗๙
๒. ก่อสร้าง ปรับปรุงสถานที่และเสริมความมั่นคงในการควบคุม	๑,๖๗๕,๗๕๗,๗๐๙.๖๐	๑๔๓	รายการ	๑๑,๗๑๘,๕๘๕.๓๘
๓. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสนับสนุนภารกิจด้านการควบคุม	๓๑,๗๒๑,๑๓๗.๙๗	๑	รายการ	๓๑,๗๒๑,๑๓๗.๙๗
๔. พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ	๑๙๔,๖๑๐,๖๙๕.๓๓	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๖๑๒.๘๙
๕. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๗๒๙,๒๗๕,๗๙๒.๗๖	๒๐๕,๑๐๒	จำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์และเข้ารับการบำบัด	๓,๕๕๕.๖๗
รวมต้นทุนกิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก	๑๓,๐๓๔,๗๘๔,๖๐๙.๗๗			

๔) **ต้นทุนกิจกรรม/ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตย่อย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙**
กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดผลผลิตย่อยของหน่วยงานไว้ จำนวน ๓ ผลผลิต ซึ่งมีชื่อเช่นเดียวกับกิจกรรมหลัก
สรุปผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตย่อย ได้ดังนี้

ผลผลิตย่อย	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๑๒,๗๗๖,๐๕๒,๖๙๖.๕๔	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๔๐,๒๓๕.๙๙
๒. พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ	๒๙๕,๘๕๙,๘๕๐.๒๑	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๙๓๑.๗๖
๓. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๘๑๐,๑๒๕,๓๐๓.๙๖	๒๐๕,๑๐๒	จำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์และเข้ารับการบำบัด	๓,๙๔๙.๘๗
รวมต้นทุนผลผลิตย่อย	๑๓,๗๒๕,๘๗๙,๔๔๖.๗๑			๔๕,๑๑๗.๖๑

๕) ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดผลผลิตหลักในการดำเนินงาน จำนวน ๓ ผลผลิต สรุปผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหลัก ได้ดังนี้

ผลผลิตหลัก	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๑๒,๗๗๖,๐๕๒,๖๙๖.๕๔	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๔๐,๒๓๕.๙๙
๒. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษาและ พัฒนาจิตใจ	๒๙๕,๘๕๙,๘๕๐.๒๑	๓๑๗,๕๒๘	จำนวนผู้ต้องขัง	๙๓๑.๗๖
๓. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด	๘๑๐,๑๒๕,๓๐๓.๙๖	๒๐๕,๑๐๒	จำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ และเข้ารับการบำบัด	๓,๙๔๙.๘๗
รวมต้นทุนผลผลิตหลัก	๑๓,๗๒๕,๘๗๙,๔๔๖.๗๑			๔๕,๑๑๗.๖๑

๖) ต้นทุนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ต้นทุนในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ต่อการดูแลผู้ต้องขัง ๑ คน ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานผลผลิตใดผลผลิตหนึ่งเพียงด้านเดียว แต่เกิดจากการดำเนินงานหลายด้าน ตามประเภทผู้ต้องขัง ดังนั้น ต้นทุนในการดำเนินการต่อผู้ต้องขัง ๑ คน จึงแตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้ต้องขังแต่ละประเภท ที่กรมราชทัณฑ์ต้องให้การดูแล ดังนี้ ต้นทุนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ด้านการดำเนินงาน	ต้นทุนในการดำเนินงานต่อผู้ต้องขัง ๑ คน
๑. ด้านการควบคุม ดูแล	๔๐,๒๓๕.๙๙
๒. ด้านการควบคุม ดูแล และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง	๔๑,๑๖๗.๗๕
๓. ด้านการควบคุม ดูแล พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๔๕,๑๑๗.๖๑

๒. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑) เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต

ประเภทค่าใช้จ่าย	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่ม(ลด) %
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๔,๔๘๐,๘๖๑,๕๕๔.๘๑	๕,๒๙๖,๐๑๗,๗๑๓.๒๙	๓๐๑,๖๓๕,๗๒๐.๑๖	๖.๐๔
๒. ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม	๖๖,๔๑๔,๘๒๗.๓๖	๘๑,๘๑๕,๐๙๑.๖๗	๑๕,๐๘๗,๒๖๓.๗๘	๑๙.๐๔
๓. ค่าใช้จ่ายเดินทาง	๖๐,๘๗๕,๑๒๕.๙๖	๗๓,๔๔๑,๐๙๕.๐๑	๑๒,๕๖๖,๐๘๗.๓๘	๒๐.๒๖
๔. ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ และสาธารณูปโภค	๕,๕๗๙,๙๐๘,๓๕๐.๑๔	๗,๖๐๗,๔๘๐,๙๘๕.๓๗	(๑๗๗,๙๖๐,๘๔๐.๗๐)	(๒.๒๙)
๖. ค่าเสื่อมราคา	๗๘๕,๘๑๔,๔๕๑.๖๕	๘๐๔,๗๐๔,๔๕๗.๕๐	๑๘,๘๙๐,๐๐๕.๘๕	๒.๔๐
๗. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานรักษาความมั่นคงของประเทศ	๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๘. ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	๑๐,๙๑๙,๔๒๘.๓๓	๕,๗๕๕,๑๑๑.๔๘	(๕,๑๖๔,๓๑๖.๘๕)	(๔๗.๒๙)
๙. กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	๔,๗๑๗,๗๙๘.๘๓	๓๘๖,๖๘๑.๐๐	(๔,๓๓๑,๑๑๗.๘๓)	(๙๑.๘๐)
๑๐. ค่าใช้จ่ายอื่น	๑๔,๘๐๘,๑๒๓.๒๖	๗,๔๓๖,๗๑๕.๓๙	(๗,๓๗๑,๔๐๗.๘๗)	(๔๙.๗๘)
รวมต้นทุนผลผลิต	๑๓,๗๒๕,๘๗๙,๔๔๖.๗๙	๑๓,๘๘๒,๐๓๗,๘๕๐.๗๑	๑๕๖,๑๕๘,๔๐๓.๙๒	(๑.๑๒)

๒) เปรียบเทียบต้นทุนกิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กิจกรรมย่อย	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่ม(ลด) %
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๓๘,๑๗๐.๐๓	๓๒,๗๖๓.๗๙	(๕,๔๐๖.๒๔)	(๑๔.๑๖)
๒. ก่อสร้าง ปรับปรุงสถานที่และเสริมความมั่นคงในการควบคุม	๔๙๘,๐๐๖.๔๘	๑๑,๗๑๘,๕๘๕.๓๘	๑๑,๒๒๐,๕๗๘.๙๐	๒,๒๕๓.๑๐
๓. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสนับสนุนภารกิจด้านการควบคุม	๔๗,๐๓๐,๕๗๑.๕๙	๓๑,๗๒๑,๑๓๗.๙๗	(๑๕,๓๐๙,๔๓๓.๖๒)	(๓๒.๕๕)
๔. พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ	๗๔๐.๘๒	๖๑๒.๘๙	(๑๒๗.๙๓)	(๑๗.๒๗)
๕. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๓,๘๐๒.๕๓	๓,๕๕๕.๖๗	(๒๔๖.๘๖)	(๖.๔๙)

๓) เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ผลผลิตหลัก	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่ม(ลด) %
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๓๙,๙๓๖.๗๓	๔๐,๒๓๕.๙๙	๒๙๙.๒๖	๐.๗๕
๒. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษาและ พัฒนาจิตใจ	๑,๓๒๙.๑๘	๙๓๑.๗๖	(๓๙๗.๔๒)	(๒๙.๙๐)
๓. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด	๔,๓๐๐.๒๘	๓,๙๔๙.๘๗	(๓๕๐.๔๒)	(๘.๑๕)

๔) เปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ผลผลิตหลัก	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
๑. ควบคุมผู้ต้องขัง	๓๙,๙๓๖.๗๓	๔๐,๒๓๕.๙๙	๒๙๙.๒๖
๒. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยการจัด การศึกษาและพัฒนาจิตใจ	๑,๓๒๙.๑๘	๙๓๑.๗๖	(๓๙๗.๔๒)
๓. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๔,๓๐๐.๒๘	๓,๙๔๙.๘๗	(๓๕๐.๔๒)

๓. วิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต

๑) วิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๔,๙๙๔,๓๗๘,๙๙๓.๑๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕,๒๙๖.๐๑๗,๗๑๓.๒๙ บาท เพิ่มขึ้น ๓๐๑,๖๓๘,๗๒๐.๑๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ เนื่องจากจำนวนบุคลากรของกรมราชทัณฑ์เพิ่มขึ้นจากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒,๕๗๔ คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๕,๐๘๗ คน เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๕๑๓ คน ซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการและพนักงานราชการ

ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๖๘,๗๒๗,๘๑๗.๘๙ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๘๑,๘๑๕,๐๙๑.๖๗ บาท เพิ่มขึ้น ๑๓,๐๘๗,๒๗๓.๗๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๔ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ข้าราชการในสังกัดมากขึ้น ได้แก่ การฝึกอบรมในหลักสูตรแรก รับซึ่งข้าราชการบรรจุใหม่ทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมการฝึกอบรมในระดับพัสติ การฝึกอบรมทางยุทธวิธีต่างๆ ฯลฯ ซึ่งมีความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก และการฝึกอบรมต้องใช้ความเชี่ยวชาญในการฝึกอบรมมากขึ้น ทำให้มีค่าตอบแทนวิทยากรที่สูงขึ้น และบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ได้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อกฎระเบียบและข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน จึงเป็นผลทำให้มีค่าใช้จ่ายฝึกอบรมสูงขึ้น

ค่าใช้จ่ายเดินทาง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๖๑,๐๗๑,๐๐๗.๖๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๗๓,๔๔๑,๐๙๕.๐๑ บาท เพิ่มขึ้น ๑๒,๓๗๐,๐๘๗.๓๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๖ ประกอบไปด้วยค่าเดินทางเพื่อขนย้ายผู้ต้องขังตามโครงการเรือนจำโครงสร้างเบา/การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการขนย้ายผู้ต้องขังกลับภูมิลำเนา รวมทั้งมีการเดินทางไปราชการเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจอื่นเพิ่มขึ้น การเดินทางเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งโยกย้ายข้าราชการทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สูงขึ้น

ค่าตอบแทนใช้สอย วัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๗,๗๘๕,๔๔๑,๘๒๖.๐๗ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๗,๖๐๗,๔๘๐,๙๘๕.๓๗ บาท ลดลง ๑๗๗,๙๖๐,๘๔๐.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๙

ค่าเสื่อมราคา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๗๘๕,๘๑๔,๔๕๑.๖๕ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๘๐๔,๗๐๔,๔๕๗.๕๐ บาท เพิ่มขึ้น ๑๘,๘๙๐,๐๐๕.๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐ เนื่องจากในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลโดยการให้จัดทำโครงการเรือนจำโครงสร้างเบา จึงต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซม และหรือก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้างตลอดจนจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้น จึงมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาในภาพรวมเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานรักษาความมั่นคงของประเทศ เป็นค่าใช้จ่ายที่กำหนดเพิ่มขึ้น ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ซึ่งเป็นปีแรกที่ได้รับเงินจัดสรรดังกล่าวโดยมอบหมายให้ผู้บริหารพิจารณาใช้จ่ายเงินตามความจำเป็นและเหมาะสมเกี่ยวกับความมั่นคงโดยเฉพาะ

ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๑๐,๙๑๙,๔๒๘.๓๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕,๗๕๕,๑๑๑.๔๘ บาท ลดลง ๕,๑๖๔,๓๑๖.๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒๙ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมราชทัณฑ์ได้รับการสนับสนุนเงินอันเกิดจากดอกเบี้ยเงินกลางๆ ลดลง

กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๔,๗๑๗,๗๙๘.๘๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๘๖,๖๘๑.๐๐ บาท ลดลง ๔,๓๓๑,๑๑๗.๘๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๘๐

ค่าใช้จ่ายอื่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนเงิน ๑๔,๘๐๘,๑๒๓.๒๖ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๗,๔๓๖,๗๑๕.๓๙ บาท ลดลง ๗,๓๗๑,๔๐๗.๘๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗๘

๒) วิเคราะห์จากต้นทุนกิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลักระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ กับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

กิจกรรมย่อยที่ ๒ การก่อสร้าง ปรับปรุงสถานที่และเสริมความมั่นคงในการควบคุม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีต้นทุนต่อหน่วย ๔๙๘,๐๐๖.๔๘ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีต้นทุนต่อหน่วย ๑๑,๗๑๘,๕๘๕.๓๘ บาท เพิ่มขึ้น ๑๑,๒๒๐,๕๗๘.๙๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒,๒๕๓.๑๐ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคารสถานที่และเสริมความมั่นคงในการควบคุมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งเป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการโครงการเรือนจำโครงสร้างเบา

กิจกรรมย่อยที่ ๓ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสนับสนุนภารกิจ ด้านการควบคุม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีต้นทุนต่อหน่วยจำนวน ๔๗,๐๓๐,๕๗๑.๕๙ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีต้นทุนต่อหน่วยจำนวน ๓๑,๗๒๑,๑๓๗.๙๗ บาท ลดลง ๑๕,๓๐๙,๔๓๓.๖๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๕ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการพัฒนาระบบการสื่อสารฯ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

กิจกรรมย่อยที่ ๔ พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยการจัดการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีต้นทุนต่อหน่วย ๗๔๐.๘๒ บาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีต้นทุนต่อหน่วย ๖๑๒.๘๙ บาท ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ๑๒๗.๙๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๗

กิจกรรมย่อยที่ ๕ บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีต้นทุนต่อหน่วย ๓,๘๐๒.๕๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีต้นทุนต่อหน่วย ๓,๕๕๕.๖๗ บาท ลดลง ๒๔๖.๘๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๙

ส่วนที่
๕

สถิติที่สำคัญ
KEY STATISTICS

๑. สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ แยกตามประเภท

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
๑. นักโทษเด็ดขาด	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๗๙.๗๘๕
๒. ผู้ต้องขังระหว่าง	๕๑,๗๖๕	๗,๗๗๖	๕๙,๕๔๑	๑๙.๗๙๐
๒.๑ อุทธรณ์ - ฎีกา	๒๒,๖๘๖	๓,๑๘๑	๒๕,๘๖๗	๘.๕๙๗
๒.๒ ใต้สวน - พิจารณา	๘,๙๐๘	๑,๖๓๖	๑๐,๕๔๔	๓.๕๐๕
๒.๓ สอบสวน	๒๐,๑๗๑	๒,๙๕๙	๒๓,๑๓๐	๗.๖๘๘
๓. เยาวชนที่ฝากขัง	๑๗๑	๓	๑๗๔	๐.๐๕๘
๔. ผู้ถูกกักกัน	๑๐	๓	๑๓	๐.๐๐๔
๕. ผู้ต้องกักขัง	๙๙๗	๑๐๙	๑,๑๐๖	๐.๓๖๘
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	๒๕๙,๓๓๓	๔๑,๕๓๕	๓๐๐,๘๖๘	๑๐๐

๒. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามลักษณะความผิด

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๑๙,๖๒๐	๒,๖๑๕	๒๒,๒๓๕	๙.๒๒
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	๑๔๘,๔๑๖	๒๘,๓๖๑	๑๗๖,๗๗๗	๗๓.๖๕
ความผิดต่อชีวิต	๑๕,๔๕๘	๕๙๕	๑๖,๐๕๓	๖.๖๙
ความผิดต่อร่างกาย	๔,๙๘๙	๑๙๒	๕,๑๘๑	๒.๐๖
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	๘,๔๔๕	๓๔๑	๘,๗๘๖	๓.๖๖
ภัยอันตรายต่อประชาชน	๔๑๙	๕๑	๔๗๐	๐.๒๐
อื่นๆ (หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้,การพนัน,อาวุธปืน. พ.ร.บ.คนเข้าเมือง,ลหุโทษ ฯลฯ)	๙,๐๔๓	๑,๔๘๙	๑๐,๕๓๒	๔.๓๙
รวม	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๓. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามอายุ

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน ๑๘ ปี	๔๓๔	๘๐	๕๑๔	๐.๒๑
กว่า ๑๘ - ๒๐ ปี	๕,๙๔๕	๖๔๙	๖,๕๙๔	๒.๗๕
กว่า ๒๐ - ๒๑ ปี	๗,๑๖๖	๑,๑๒๒	๘,๒๘๘	๓.๔๕
กว่า ๒๑ - ๒๕ ปี	๒๙,๗๖๖	๔,๐๒๓	๓๓,๗๘๙	๑๔.๐๘
กว่า ๒๕ - ๓๐ ปี	๔๓,๒๔๑	๕,๖๕๑	๔๘,๘๙๒	๒๐.๓๗
กว่า ๓๐ - ๓๕ ปี	๔๓,๔๗๕	๖,๓๕๒	๔๙,๘๒๗	๒๐.๗๖
กว่า ๓๕ - ๔๐ ปี	๓๑,๘๙๒	๕,๒๙๔	๓๗,๑๘๖	๑๕.๔๙
กว่า ๔๐ - ๔๕ ปี	๑๙,๐๗๑	๓,๙๗๕	๒๓,๐๔๖	๙.๖๐
กว่า ๔๕ - ๕๐ ปี	๑๒,๐๗๓	๒,๗๐๑	๑๔,๗๗๔	๖.๑๕
กว่า ๕๐ - ๖๐ ปี	๙,๗๒๙	๒,๙๖๗	๑๒,๖๙๖	๕.๒๙
กว่า ๖๐ ปีขึ้นไป	๓,๕๙๘	๘๓๐	๔,๔๒๘	๑.๘๔
รวม	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๔. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามกำหนดโทษหมายศาล

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

แยกตามกำหนดโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน ๓ เดือน	๒,๘๕๘	๓๙๐	๓,๒๔๘	๑.๓๕
จำคุกกว่า ๓ - ๖ เดือน	๓,๒๑๖	๕๓๘	๓,๗๕๔	๑.๕๖
จำคุกกว่า ๖ เดือน - ๑ ปี	๑๘,๓๒๙	๒,๗๐๔	๒๑,๐๓๓	๘.๗๖
จำคุกกว่า ๑ - ๒ ปี	๒๕,๖๔๗	๔,๑๘๒	๒๙,๘๒๙	๑๒.๔๓
จำคุกกว่า ๒ - ๕ ปี	๕๖,๘๖๘	๑๐,๒๙๒	๖๗,๑๖๐	๒๗.๙๘
จำคุกกว่า ๕ - ๑๐ ปี	๔๔,๓๗๘	๖,๗๐๗	๕๑,๐๘๕	๒๑.๒๙
จำคุกกว่า ๑๐ - ๑๕ ปี	๑๖,๓๕๕	๒,๒๒๔	๑๘,๕๗๙	๗.๗๔
จำคุกกว่า ๑๕ - ๒๐ ปี	๑๑,๙๓๐	๒,๒๘๒	๑๔,๒๑๒	๕.๙๒
จำคุกกว่า ๒๐ - ๕๐ ปี	๒๒,๕๘๘	๗,๐๘	๒๖,๒๙๖	๑๐.๙๖
จำคุกตลอดชีวิต	๔,๐๓๘	๖๐๐	๔,๖๓๘	๑.๙๓
ประหารชีวิต	๑๘๓	๗	๑๙๐	๐.๐๘
รวม	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๕. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามโทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

โทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน ๓ เดือน	๘,๐๐๕	๑,๑๘๙	๙,๑๙๔	๓.๘๓
จำคุกกว่า ๓ - ๖ เดือน	๘,๙๐๖	๑,๕๐๔	๑๐,๔๑๐	๔.๓๔
จำคุกกว่า ๖ เดือน - ๑ ปี	๑๖,๑๙๖	๓,๑๘๘	๑๙,๓๘๔	๘.๐๘
จำคุกกว่า ๑ - ๒ ปี	๓๑,๙๔๒	๕,๘๐๕	๓๗,๗๔๗	๑๕.๗๓
จำคุกกว่า ๒ - ๕ ปี	๖๒,๒๑๐	๙,๓๘๘	๗๑,๕๙๘	๒๙.๘๓
จำคุกกว่า ๕ - ๑๐ ปี	๓๕,๘๖๒	๔,๗๙๕	๔๐,๖๕๗	๑๖.๗๔
จำคุกกว่า ๑๐ - ๑๕ ปี	๑๒,๖๔๔	๒,๔๔๐	๑๕,๐๘๔	๖.๒๘
จำคุกกว่า ๑๕ - ๒๐ ปี	๙,๖๑๕	๑,๖๗๐	๑๑,๒๘๕	๔.๗๐
จำคุกกว่า ๒๐ - ๕๐ ปี	๑๖,๘๑๙	๓,๑๐๓	๑๙,๙๒๒	๘.๓๐
จำคุกตลอดชีวิต	๔,๐๐๔	๕๕๕	๔,๕๕๙	๑.๙๐
ประหารชีวิต	๑๘๗	๗	๑๙๔	๐.๐๘
รวม	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๖. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามชั้น

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

แยกตามชั้น	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	๕๗,๒๐๖	๑๒,๓๖๗	๖๙,๕๗๓	๒๘.๙๘
ชั้นดีมาก	๓๑,๔๖๕	๕,๒๔๔	๓๖,๗๐๙	๑๕.๒๙
ชั้นดี	๓๓,๙๘๕	๕,๖๓๓	๓๙,๖๑๘	๑๖.๕๑
ชั้นกลาง	๕๓,๘๖๓	๗,๙๗๐	๖๑,๘๓๓	๒๕.๗๖
ชั้นเลว	๒๔,๔๖๘	๒,๒๖๔	๒๖,๗๓๒	๑๑.๑๔
ชั้นเลวมาก	๕,๔๐๓	๑๖๖	๕,๕๖๙	๒.๓๒
รวม	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๗. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ต้องโทษครั้งที่ ๑	๑๔๗,๙๓๖	๒๗,๓๕๖	๑๗๕,๒๙๒	๗๓.๐๓
ต้องโทษครั้งที่ ๒	๔๓,๖๔๕	๔,๗๒๘	๔๘,๓๗๓	๒๐.๑๕
ต้องโทษครั้งที่ ๓	๑๐,๐๖๖	๑,๐๔๖	๑๑,๑๑๒	๔.๖๓
ต้องโทษครั้งที่ ๔	๒,๙๑๖	๓๑๗	๓,๒๓๓	๑.๓๕
ต้องโทษ ๕ ครั้ง ขึ้นไป	๑,๘๒๗	๑๙๗	๒,๐๒๔	๐.๘๔
รวมต้องโทษครั้งที่ ๒ - ๕ ขึ้นไป	๕๘,๔๕๕	๖,๒๘๘	๖๔,๗๔๒	๒๖.๙๗
รวมทั้งสิ้น	๒๐๖,๓๙๐	๓๓,๖๔๔	๒๔๐,๐๓๔	๑๐๐

๘. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทคดี

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เสพ	๑๐,๘๓๔	๑,๒๑๑	๑๒,๐๔๕	๓๕.๐๐
ครอบครอง	๑๑,๓๓๑	๑,๓๔๒	๑๒,๖๗๓	๓๖.๐๐
เสพและครอบครอง	๘,๒๔๘	๑,๔๔๔	๙,๖๙๒	๒๘.๑๗
รวมประเภทเสพ	๓๐,๔๑๓	๓,๙๙๗	๓๔,๔๑๐	๑๙.๔๗
จำหน่าย	๓๐,๐๙๓	๖,๑๓๙	๓๖,๒๓๒	๒๐.๕๐
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	๗๔,๖๘๗	๑๖,๒๔๘	๙๐,๙๓๕	๕๑.๔๔
อื่นๆ (ผลิต/นำเข้า/ส่งออก ฯลฯ)	๑๓,๒๒๓	๑,๙๗๗	๑๕,๒๐๐	๘.๖๐
รวมประเภทจำหน่าย	๑๑๘,๐๐๓	๒๔,๓๖๔	๑๔๒,๓๖๗	๘๐.๕๓
รวมทั้งสิ้น	๑๔๘,๔๑๖	๒๘,๓๖๑	๑๗๖,๗๗๗	๑๐๐

๙. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามอายุ

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน ๑๘ ปี	๒๓๑	๒๑๔	๔๔๕	๐.๒๕
กว่า ๑๘ - ๒๐ ปี	๓,๙๑๐	๗๗๗	๔,๖๘๗	๒.๖๕
กว่า ๒๐ - ๒๑ ปี	๕,๔๒๕	๑,๓๖๓	๖,๗๘๘	๓.๘๔
กว่า ๒๑ - ๒๕ ปี	๒๑,๖๕๒	๓,๘๖๘	๒๕,๕๒๐	๑๔.๔๔
กว่า ๒๕ - ๓๐ ปี	๓๓,๓๔๘	๕,๔๙๓	๓๘,๘๔๑	๒๑.๙๗
กว่า ๓๐ - ๓๕ ปี	๓๑,๒๐๑	๕,๕๖๒	๓๖,๗๖๓	๒๐.๐๘
กว่า ๓๕ - ๔๐ ปี	๒๓,๔๐๐	๓,๘๗๐	๒๗,๒๗๐	๑๕.๔๓
กว่า ๔๐ - ๔๕ ปี	๑๓,๓๒๘	๒,๘๐๘	๑๖,๑๓๖	๙.๑๓
กว่า ๔๕ - ๕๐ ปี	๘,๓๕๑	๒,๑๗๕	๑๐,๕๒๖	๕.๙๕
กว่า ๕๐ - ๖๐ ปี	๕,๙๑๘	๑,๗๗๘	๗,๖๙๖	๔.๓๕
กว่า ๖๐ ปีขึ้นไป	๑,๖๕๒	๔๕๓	๒,๑๐๕	๑.๑๙
รวม	๑๔๘,๔๑๖	๒๘,๓๖๑	๑๗๖,๗๗๗	๑๐๐

๑๐. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทด้วยยา

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เฮโรอีน	๑,๙๑๕	๑๕๒	๒,๐๖๗	๑.๑๗
กัญชา	๑๖๘	๑๒๖	๒๙๔	๐.๑๖
ฝิ่น	๑๑๐	๔๙	๑๕๙	๐.๐๙
แอมเฟตามีน	๑๒๐,๒๙๑	๒๕,๐๙๗	๑๔๕,๓๘๘	๘๒.๒๔
สารระเหย	๓๑๖	๖๐	๓๗๖	๐.๒๑
มอร์ฟีน	๖๙	๑๙	๘๘	๐.๐๕
โคเคน/โคเคอิน	๑๐๓	๓๘	๑๔๑	๐.๐๘
ไอซ์	๑๕,๑๐๙	๑,๙๗๖	๑๗,๐๘๕	๙.๖๖
อื่นๆ (สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติด)	๘,๘๓๕	๘๔๔	๙,๖๗๙	๕.๔๘
รวม	๑๔๘,๔๑๖	๒๘,๓๖๑	๑๗๖,๗๗๗	๑๐๐

๑๒. สถิติผู้ต้องงังชาวต่างประเทศ แยกตามเพศ

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๐,๗๖๕	๘๐
หญิง	๒,๖๕๔	๒๐
รวม	๑๓,๔๑๙	๑๐๐

๑๓. สถิติผู้ต้องงังชาวต่างประเทศ จำแนกตามประเภทความผิด

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประเภทความผิด	จำนวน	ร้อยละ
พ.ร.บ.ยาเสพติด	๕,๒๕๕	๓๙
พ.ร.บ.ตรวจคนเข้าเมือง	๓,๘๙๔	๒๙
ผิดต่อทรัพย์	๘๒๕	๖
ผิดต่อชีวิต	๘๓๐	๖
ผิดต่อร่างกาย	๑๙๒	๑
ปลอมแปลงเอกสาร	๖๐๕	๕
พ.ร.บ.ป่าไม้	๕๘๕	๔
ประทุษร้ายทางเพศ	๓๔๕	๓
พ.ร.บ.อาวุธปืน	๒๘๕	๒
อื่นๆ	๖๐๓	๕
รวม	๑๓,๔๑๙	๑๐๐

๑๔. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ที่	สัญชาติ	จำนวน	ร้อยละ
๑	พม่า	๔,๔๙๕	๓๖.๑๒
๒	ลาว	๓,๔๔๖	๒๗.๖๙
๓	กัมพูชา	๒,๘๐๗	๒๒.๕๖
๔	ไนจีเรีย	๓๗๐	๒.๙๗
๕	มาเลเซีย	๓๙๒	๓.๑๕
๖	จีน	๓๑๓	๒.๕๒
๗	เวียดนาม	๓๒๓	๒.๖๐
๘	อิหร่าน	๑๕๐	๑.๒๑
๙	อินเดีย	๗๕	๐.๖๐
๑๐	ปากีสถาน	๗๓	๐.๕๙
	รวม	๑๒,๔๔๔	๑๐๐

๑๕. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

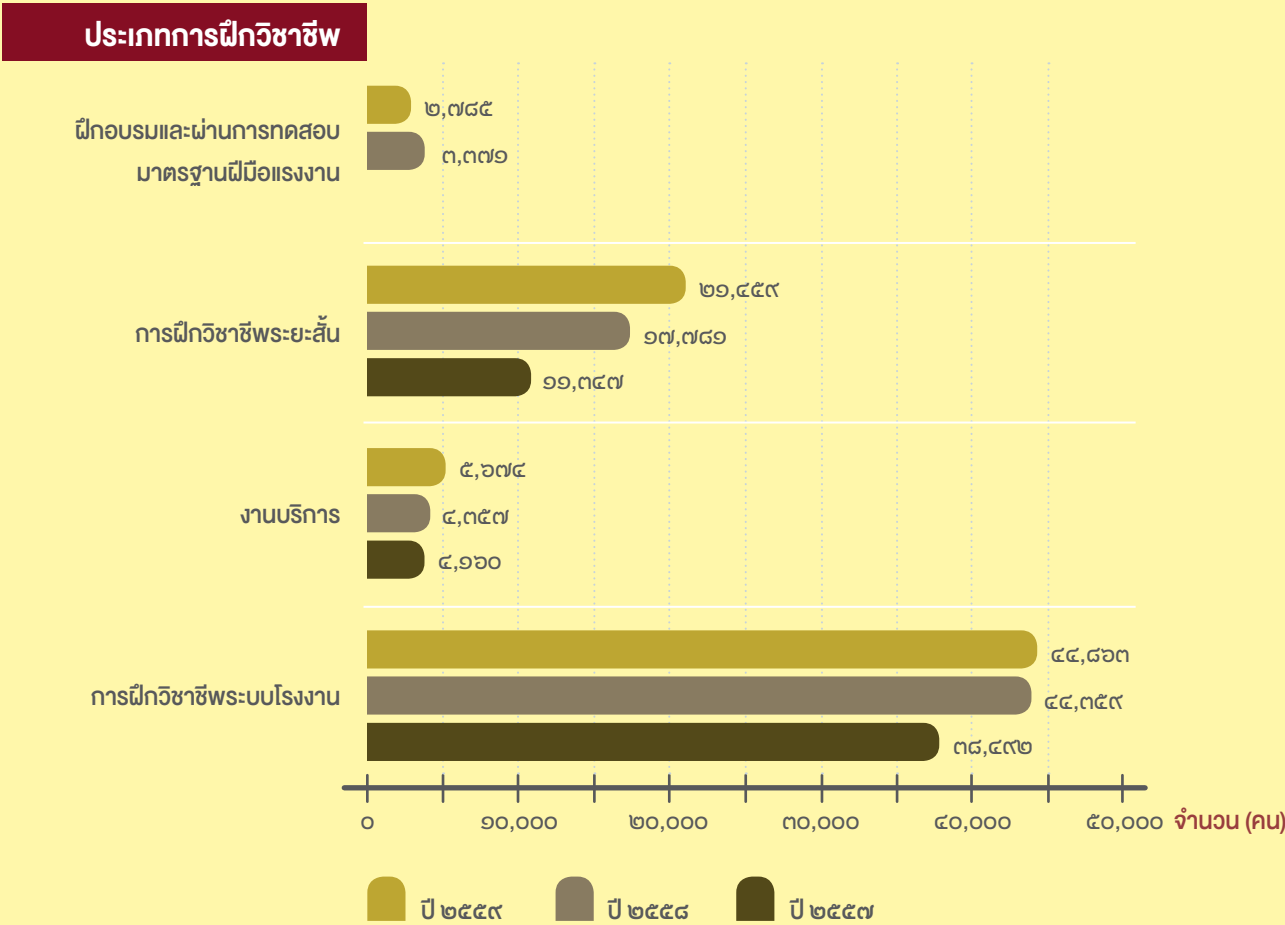
ที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	จำนวน	ร้อยละ
๑	เรือนจำกลางบางขวาง	๖๐๕	๑๓.๗๘
๒	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	๕๘๕	๑๓.๓๓
๓	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง	๕๓๖	๑๒.๒๑
๔	เรือนจำกลางคลองเปรม	๗๐๑	๑๕.๙๗
๕	ทัณฑสถานหญิงกลาง	๔๖๕	๑๐.๕๙
๖	เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร	๔๘๑	๑๐.๙๖
๗	เรือนจำกลางคลองไผ่	๓๕๓	๘.๐๔
๘	เรือนจำกลางเขาบิน	๒๔๘	๕.๖๕
๙	เรือนจำพิเศษพัทยา	๒๒๔	๕.๑๐
๑๐	เรือนจำจังหวัดภูเก็ต	๑๙๑	๔.๓๕
	รวม	๔,๓๘๙	๑๐๐

๑๖. สถิติผู้ต้องจ้างชาวต่างประเทศที่ได้รับการโอนตัวกลับไปรับโทษต่อยังประเทศที่มีสัญชาติอยู่ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประเทศ	จำนวน
๑. อิหร่าน	๑๒
๒. สหราชอาณาจักร	๓
๓. ลาว	๑
๔. เยอรมัน	๑
รวม	๑๗

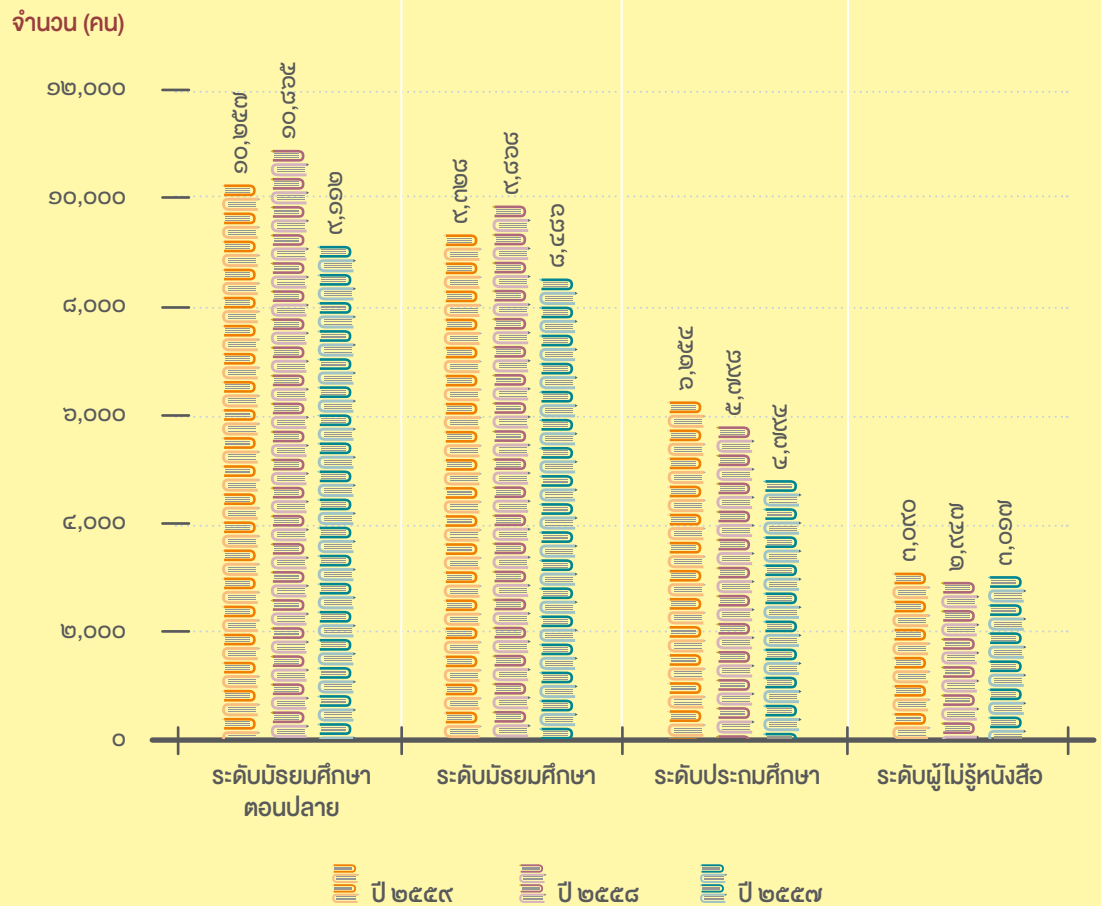
๑๗. สถิติด้านการพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องจ้าง

๑. ด้านการฝึกวิชาชีพ

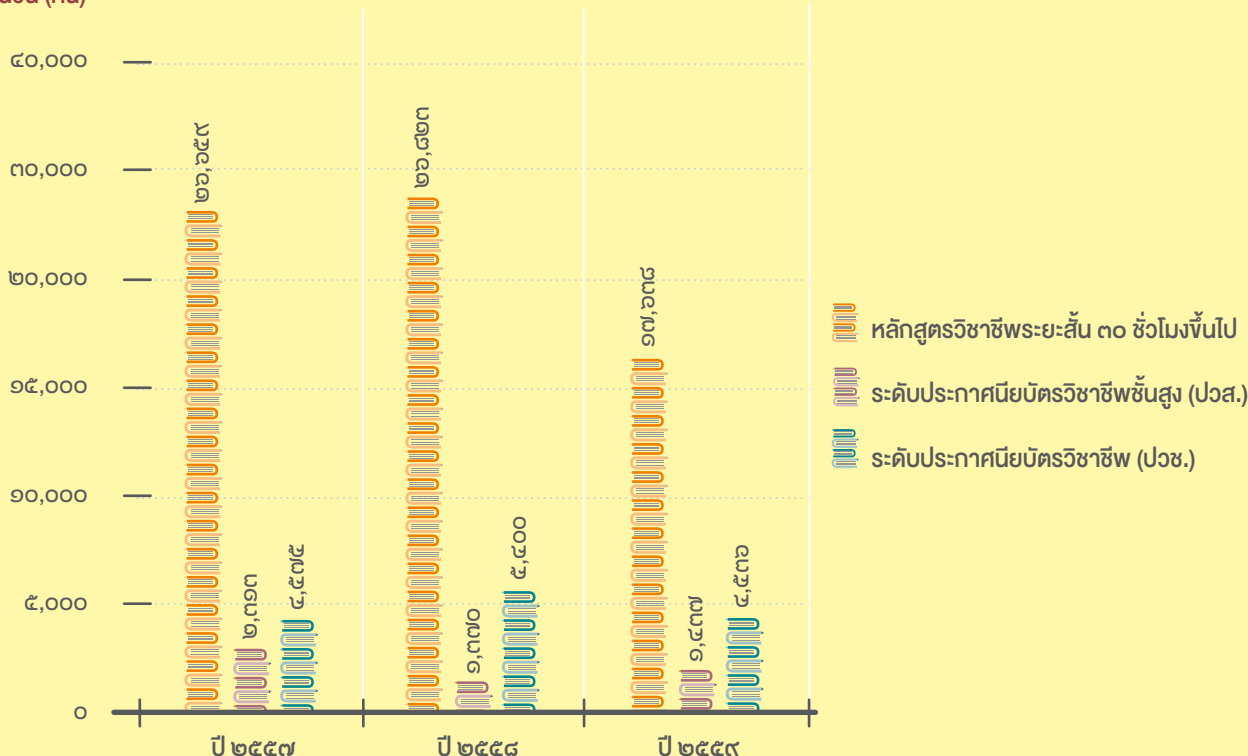
๒. ด้านการศึกษา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

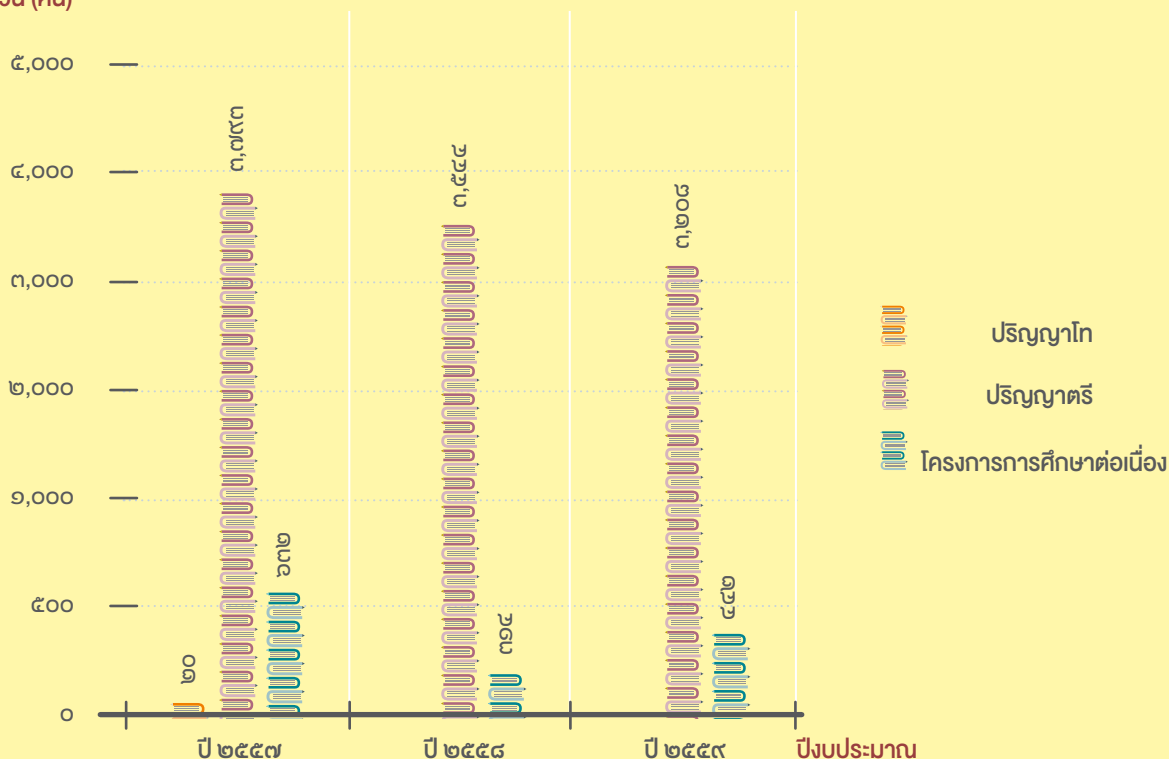
การจัดการศึกษาสายอาชีพ

จำนวน (คน)

ระดับอุดมศึกษา

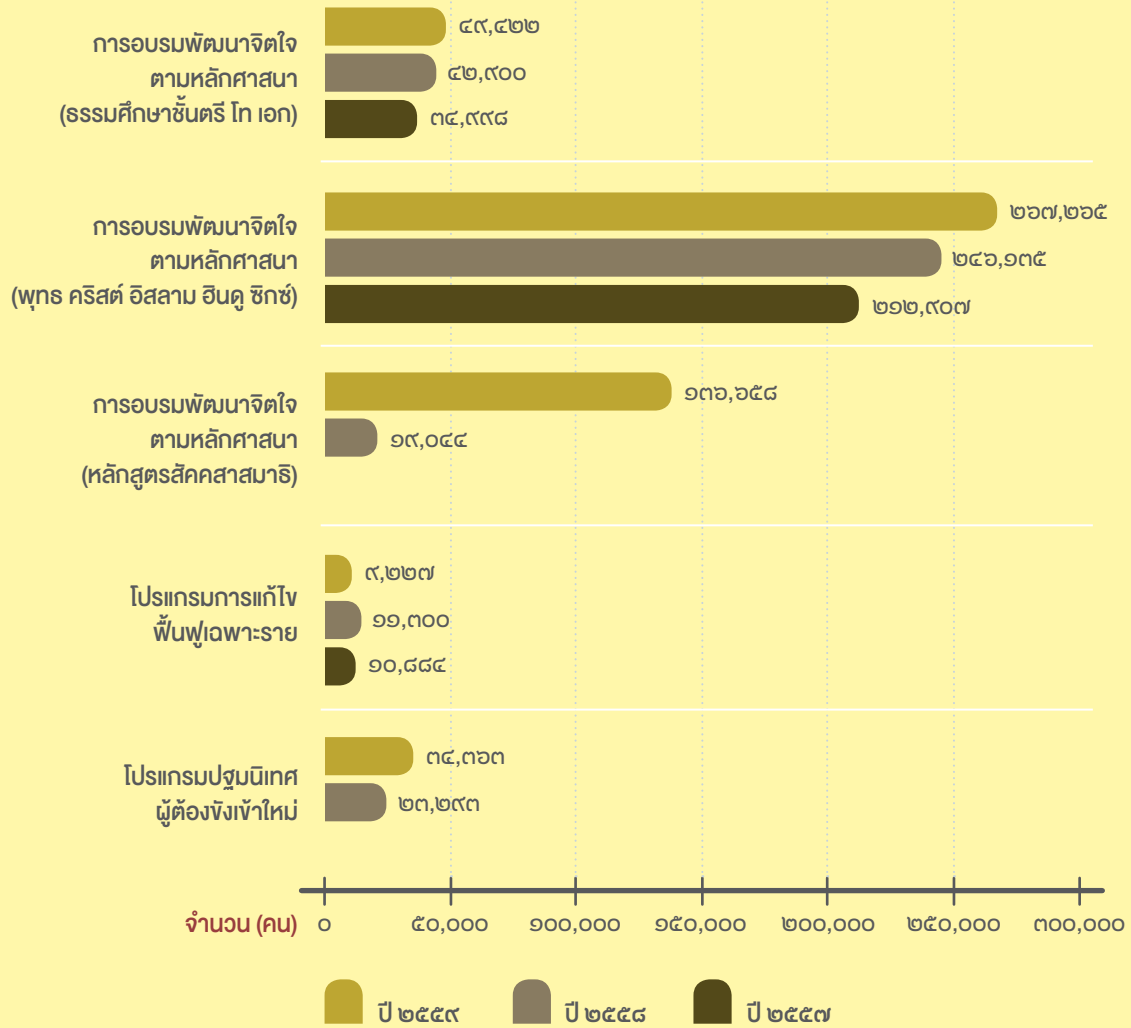
จำนวน (คน)

ปีงบประมาณ

๓. ด้านสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ

ประเภทการอบรม

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

- อธิบดีกรมราชทัณฑ์
- รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายปฏิบัติการ
- รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายพัฒนาพฤตินิสัย
- รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายบริหาร

ผู้จัดทำ

นายเกษมศานต์ บุญญจินดา นิลวงศ์	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
นายจิรวุฒิ บุญญาสวัสดิ์	หัวหน้ากลุ่มงานติดตามและประเมินผล
นางสาวมณีรัตน์ พงษ์วัฒนาสันต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวจิราพร ตันติหาชัย	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
นางสาวลภัสกร จันทเพา	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ
นายณรวิชัย ทัศนศร	นักทฤษฎีวิทยาชำนานการ
นางสาวธัญญ์นรี จำปาทอง	พนักงานธุรการ

ควบคุมการออกแบบ และพิสูจน์อักษร

นางสาวจิราพร ตันติหาชัย	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
นายณรวิชัย ทัศนศร	นักทฤษฎีวิทยาชำนานการ
นางสาวธัญญ์นรี จำปาทอง	พนักงานธุรการ

ขอขอบคุณหน่วยงานที่เอื้อเพื่อข้อมูลและภาพประกอบ

สำนักงานเลขาธิการ	สำนักผู้ตรวจราชการกรม
สำนักพัฒนาพฤตินิสัย	สำนักทัณฑปฏิบัติ
สำนักทฤษฎีวิทยา	สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
กองการเจ้าหน้าที่	กองคลัง
กองนิติการ	กองบริการทางการแพทย์
กองแผนงาน	กองสังคมสงเคราะห์
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	หน่วยตรวจสอบภายในกรมราชทัณฑ์
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมราชทัณฑ์	